

Plan

Verksamhetsplan 2023

Sävsjö kommun

Beslutad av: Kommunfullmäktige
Datum för beslut: 2022-11-14 § 102
Diarienummer: KS 2022/302

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2023	1
Budgetöverenskommelse inför åren 2023 - 2025.....	3
Resultatbudget.....	7
Budget per nämnd	7
Sammandrag investeringsbudget	8
Balansbudget/finansieringsbudget	9
Finansiella mål.....	11
Kommunens organisation	13
Finansförvaltning	27
Kommunstyrelsen allmänna frågor.....	33
Kommunstyrelsen tekniska nämnd.....	44
Barn- och utbildningsnämnden.....	57
Socialnämnden.....	64
Kultur och fritidsnämnden	100
Myndighetsnämnden	120
Överförmyndarnämnden	128
Valnämnd	128
Kommunens revisorer	129

Budgetöverenskommelse inför åren 2023 - 2025

Sammanfattning

Undertecknade lämnar härmed förslag på driftbudget, taxor och investeringar för år 2023 – 2025. I förslaget ingår bibehållen skattesats med 21.92 kronor.

Driftbudgetförslaget utgår från intäkter på sammanlagt 829 miljoner kronor år 2023 och innebär ett nettoresultat på cirka 9,7 miljoner kronor, vilket motsvarar ett resultat på 1,1 procent av kommunens omsättning.

Förslaget bygger på en befolkningsökning de kommande åren med cirka 20 personer årligen. Det innebär att kommunen 2025 har en befolkning på minst 11 760 invånare.

Vi bedömer att kommunens beräknade intäkter kommer ligga kvar på ungefär samma nivå 2024 som 2023 för att sedan öka med cirka 10 miljoner kronor 2025.

Det finns dock en viss osäkerhet i detta, utifrån en osäker konjunkturbedömning, den just nu kraftiga inflationen och det osäkra säkerhetspolitiska läget i Europa.

För att långsiktigt bibehålla ett resultat i nivå med fullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning, kommer verksamheterna behöva effektiviseras. I dagsläget beräknas denna effektivisering till 0,5 procent årligen under åren 2023 – 2025 och arbetet med effektiviseringen sker via kommunens ledningsgrupp. Utöver detta kommer de sista medlen i den så kallade integrationsfonden behöva tas i anspråk 2023, cirka 3 miljoner kronor.

Uppräkningen av kommunens taxor kommer att följa index. Det innebär i de flesta fall en höjning med 3 procent. Utdelningen från kommunala bolag beräknas till att uppgå till cirka 1 miljon kronor.

Investeringarna 2023 budgeteras till drygt 130 miljoner kronor. De enskilt största investeringarna kommande år är den pågående nybyggnationen av Rörviks skola och renoveringen av äldreboendet Ringgården i Sävsjö. Utöver detta kommer kommunens också satsa över 20 miljoner på nya och gemensamma lokaler för kommunens gata- och parkenhet och 15 miljoner kronor till en upprustning av ishallen. I den senare delen av budgetperioden planeras också för en ny förskola i Vrigstad och ett nytt korttidsboende byggas som ersätter nuvarande lokaler på Västra Parkgatan i Sävsjö.

Kommunen och omvärlden

De senaste åren har ur ett omvärldsperspektiv varit unika. Sedan februari 2020 har hela det svenska samhället på olika sätt påverkats av covid-19 och dess effekter på bland annat kommunal verksamhet. För Sävsjös del har smitta bland brukare och personal, utmaningar kring arbetet med vaccination och behov av att ställa om delar av arbetet till distans varit de mest framträdande utmaningarna.

Utöver detta är det försämrade säkerhetspolitiska läget något som påverkar kommunen inom en hel rad områden. Under våren 2022 har vi behövt fokusera på bland annat kontinuitetsplanering, säkerhetsskyddsarbete och beredskapsarbete på ett för vår kommun helt unikt sätt. Vi har också på nytt fått förbereda för ett ökat mottagande av flyktingar beroende på förändringar i omvärlden.

Inför 2023 är förhoppningen att pandemin ska påverka den kommunala verksamheten mindre än tidigare år. Däremot kommer det säkerhetspolitiska läget med största säkerhet vara en viktig omvärldsfaktor som påverkar Sävsjö kommun under lång tid framåt.

Bra fart i många av kommunens företag

Under de senaste åren har den svenska konjunktursens utveckling präglats av viss osäkerhet, bland annat på grund av covid-19, men också utifrån den säkerhetspolitiska hotbilden mot ekonomisk stabilitet och tillväxt. Trots detta har de flesta av våra företag rapporterat en fortsatt god ekonomisk utveckling. Det gäller både husindustrin och företag inom olika verkstadsbranscher som har rapporterat en stabil orderingång. Det stora undantaget har hotell- och restaurangverksamheten och turistnäringen varit. Just nu är dock utvecklingen svårbedömd. Svårigheter att få tag i råvaror, men också viktiga elektroniska komponenter, kopplat till kraftiga prisökningar inom dessa områden, gör framtiden ännu mer oviss. Till detta kommer redan genomförda och nya förväntade räntehöjningar från Riksbankens sida. För kommunen innebär detta ett behov av en beredskap för olika former av näringslivspolitiska insatser, även om stat och region har ett övergripande ansvar för dessa frågor.

Några axplock ur budgetöverenskommelsen i övrigt

Förskola och skola

Under 2021 påbörjades nybyggnationen av Rörviks skola och den beräknas vara klar under 2023. Det innebär att kommunen satsar runt 100 miljoner kronor på en ny F-9 skola som under lång tid kommer bidra till en god undervisningsmiljö för elever i hela södra kommundelen.

Utöver detta tillförs medel för en utökning av förskole-lokaler i både Stockaryd och Vrigstad.

Medan behovet i Stockaryd är mer tillfälligt, ser barnantalet i Vrigstad ut att öka på ett sätt som motiverar en ny fem-avdelningsförskola som ska stå klar 2025.

Vid sidan om lokaler satsar kommunen också medel för att hjälpa barn och elever i behov av särskilt stöd. Det är viktigt att alla elever ges en bra grund att stå på, både inför framtida studier på högre nivå, och i olika former av yrkesutbildningar.

Gymnasieskolan får också del av en extra satsning för att fortsatt göra Aleholm till en attraktiv skola både för kommunens egna elever, men också elever från andra kommuner, bland annat de som söker till våra riksrekryterande idrottsutbildningar inom skytte och motocross.

Slutligen ges medel till förskolans personal så att de kan erbjudas arbetskläder när de är utomhus tillsammans med sina barngrupper.

Totalt avsätts 4,5 miljoner kronor för ovan nämnda satsningar.

Socialtjänst

Inom socialförvaltningens område görs betydande satsningar inom funktionshinderomsorg och äldreomsorg. Utöver detta satsas medel på ett förebyggande arbete både inom individ- och familjeomsorgen, men också riktat mot traditionellt mer vårdande sektorer. Dessa förebyggande insatser kan ses som en del i en begynnande satsning på nära vård som Sävsjö kommun arbetar med i samverkan med regionen och länets övriga kommuner. Totalt avsätts 8,5 miljoner kronor extra som ett stöd till socialnämndens verksamheter.

I investeringsbudgeten avsätts medel för en renovering av äldreboendet Ringgården. Denna kommer påbörjas 2022 och ambitionen är att den ska slutföras så snabbt som möjligt, men senast under första halvåret 2024. Utöver detta satsas pengar på ett nytt korttidsboende för brukare inom funktionshinderomsorgen.

Näringsliv

Kommunens satsning på näringslivet har fått en samlingsplats i Tillväxthuset. Kommunen har från och med den 1 januari i år samlat allt sitt näringslivsarbete i SNAB (Sävsjö Näringslivs AB) och deras verksamhet utgår från Tillväxthuset.

Genom flytten av verksamheten till Sävsjö stadshotell planerar kommunen för ännu bättre lokaler vad gäller arbetet med nyföretagande och mötet med kommunens befintliga företagande.

Kommunen avsätter cirka 7 miljoner kronor årligen på satsningar inom exploatering och detaljarbete samt centrumförnyelse för att öka attraktiviteten. Dessa satsningar ska också skapa förutsättningar både för ett växande näringsliv och för en fortsatt ökad befolkning, något som kan säkerställa att näringslivet kan rekrytera den arbetskraft de behöver.

Inför 2023 gör Sävsjö kommun en egen extra satsning på en miljon kronor för att stötta arbetet med etableringen nya företag, stärka befintligt företagande, men också stimulera bostadsbyggande. Hur medlen ska användas kommer bestämmas av kommunstyrelsen efter samråd med SNAB och kommunens utvecklingsavdelning.

Landsbygd

Kommunen fortsätter sina satsningar på en levande landsbygd. Bredbandssatsningar, byapeng, gårdsbelysning och skötsel av enskilda vägar finns kvar som viktiga budgetposter. Dessutom är satsningen på Rörviks skola en landsbygdsatsning riktad mot utvecklingen av hela den södra kommundelen.

Kultur och fritid

Inom kultur och fritidssektorn görs satsningar kopplat dels till renoveringen av Sävsjö ishall, dels till en permanentning av satsningen på ett hälsocenter i kommunen.

Utöver detta ges också medel till en förstärkning på personalsidan kopplat till verksamheterna vid våra fritidsgårdar.

Räddningstjänsten och säkerhetskyddsarbetet

Under 2022 kommer räddningstjänsten kunna flytta in i nya moderna lokaler i Stockaryd. Parallellt med detta görs en satsning på utbyte av räddningstjänstens släckbilar, där ett fordon byts ut 2023 och ett 2024.

Utöver detta görs en satsning kopplat till kommunens beredskaps och säkerhetsarbete. Tillsammans med aviserade statliga medel satsar kommunen över en miljon kronor för att kunna arbeta effektivare inom detta område och bland annat genomföra arbeten kopplat till det civila försvaret. Inom detta område är en fortsatt nära samverkan med Höglandets räddningstjänstförbund viktig.

Gata och park

Samverkanspartierna avsätter investeringsmedel för att bemanna upp ytterligare ett arbetslag inom gatuavdelningen. Genom detta skapas förutsättningar för Njudung Energi att mer effektivt arbeta med utbyte av vatten- och avloppsledningar i kommunen.

Fastighetsunderhåll

Sävebo AB har under ett antal år betonat behovet av ett förstärkt underhåll på kommunens fastigheter. Under perioden 2023 – 2025 avsätts mellan 10 och 15 miljoner kronor till detta. Utöver det avsätts medel för mer specificerat underhåll. Ett exempel på detta är renoveringen av Stockaryds skola som beräknas kosta cirka 15 miljoner kronor under 2024.

Slutord

Osäkert läge men bra utgångsläge för framtiden

Vi som politisk ledning lämnar denna budgetöverenskommelse i ett läge som inte alls är som vi tänkt oss. Med allt det som händer i omvärlden är osäkerheten för lång tid framöver större än på länge. Samtidigt har kommunen ett bra utgångsläge med en stark ekonomi efter många år av väl fungerande verksamhet och goda resultat.

I budgetöverenskommelsen har vi gett utökade resurser till både barn- och utbildningsnämnd och socialnämnd. Detta för att ge förutsättningar till en fortsatt bra verksamhet men också en budgettram som är rimlig. Vi har gett resurser kopplat till Aleholm för att kunna driva en livskraftig gymnasieskola. Vi ser skolan som viktig för näringslivets kompetensförsörjning och däri är satsningen på ett teknikcollege en del. Gymnasieskolan är också viktig för kommunens utveckling men allra främst för att ge kommunens unga en bra utbildning. För skolans del ser vi att det viktigt att det finns medel att använda för barn som har särskilda behov men också för arbetskläder inom förskolan. Vi prioriterar också medel till fritidsgårdar som nu behövs för trygghet och sysselsättning till barn och unga.

En del i budgetöverenskommelsen är att vi avdelar en miljon till satsningar på tillväxtfrämjande åtgärder. Dessa medel ska bland annat kunna användas för att ge förutsättningar för fler företagsetableringar och vi ser särskilt viktigt att det görs en företagssatsning kopplat till Stockarydsterminalens område.

Även om vi kunnat göra en hel del förstärkningar i vår budgetöverenskommelse så är vår bedömning att det kommer finnas rad tuffa utmaningar framöver i våra verksamheter och för att möta förändringar i omvärlden. Men vi är övertygad om att Sävsjö kommun kommer stå sig stark också framöver med alla de goda krafter vi har och med de insatser som vi gör tillsammans!

Sävsjö den 7 juni 2022

Stefan Gustafsson
Kristdemokraterna

Christer Sjögren
Socialdemokraterna

Christer Sandström
Centern

Resultatbudget

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Årsbudget	Prognos	Beslut KF			KF fastställer verksamhetsplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	173 153	180 000	189 854	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000
Verksamhetens kostnader	-920 741	-970 355	-967 111	-1 004 967	-1 024 582	-1 031 688	-1 012 487	-1 037 368	-1 034 691
Av- och nedskrivningar	-26 305	-25 000	-27 100	-27 000	-29 000	-30 000	-27 000	-29 000	-30 000
Verksamhetens nettokostnad	-773 893	-815 355	-804 357	-851 967	-873 582	-881 688	-859 487	-886 368	-884 691
Skatteintäkter	513 489	519 967	530 182	549 536	565 572	583 152	544 937	565 526	586 238
Generella statsbidrag och utjämning	303 517	318 231	322 648	310 923	319 311	319 109	318 603	327 712	328 333
Verksamhetens resultat	43 113	22 843	48 473	8 492	11 301	20 573	4 053	6 870	29 880
Finansiella intäkter	6 564	5 069	6 124	4 848	4 848	4 729	4 716	4 716	4 716
Finansiella kostnader	-1 678	-800	-833	-3 650	-5 050	-5 575	-3 650	-5 050	-5 575
Resultat efter finansiella poster	47 999	27 112	53 764	9 690	11 099	19 727	5 119	6 536	29 021
Extraordinära poster									
Årets resultat	47 999	27 112	53 764	9 690	11 099	19 727	5 119	6 536	29 021

Budget per nämnd

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Årsbudget	Helårsprognos	Beslut KF			KF fastställer verksamhetsplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Kommunfullmäktige	-1 262	-1 278	-1 453	-1 449	-1 465	-1 482	-1 449	-1 465	-1 482
Kommunstyrelse, allmänna frågor	-60 185	-70 609	-66 654	-73 438	-73 471	-74 056	-74 110	-74 143	-74 728
Kommunstyrelse, tekniska frågor	-21 180	-25 864	-27 372	-27 140	-27 589	-27 257	-26 362	-26 811	-26 479
Barn- och utbildningsnämnd	-346 662	-349 608	-357 311	-368 006	-368 809	-368 896	-367 099	-369 389	-370 200
Socialnämnd	-294 805	-294 968	-310 074	-312 301	-312 826	-312 934	-313 121	-313 646	-313 754
Kultur- och fritidsnämnd	-28 814	-27 359	-28 738	-27 763	-27 942	-28 137	-27 981	-28 160	-28 355
Myndighetsnämnd	-4 402	-6 641	-6 283	-6 940	-6 567	-6 600	-6 940	-6 567	-6 600
Överförmyndar- nämnd	-1 393	-1 712	-1 520	-1 712	-1 712	-1 712	-1 712	-1 712	-1 712
Valnämnd	-1	-255	-330	-5	-260	-5	-5	-260	-5
Revision	-817	-834	-834	-844	-851	-859	-844	-851	-859
Summa nämnder	-759 521	-779 128	-800 569	-819 598	-821 492	-821 938	-819 623	-823 004	-824 174
Finans	807 520	806 240	854 333	829 288	832 591	841 665	824 742	829 540	853 195
Resultat, totalt	47 999	27 112	53 764	9 690	11 099	19 727	5 119	6 536	29 021

Sammandrag investeringsbudget

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Årsbudget	Helårs- prognos	Beslut KF			KF fastställer verksamhetsplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Kommunstyrelse, allmänna frågor	30 575	75 450	78 570	98 350	91 700	49 800	98 350	91 700	49 800
Kommunstyrelse, tekniska frågor	3 909	5 950	8 125	8 900	7 000	9 700	8 900	7 000	9 700
Barn- och utbildningsnämnd	2 032	3 000	2 596	5 000	3 000	5 000	5 000	3 000	5 000
Socialnämnd	2 752	2 000	2 787	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Kultur- och fritidsnämnd	5 766	15 000	3 780	19 280	6 650	4 000	19 280	6 650	4 000
Myndighetsnämnd	60	200	454	380	420	100	380	420	100
Summa	45 094	101 600	96 312	133 910	110 770	70 600	133 910	110 770	70 600

Balansbudget/finansieringsbudget

Balansbudget

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Årsbudget	Helårs-prognos	KF fastställer verksamhetsplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
TILLGÅNGAR						
Materiella anläggningstillgångar	470 066	538 118	539 278	657 335	739 105	779 705
Finansiella anläggningstillgångar	24 271	24 491	24 271	25 637	26 747	27 857
Summa anläggningstillgångar	494 337	562 609	563 549	682 972	765 852	807 562
Bidrag till infrastruktur	3 873	3 598	3 598	3 323	3 048	2 773
Förråd med mera	8 678	7 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Fordringar	76 522	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Kassa och bank	249 607	201 138	238 952	204 486	206 091	212 475
Summa omsättningstillgångar	334 807	268 138	306 952	272 486	274 091	280 475
Summa tillgångar	833 017	834 345	874 099	958 781	1 042 991	1 090 810
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Årets resultat	47 999	27 112	53 764	5 119	6 536	29 021
Resultatutjämningsreserv	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Övrigt eget kapital	435 524	468 349	483 523	537 287	542 406	548 942
Summa eget kapital	533 523	545 461	587 287	592 406	598 942	627 963
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	6 966	7 376	7 605	7 333	7 360	7 316
Andra avsättningar	15 835	15 500	15 995	16 743	17 329	11 137
Summa avsättningar	22 801	22 876	23 600	24 076	24 689	18 453
Långfristiga skulder	39 103	41 008	38 212	117 299	194 360	219 394
Kortfristiga skulder	237 590	225 000	225 000	225 000	225 000	225 000
Summa skulder	276 693	266 008	263 212	342 299	419 360	444 394
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	833 017	834 345	874 099	958 781	1 042 991	1 090 810
Borgensåtagande	938 105	938 100	938 100	938 100	938 100	938 100
Pensionsförpliktelser före 1998 inkl. löneskatt	257 822	248 254	249 557	253 926	252 527	244 729

Finansieringsbudget (kassaflödesanalys)

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Årsbudget	Helårs-prognos	KF fastställer verksamhetsplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Årets resultat enligt resultaträkning	47 999	27 112	53 764	5 119	6 536	29 021
Justering för ej likviditetspåverkande poster	26 612	25 681	28 174	27 569	29 888	24 039
Poster som redovisas i annan sektion	-1 221	-	-	-	-	-
Medel från verksamheten före ändring av rörelsekapital	73 390	52 793	81 938	32 688	36 424	53 060
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-13 235	-	16 522	-	-	-
Ökning/minskning förråd, lager och exploateringsverksamhet	4 686	1 000	678	-	-	-
Ökning/minskning kortfristiga skulder	10 325	-	-12 590	-	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten	75 166	53 793	86 548	32 688	36 424	53 060
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-43 063	-135 973	-96 312	-145 057	-110 770	-70 600
Erhållna investeringsbidrag och andra inkomster	94	-	-	-	-	-
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1 221	-	-	-	-	-
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-	-220	-	-1 110	-1 110	-1 110
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-41 748	-136 193	-96 312	-146 167	-111 880	-71 710
Nyupptagna lån	-	40 000	-	80 000	78 000	26 000
Amortering av långfristiga skulder	-814	-	-	-	-	-
Förändring av långfristiga skulder	-	-39	-891	-913	-939	-966
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	-7 913	-	-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-8 727	39 961	-891	79 087	77 061	25 034
Årets kassaflöde	24 691	-42 439	-10 655	-34 392	1 605	6 384
Likvida medel vid årets början	224 916	243 577	249 607	238 878	204 486	206 091
Likvida medel vid årets slut	249 607	201 138	238 952	204 486	206 091	212 475

Finansiella mål

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning och detta skapas genom att verksamheterna drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

För verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Målen ska uppnås med lägsta möjliga resursinsatser och med ett långsiktigt perspektiv i fokus.

I kommunens övergripande utvecklingsstrategi betonas vikten av ett ansvarsfullt förvaltarskap bland annat genom de övergripande målen om att vi ska leverera kommunal service och tjänster med god kvalitet och att vi ska arbeta för kostnadseffektivisering och god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om finansiella mål för ekonomin som har betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2021-11-15 fastställdes följande finansiella mål för 2022:

Årets resultat ska i snitt över en femårsperiod vara minst 2 procent av skatteintäkter och generella bidrag.

Kommunkoncernens långfristiga skulder ska inte öka under en åttaårsperiod.

Bibehållen kommunalskatt.

Utgångsläge är 2020-01-01. I de långfristiga skulderna ingår ej statliga investeringsstöd.

Finansiella målen föreslås vara oförändrade år 2023

Mål	Måttal
Driftöverskott	Årets resultat ska i snitt över en femårsperiod vara minst 2 procent av skatteintäkter och generella bidrag.
Kommunkoncernens långfristiga skulder	Kommunkoncernens långfristiga skulder ska inte öka under en åttaårsperiod.
Bibehållen kommunalskatt	Kommunalskatten ska vara oförändrat 21,92 procent

Ekonomiska nyckeltal

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Antal invånare	11 496	11 631	11 677	11 721	11 709
Låneutrymme kronor per invånare	128 000	125 000	134 000	138 000	141 000
Skuld kronor per invånare	113 024	99 436	98 824	100 204	100 298
Kvarstående låneutrymme kronor per invånare	14 976	25 564	35 176	37 796	40 702
Soliditet inklusive pensionsåtagande kommunkoncernen (procent)	19	16	17	19	22
Kassalikviditet i kommunkoncernen (procent)	129	115	107	119	141
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar (andel procent)	164	129	102	182	91
Genomförandegrad av beslutade investeringar (utfall/beslutad budget) (procent)	78	61	76	49	61
Verksamhetens totala nettokostnader i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. (procent)	94	97	97	96	95

Kommande investeringsbehov

Vid resultatnivåer på runt 15 miljoner kronor (mkr) kan kommunen självfinansiera investeringar på 40 mkr årligen. De årliga samlade investeringsmedlen till nämnderna uppgår till cirka 25 mkr vilket innebär att det finns ett utrymme på 15 mkr för övriga investeringar upp till självfinansieringsnivån.

Med kommande investeringsbehov kommer det bli svårt att självfinansiera investeringarna varje år. Kommunen kommer att behöva finansiera investeringarna med extern upplåning. För att inte detta ska medföra för hög skuldsättning framåt som skjuts vidare till nästa generation behöver kommunen redovisa goda resultat även framåt.

Val av ekonomiska nyckeltal ovan har en koppling till kommande investeringsbehov.

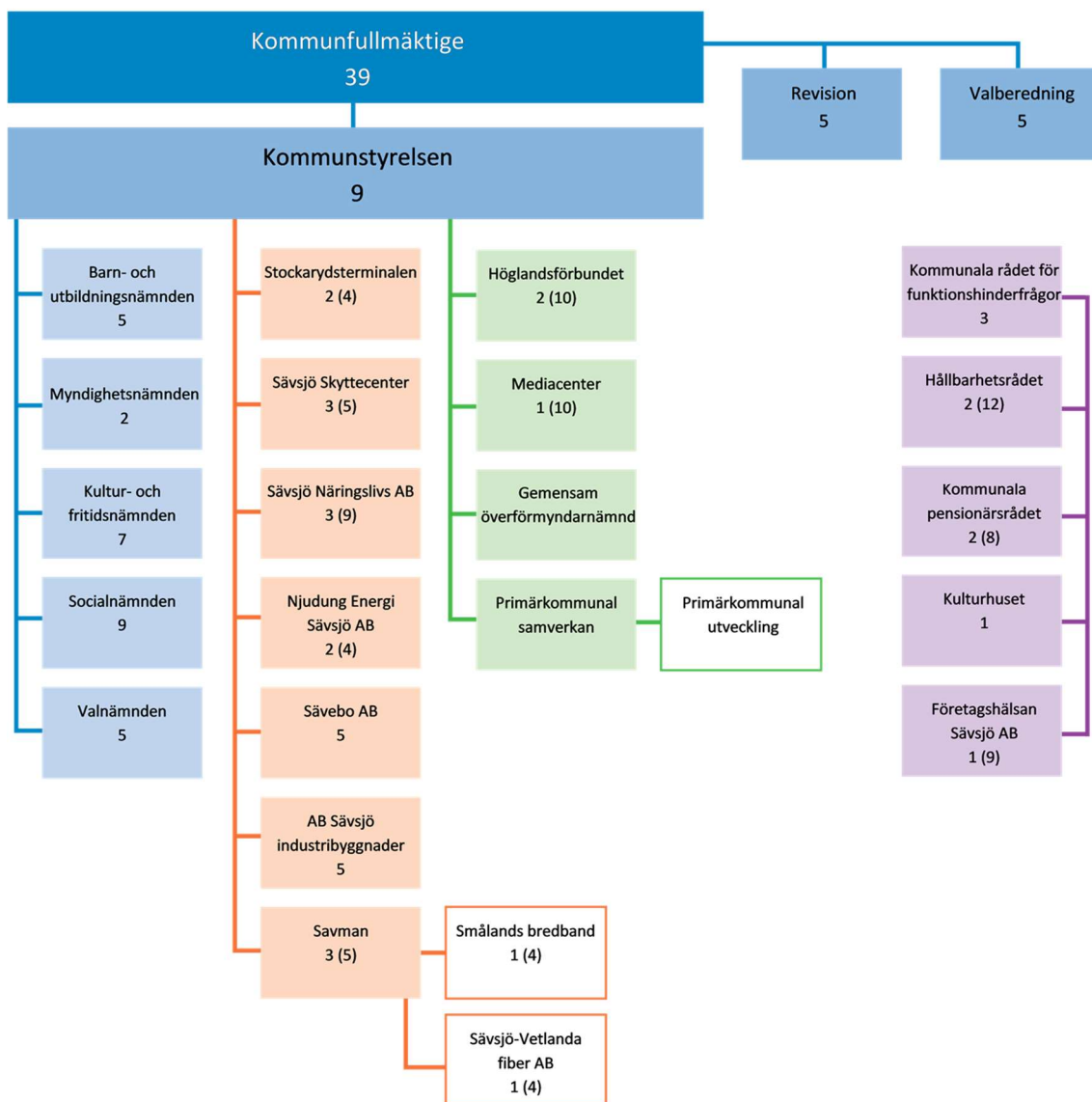
Sju år i sammandrag

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget	Prognos	Kommunfullmäktiges beslut		
	2019	2020	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Antal invånare (per 31/12)	11 677	11 721	11 709	11 680	11 700	11 720	11 740	11 760
Utdebitering allmän kommunalskatt, kronor	21,92	21,92	21,92	21,92	21,92	21,92	21,92	21,92
Omsättning (intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag), tkr	936 114	954 725	990 159	1 018 198	1 042 684	1 043 540	1 073 238	1 094 571
Verksamhetens nettokostnader, tkr	-729 877	-745 805	-773 893	-815 355	-804 357	-859 487	-886 368	-884 691
Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag, tkr	752 072	774 438	817 006	838 198	852 830	863 540	893 238	914 571
Årets resultat	17 350	33 104	47 999	27 112	53 764	5 119	6 536	29 021
Nettoinvesteringar, tkr	43 399	36 714	45 094	135 973	96 312	145 057	110 770	70 600
Anläggningstillgångar, tkr	427 623	429 927	494 337	562 609	563 805	682 972	765 852	807 562
Likvida medel, tkr	162 421	224 916	249 607	201 138	238 696	204 486	206 091	212 475
Eget kapital, tkr	452 420	485 524	533 523	545 461	587 287	592 406	598 942	627 963
Långfristiga skulder, tkr	0	1 086	0	41 008	38 212	117 299	194 360	219 394
Pensionsskuld inom linjen (inkl. löneskatt), tkr	265 067	260 903	257 822	248 254	249 557	253 926	252 527	244 729
Soliditet (eget kapital/tillgång), procent	68,2	65,9	64,0	65,4	67,2	61,8	57,4	57,6
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser före 1998, procent	30,5	48,7	48,9	50,4	52,3	48,8	46,2	47,0
Kassaflöde (resultat/intäkter), procent	4,4	6,5	7,5	5,1	7,8	3,1	3,3	5,4

Kommunens organisation

Den kommunala koncernen

Skissen visar den kommunala organisationen i Sävsjö. Siffrorna anger antal ledamöter och där siffora förekommer inom parantes anger dessa det totala antalet ledamöter.

Verksamhetsidé

På en övergripande nivå har kommuner tre uppdrag utifrån ett medborgarperspektiv. Det handlar om serviceuppdraget, demokratiuppdraget och samhällsutvecklingsuppdraget (enligt Sveriges kommuner och regioner, SKR).

I serviceuppdraget ligger grunden för en fungerande välfärd. Här ingår utbildning, trygghet, skola, omsorg, sjukvård med mera. Demokratiuppdraget kan handla om att ta tillvara medborgarnas intresse och stärka medborgarnas förtroende. I samhällsutvecklingsuppdraget sker arbetet tillsammans med andra aktörer för att ta sig an komplexa samhällsutmaningar.

Grunduppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag finns beskrivet i kommunallagen (2017:725). Kapitel fem handlar om kommunfullmäktiges uppgifter.

1 § Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen eller regionen, främst

1. mål och riktlinjer för verksamheten,
2. budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor,
3. nämndernas organisation och verksamhetsformer,
4. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar,
5. val av revisorer,
6. grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda,
7. årsredovisning och ansvarsfrihet,
8. folkomröstning i kommunen eller regionen, och
9. extra val till fullmäktige.

Viktiga styrdokument

Statlig styrning

Exempel på både övergripande lagstiftning som sätter ramarna för kommunens verksamhet från statlig nivå (lex generalis) och speciallagstiftningar för enskilda verksamhetsområden är:

- Kommunallagen (2017:725)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Redovisning Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:596)
- Upphandling Lag om offentlig upphandling (2016:1145)
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Dokumenthantering Arkivlagen (1990:782)
- Säkerhetskyddslag (2018:585)
- Plan- och bygglagen (2010:900)
- Övriga speciallagstiftningar inom respektive områden

Kommunal styrning

- Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi
- Upphandlingspolicy
- Dataskyddspolicy
- Översiktsplan

- Kommunstyrelsens reglemente och kommunfullmäktiges arbetsordning utgör organisatoriska styrdokument
- Övriga kommunala styrdokument inom respektive område

Beskrivning av organisation

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ med 39 ledamöter.

Den 11 september 2022 genomfördes val till riksdag, region och kommun. För mandatperioden 2023- 2026 fördelar sig mandatet i kommunfullmäktige enligt följande:

- Socialdemokraterna: 8
- Centerpartiet: 3
- Kristdemokraterna: 12
- Moderaterna: 9
- Sverigedemokraterna: 6
- Vänsterpartiet: 1

Kommunfullmäktige utser ledamöter i kommunstyrelsen, övriga kommunala nämnder och i de kommunala bolagens styrelser. Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller av annan större vikt för kommunen. Sammanträdena är offentliga och hålls i regel en gång per månad.

Kommunalt partistöd lämnas till politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige. Utbetalning sker till den lokala partiorganisationen.

Sedan mandatperioden 2019–2022 (KF 2018-06-18 §70) drivs överförmyndarnämnden för Sävsjö, Nässjö och Vetlanda samordnat. Ordförandeskapet pendlar i tvåårsintervaller bland de samverkande kommunerna. 2019 och 2020 hade Sävsjö kommun ordförandeskapet.

Den politiska organisationen består av nämnder och kommunala bolag samt delägarskap i olika organisationer. Politisk representation finns också i form av medverkan i olika råd och sammanslutningar.

- Aktier och andelar
- AB Sävsjö Industribyggnader
- Sävbo AB
- Njudung Energi Sävsjö AB
- Savman AB
- Sävsjö Näringslivs AB
- Träcentrum Nässjö Kompetensutveckling AB
- Smålands Turism AB
- Kommunal Energirådgivning i Vätterbygden AB
- Kommunassurans Syd Försäkrings AB
- Stockarydsterminalen AB
- Inera AB
- Sävsjö Skyttecenter ekonomisk förening
- Kommuninvest ekonomisk förening

Förutom detta väljer kommunfullmäktige representanter och ombud till;

Sävsjö kommuns stiftelser, föreningen Sävsjöortens företagshälsovårdscentral och företagshälsan i Sävsjö, Lagans vattenråd, kommunalförbundet Mediacenter, Höglandsförbundet, Kulturhuset, Sveriges ekokommuner SEKOM, Miljöresurs Linné, Vattenhushållning i Emåns avrinningsområde, begravningsombud och representanter i kommunala rådet för funktionshinder, pensionärsrådet och hållbarhetsrådet. Till sist väljer man också gode män till lantmäteriförrättningar.

Samverkan - intern och extern

Så här står det i utvecklingsstrategin:

"Att arbeta tillsammans innebär att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, att bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa att medarbetaren kan, vill och vågar hjälpa medborgaren. Men det handlar också om att de som bor i kommunen känner delaktighet i kommunens arbete och tar sitt ansvar för att bygga ett långsiktigt hållbart samhälle."

Under hösten 2022 deltar kommunen i SCB:s (Statistiska Centralbyrån) medborgarundersökning. Enkätundersökningen är en attitydundersökning som syftar till att mäta hur kommuninvånare ser på sin kommun. Urvalet består av 1 000 slumpmässigt utvalda personer i Sävsjö från 18 år och uppåt. Resultatet kommer att redovisas i december och blir ett värdefullt material att arbeta vidare med under 2023. Under hösten 2022 har vi också genomfört landsbygdsdialog där vi samtalat om hur vi tillsammans kan utveckla landsbygden.

Sedan några år tillbaka deltar Sävsjö kommun i Glokala Sverige, ett kommunikations- och utbildningsprojekt som ska stödja arbetet med att bygga ett långsiktigt samhälle. Syftet är att stärka kunskap och engagemang för Agenda 2030 bland politiker och tjänstepersoner i kommuner och regioner. I vårt län deltar 11 av 13 kommuner. Projektet är ett samarbete mellan Svenska FN-förbundet, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Centrum för Lokal Demokrati (ICLD) och finansieras av Sida.

Sävsjö kommun deltar också i det nationella projektet Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) tillsammans med cirka 170 kommuner. Här tar vi fram nyckeltal för att kunna jämföra resultat, lära oss mer och utveckla våra verksamheter. Genom KKiK får vi en lägesbild av kommunen som kan användas som en grund i styrning men också i dialog med medborgarna.

I kommunstyrelsens verksamhetsplan beskrivs några av de regionala nätverk och övriga aktörer som vi samverkar med i olika frågor.

Kompetensförsörjning

Det råder brist på arbetskraft inom vissa yrkesgrupper och vi ser också större pensionsavgångar de närmaste åren inom några av dessa grupper. Lokalvården och kostenheten är några exempel.

Kompetensförsörjning lyfts upp som en särskilt viktig utmaning i flera verksamheter. Vi har ett tryck på förskoleplatser samtidigt som det är svårt att rekrytera förskollärare med legitimation. Vi ser ett ökat behov av hemtjänstinsatser i takt med att andelen äldre ökar. Vi ser också att vissa specialisttjänster är svåra att rekrytera inom samhällsbyggnadsavdelningen.

Inför 2022 beslutade kommunfullmäktige att prioritera "Framtida kompetensförsörjning" som ett av kommunfullmäktiges fokusområden. Syfte är att stärka arbetsgivarvarumärket Sävsjö kommun. En kompetensförsörjningsstrategi ska skapa ett arbetssätt centralt och i förvaltningarna kring rekryterings- och utbildningsfrågor.

Omvärldsbevakning

Varje budgetprocess inleds med en omvärldsbevakning kring olika faktorer som kan komma att påverka resultatet och kommande arbete i verksamheterna.

Ekonomirapporter från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om konjunkturläget och nyckeltal från Kolada med mera brukar vara till hjälp i detta arbete.

Året inleddes med en budget- och strategidag där politiker och tjänstemän träffades för att samtala och informeras om de förutsättningar som gäller.

Våren har präglats av stora förändringar i vår omvärld och planeringen har därför varit extra svår och osäker att hantera.

I budgetdirektivet som varje år skickas ut till nämnder i februari månad redogörs vad nämnder har att förhålla sig till inför budget 2023 och vilka faktorer som kan komma att påverka resultaten kommande år.

Faktorerna som lyftes fram i årets budgetdirektiv handlade om befolkningsutvecklingen, pandemin och det säkerhetspolitiska lägets påverkan på ekonomin, samt behov av försörjningsstöd i kommunen.

Efter att budgetdirektivet togs fram har vi sett ytterligare faktorer som kan komma att påverka verksamheterna framåt. Kostnadsutvecklingen och energibesparing är sådana faktorer.

Ett omfattande arbete pågår för att kunna hantera den osäkerhet som nu råder.

I början av hösten genomfördes åter en strategidag då politiker och tjänstemän samlades kring de övergripande fokusområdena. Fördjupade lägesrapporter, en uppdaterad omvärldsblick och samtal om viktiga prioriteringar framåt var temat för dagen.

Analys

Omvärldspåverkan

Med den växande orosbilden kopplat till krig i Europa har delar av den tidigare pandemigruppen gått över till ISF-grupp Europa och en struktur för detta arbete har byggts upp där nya arbetsgrupper har bildats. Arbetsgrupperna hanterar frågor inom IT-säkerhet, flyktingmottagande, oro, kommunikation och försörjningsfrågor. Även näringslivet har ett särskilt fokus, då många av våra företag blir hårt drabbade. Ett nära samarbete sker med civilsamhället och näringslivet för att hantera frågorna på bästa sätt och regionalt genomförs samordning av lägesrapporter.

Mot bakgrund av det nya omvärldsläget behöver kommunen göra anpassningar och skapa sig beredskap på en nivå som vi inte haft på decennier. Detta påverkar samtliga förvaltningar och kommer även att påverka utvecklingsarbetet framåt, för att klara den beredskap som krävs idag och för framtida utmaningar.

Verksamhetsrisk

Pandemin tydliggjorde områden där vi är sårbara och har särskilda utmaningar. Ett sådant område är framtida kompetensförsörjning som också prioriteras i arbetet med kommunfullmäktiges fokusområde. En plan arbetas fram för hur kommunen fortsatt ska kunna vara en attraktiv arbetsgivare. På fastighetssidan har ett lokalförsörjningsprogram tagits fram och arbete pågår med underhållsplaner. En fastighetsgrupp träffas regelbundet för att samordna frågor om underhåll och kommande investeringar.

Finansiell risk

Kommunkoncernens finansiella risker och finansieringsbehov är prioriterat i budgetprocessen och de stora investerings- och underhållsbehov vi ser framåt kommer sätta fokus på detta ytterligare. En ny finansieringspolicy har arbetats fram. Kommunkoncernens finansiella ställning analyseras sedan flera år tillbaka genom att delta i Kommunforskning i Västsveriges finansiella profil. Vi erhåller också en riskvärdesanalys varje år från Kommuninvest som vi tar hänsyn till i budgetarbetet. Kostnader för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare och oron i omvärlden kan innebära minskade skatteintäkter och ökade kostnader för exempelvis försörjningsstöd. En ökad ränta med en procentenhet skulle medföra ökade kostnader på 8 miljoner kronor i den kommunala koncernen.

Risk- och väsentlighetsanalys

Risk- och väsentlighetsanalys kopplat till intern kontroll samt arbete med beredskaps- och kontinuitetshantering

Arbetet med risk- och väsentlighetsanalys och intern kontroll har arbetats in i den nya målstyrningsmodellen i Stratsys. Områden som lyfts fram kan bli ett framtida fokusområde. På grund av säkerhetsläget i Europa har vi tagit fram ett stödmaterial för att kunna arbeta med kontinuitetshantering i våra verksamheter. Arbetet är påbörjat och kommer att fortsätta under hösten för att säkra upp sårbara områden. En energigrupp har också bildats för att arbeta med energibesparingar.

Sammanfattning

Den osäkerhet och oro som råder i vår omvärld får stor påverkan på kommunen på flera plan. Det kan handla om att hantera kostnadsutvecklingen, el- och energikris men också att kunna möta den oro som växer bland medborgare, näringsliv och föreningar.

Samtidigt som vi arbetar med att lösa kortsiktiga utmaningar ska vi också arbeta långsiktigt och förebyggande där vi inte ser omedelbara effekter.

I samtalen som genomfördes på strategidagen i september fanns en samstämmighet bland politiker och tjänstepersoner om att fortsätta arbetet med de övergripande fokusområdena barn och ungas välmående, grön hållbarhet, näringsliv och arbetsmarknad.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

I mars 2020 antog kommunfullmäktige en reviderad utvecklingsstrategi 2020-2026, samt utvecklingsområden till utvecklingsstrategin för samma period (§34).

Utvecklingsstrategin ska prägla planeringen inom alla delar i kommunen, från kommunfullmäktige ut till enskilda verksamheter. Varje verksamhet formulerar egna fokusområden och förbättringar utifrån sina uppdrag, förutsättningar och behov.

Även de helägda kommunala bolagen ska arbeta utifrån utvecklingsstrategin. Så här står det i ägardirektiven: "Affärsidé, vision och mål skall formuleras utifrån kommunkoncernens utvecklingsstrategi".

Enligt utvecklingsstrategin ska kommunfullmäktige formulera fokusområden utifrån sitt uppdrag om att ha ett kommunövergripande perspektiv.

Varje år ska kommunfullmäktige i Sävsjö kommun följa upp de övergripande målen genom olika kvalitetsmätningar och fastställa fokusområden kopplade till målen.

Kommunfullmäktiges val av fokusområden för 2023 grundar sig i de utmaningar som kommunen står inför och som framkommit under genomförda strategi- och budgetdagar. Arbetet med fokusområden beslutade för 2021 och 2022 fortsätter enligt plan.

Kommunfullmäktiges fokusområden 2023

- Grön hållbarhet (KF och KS fokusområden för 2022 slås ihop i ett gemensamt fokusområde)
- Näringsliv och arbetsmarknad (En fortsättning och vidareutveckling av KF fokusområden från 2021 och 2022 om Tillväxt-, integrationsarbete- arbetsskapande åtgärder för gruppen nya svenskar)
- Barn och ungas välmående (KF fokusområde från 2022 fortsätter enligt plan)
- Framtida kompetensförsörjning (KF fokusområden från 2022 fortsätter enligt plan)

Verksamhetsindikatorer är valda med utgångspunkt i utvecklingsstrategin. Det finns också en stark koppling till arbetet med kommunfullmäktiges fokusområde, Agenda 2030, visionen och de övergripande målen.

Uppföljning, analys och utvärdering genomförs på strategidagar/budgetdagar och i årsredovisning.

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Barn och ungas inflytande och delaktighet - barnens bästa utifrån Barnkonventionen

Kvalitetsmätning

Målvärde

Beslut ska tas om ett förvaltningsövergripande samverkansprojekt. Projektplan ska planeras och fastställas och projekt ska påbörjas med tydliga fastställda aktiviteter.

Fokusområdet "Barn och ungas inflytande och delaktighet" startade 2021 och har fortsatt under 2022 med utbildningar för samtliga kommunala ledningsgrupper och nyckelpersoner i barns rätt och implementering av Barnkonventionen. Fokusområdet avslutas under 2022 och kunskap om barnkonventionen som lag ska arbetas in i samtliga verksamheter.

Barn och unga i riskzonen

Kvalitetsmätning

Målvärde

Beslut ska tas om ett förvaltningsövergripande samverkansprojekt. Projektplan ska planeras och fastställas och projekt ska påbörjas med tydliga fastställda aktiviteter.

Fokusområdet "Barn och unga i riskzonen" startade upp 2021. Arbetet har fokuserat på att få i gång föreningsvandringar samt förmedlat bidragsstöd till föreningslivet.

Arbetet pågår 2022 med att utveckla en digital mötesplats/fritidsgård med vuxennärvaro för barn och unga som inte brukar besöka fritidsgård eller andra föreningsaktiviteter och som är svåra att nå inom de vanliga stödstrukturerna. Fokusområdet avslutas under 2022 och kommer sedan ingå i fokusområdet "Barn och ungas välmående".

Tillväxt- integrationsarbete- arbetsskapande åtgärder för gruppen nya svenskar

Kvalitetsmätning

Målvärde

Beslut ska tas om ett förvaltningsövergripande samverkansprojekt. Projektplan ska planeras och fastställas och projekt ska påbörjas med tydliga fastställda aktiviteter.

Arbetet med fokusområdet startades upp 2021 och fortsätter fram till 2024. Därefter bör fokusområdets verksamhet som senast integreras i den ordinarie verksamheten inom de olika förvaltningar som samverkar. Under 2021 startade verksamheten upp med SIA-camping. Under 2022 pågår arbetet med att starta upp en tvätteriverksamhet samt göra en förstudie på verksamhet inom återbruk.

Fokusområdet tillväxt kopplat till integration har arbetat med att utveckla Jobbhuset 2.0 där man samlar kompetens kring frågorna och samordnar jobbskapande projekt. Två mål formulerades inom projektet:

- "Alla i jobb" genom anpassad hjälp och stöd till anställning, att starta eget företag, utbildning eller annan aktivitet som leder till självförsörjning.
- "En väg in" till kommunens arbetsskapande insatser via arbetsmarknadsenheten, Jobbhuset

Planering för 2023 är att starta upp arbete inom gröna jobb. Målet med fokusområdet är "Alla i jobb" och att man genom att tillhandahålla arbetsuppgifter inom olika sektorer stärker individer i självkänsla, arbetskunskap, språk och kompetens så att individen även kan söka sig vidare till arbeten på ordinarie arbetsmarknad. Aleholms trähusutbildning samt nyföretagarskola ingår också i det arbete som görs inom fokusområdets verksamhet.

Jämställdhet

Kvalitetsmätning

Målvärde

Beslut ska tas om ett förvaltningsövergripande samverkansprojekt. Projektplan ska planeras och fastställas och projekt ska påbörjas med tydliga fastställda aktiviteter.

Fokusområdet startade 2021 och kommer att ingå i ordinarie verksamhet under 2022.

Målet med fokusområdet är att implementera likabehandlingsplanen och att skapa en medvetenhet kring likabehandlingsfrågor och betona värdegrunden.

Flertalet aktiviteter har planerats som kommer att genomföras under 2022. Några exempel är utbildningar för chefer, fackliga planeringsdagar, ta fram pedagogiskt material, stödmaterial i form av checklistor att använda vid skyddsronder, föreläsningar och uppföljningar av arbetsmiljörapporter med mera. I arbetsgruppen ingår både HR-konsulter och fackombud.

Barn och ungas välmående

Kvalitetsmätning

Målvärde

Framtagande av strategi för att öka barn och ungas välmående.

Syftet med fokusområdet är att skapa förutsättningar för en god hälsa och välmående, med trygga och goda uppväxtvillkor för alla barn och ungdomar.

Under 2022 ska en plan arbetas fram i arbetsgruppen för att identifiera vilka insatser som kan genomföras. Inför planens framtagande görs en nulägesanalys för att se hur situationen är för barn och unga i Sävsjö kommun. Beroende på resultatet i nulägesanalysen är det svårt att redan från start beskriva de olika aktiviteterna i fokusområdet men det kan exempelvis handla om arbete med ungas psykiska välmående såsom aktiviteter, samarbete med föreningsliv och mötesplatser,

trygghetsfrågor och förebyggande arbete med narkotika, hot och våld och unga med riskbruksbeteende. Arbetet med fokusområdet föreslås fortsätta under 2023.

Framtida kompetensförsörjning

Kvalitetsmätning

Målvärde

Skapa ett arbetssätt centralt och i förvaltningarna kring rekryterings- och utbildningsfrågor.

Kompetensförsörjningen inom kommunen kommer att vara en av våra stora utmaningar framöver. Därför ska en strategi arbetas fram, kring hur kommunens framtida arbete med kompetensförsörjning ska bedrivas för att kommunen ska fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare. Syftet med fokusområdet är övergripande att stärka arbetsgivarvarumärket Sävsjö kommun och målet är att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi. Fokusområdet föreslås gå in i ordinarie verksamhet från 2023.

Minskad klimatpåverkan

Kvalitetsmätning

Målvärde

Ta ett samlat grepp över kommunorganisationens arbete för att bidra till en minskad klimatpåverkan.

Syftet med fokusområdet är att ta fram en modell för hur Sävsjö kommun kan arbeta med att systematiskt minska de egna utsläppen av växthusgaser. Målet är att ta fram lokala klimatmål, prioriterade åtgärder som styr mot målen samt en systematik för implementering och uppföljning.

Arbetet kopplas till framtagandet av ett hållbarhetsprogram som både kommer fokusera på kommunen som organisation och som geografi, där även en lokal referensgrupp med representation från barn och unga, föreningar och samfund, näringsliv och politik engageras.

Arbete pågår enligt plan med framtagandet av ett hållbarhetsprogram och ett remissutkast har tagits fram. Fokusområdet föreslås fortsätta under 2023 och kopplas samman med kommunstyrelsens fokusområde arbete för ett hållbart samhälle.

Verksamhetsindikatorer

Barn och unga

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Heltidstjänster i förskolan med förskollärläggning, kommunal regi (andel procent)	55	57	57
Elever i årskurs fem: Jag känner mig trygg i skolan (andel positiva svar procent)	96	97	
Elever i årskurs sex som uppnått kunskapskraven i alla ämnen hemkommun andel procent)	78	79	71
Elever i årskurs nio: Jag känner mig trygg i skolan (andel positiva svar)	69		
Elever i årskurs nio: På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter (andel positiva svar procent)	42		
Andel elever i årskurs nio som är behöriga till yrkesprogram (kommunala skolor procent)	87	86	80
Andel gymnasieelever med examen inom fyra år (kommunala skolor, andel procent)	62	64	58
Kostnad gymnasieskola hemkommun (kronor/elev)	166 283	162 617	157 122
Gymnasieelever årskurs två: Jag känner mig trygg i skolan (andel positiva svar procent)	91		
Kursdeltagare inom SFI som har avslutat med godkända betyg (lägeskommun, andel av de som påbörjat kurs procent)	35	31	
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek (antal/1000 inånare, 0-18 år)	3	3	6
Deltagartillfällen i idrottsföreningar (antal/invånare 7-12 år)		27	31
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll (andel procent)		13	12
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn-och ungdom 0-20 år (medelvärde)	65	85	93

Sävsjö ligger bra till i jämförelse med riket när det gäller andel heltidstjänster i förskolan med förskollärläggning. Det finns dock stora skillnader mellan olika enheter.

Indikatorerna som handlar om trygghet i skolan och att man känner att man kan vara med och påverka har koppling till kommunfullmäktiges fokusområden om barn- och ungas välmående samt barn- och ungas inflytande och delaktighet.

Att elever som går ut årskurs nio är behöriga att läsa vidare är ett viktigt mått som även barn- och utbildningsnämnden valt att följa i sin verksamhetsberättelse.

Det är stora skillnader i resultat mellan tjejer och killar vad gäller andel gymnasieelever med examen inom fyra år.

Kostnad gymnasieskola ligger högt i jämförelse men andra kommuner. Måttet är intressant att följa utvecklingen av inte minst med tanke på den gymnasieutredning som nyligen gjorts.

Antal aktivitetstillfällen för barn- och unga i kommunala bibliotek säger ingenting om nöjdheten vid deltagande eller vilka som nås av insatsen. Syftet med nyckeltalet är att ge en indikation kring ambitionen för biblioteksverksamheten. Sävsjö har betydligt lägre siffror än övriga kommuner i länet samt snittet i riket. Även antal barnbokslån och öppethållande har gått ner de senaste åren.

Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll har vi inte full rådighet över men kan ändå vara intressant att följa utvecklingen av. Sävsjö har en högre andel än riket.

Stöd och omsorg

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd (medelvärde)			28
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enligt LSS § 9.9 (medelvärde)	36	44	48
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg andel procent av maxpoäng)	36	36	44
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg helhetssyn (andel procent)		96	96
Kostnad äldreomsorg (kronor/invånare 80+)	228 367	221 265	220 306

Området försörjningsstöd är ett prioriterat område inom socialnämnden och i verksamhetsberättelsen redovisas även ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd samt antal personer med långvarigt försörjningsstöd. Måttet har också koppling till kommunfullmäktiges övergripande fokusområdet inom tillväxt och arbetsskapande insatser. Väntetiden är längre än jämförelse med övriga kommuner i Sverige och det är stora skillnader mellan män och kvinnor.

Väntetid i antal dagar försörjningsstöd mättes inte. För år 2022 är detta 20 dagar.

Kvalitetsaspekter särskilt boende ger en bild av styrkor och svagheter inom några områden som bedöm viktiga för kvalitet. Måttet är en sammanvägning av fem olika frågor.

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg genomfördes inte 2021. För 2022 är värdet 93 procent att jämföras med 80 procent för Jönköpings län och 77 procent i riket.

Samhälle och miljö

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Delaktighetsindex (andel procent av maxpoäng)	53	60	55
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsenhet (andel deltagare som börjat arbeta eller studera)	34	46	52
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus (antal dagar)	4	8	2
Fossiloberoendefordon i kommunorganisationen (andel procent)	62	56	
Ekologiskt odlad åkermark (andel procent)	36	36	36
Anmälda våldsbrott (antal/100 000 invånare)	777	418	788
Insamlat kommunalt avfall totalt (kilo/invånare justerat)		370	
Lämnat etableringsuppdraget och påbörjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar, andel procent)	23	16	36

Delaktighetsindex är en sammanvägning av 18 frågor. Syftet med måttet är att kunna visa en samlad bild av hur väl kommunen möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling genom olika former av kommunikation och dialog med medborgarna. Nyckeltalet säger inget om effekten av de insatser som genomförs eller hur medborgarna upplever sin delaktighet. Måttet kan däremot användas för att diskutera vilka insatser man behöver utveckla. Måttet ingår i kommunens kvalitet i korthet (KKIK) och jämförelse med andra kommuner är därför möjlig att göra.

Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsenhet har koppling till fokusområdet om tillväxt och integration. Utvecklingen i Sävsjö är att en lägre andel börjar arbeta eller studera. Även i jämförelse med liknande kommuners socioekonomi och riket redovisar Sävsjö lägre siffror. Attraktiv arbetsgivare.

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	82	81	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst (andel procent)		74	74
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år (andel procent)		80	81
Heltidsarbetande månadsavlönade kommun totalt (andel procent)	54	49	47
Heltidsarbetande månadsavlönade kommun, män (andel procent)	71	70	68
Heltidsarbetande månadsavlönade, kvinnor (andel procent)	50	44	43

Motivationsindex ingår i medarbetarenkäten hållbart medarbetarengagemang (HME). Den består av delfrågorna:

- Mitt arbete känns meningsfullt
- Jag lär mig nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete
- Jag ser fram emot att gå till arbetet.

Resultaten går även att bryta ner per verksamhet och kön.

Indikatorerna om heltidsarbetande månadsavlönade skiljer sig stort, både mellan män och kvinnor men också inom olika yrkeskategorier.

Större förändringar kommande budgetår

I januari 2022 beslutade kommunstyrelsen om budgetdirektiv för nämnder och styrelser inför kommunfullmäktiges beslut om verksamhetsplan 2023-2025 i juni 2022.

Det vi såg då var framför allt effekter av pandemiåren. Rysslands invasion av Ukraina har gjort att osäkerheten inför kommande år har stärkts ytterligare.

Pandemiåren har gjort att prisutvecklingen på framförallt byggmaterial och transporter varit mycket hög och under senare delen av 2021 var även prisutvecklingen på energi och drivmedel kraftig. Inflationen steg till 4,1 procent under december månad och det har framförallt varit de höga energipriserna som drivit upp inflationen. Den höga inflationen har märkts av i verksamheterna som får ökade kostnader när leverantörerna höjer sina priser.

Den årliga effektiviseringen för nämnderna med 0,5 procent har tagits bort även om det fortsatt är viktigt att jobba med rationaliseringar, hitta nya arbetssätt och genomföra investeringar som leder till ökad kvalitet för kommuninvånare. I budgeten finns en post för kostnadsminskningar på 3,6 miljoner kronor årligen på finanserna som kommunens ledningsgrupp har ett uppdrag att jobba med. Detta arbete ska göras med ett långsiktigt hållbart perspektiv där både anställda och kommuninvånarens bästa är i fokus.

I juni 2021 beslutade fullmäktige om investeringsbudgeten för år 2022 och 2023 vilken totalt sett är på 205 miljoner kronor för båda åren. Den stora delen utgörs av nybyggnation av Rörviksskola på 100 miljoner kronor som påbörjades under hösten 2021. Framåt finns det fortsatt stora investeringsbehov i renoveringar av befintliga fastigheter och anläggningar bland annat renovering av Ringgården och lokaler för gata- och parkavdelningen.

Det kan bli svårt att självfinansiera investeringarna varje år, varför kommunen kan komma att behöva finansiera investeringarna med extern upplåning. För att inte detta ska medföra för hög skuldsättning framåt som skjuts vidare till nästa generation behöver kommunen redovisa goda resultat även framåt.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Befolkningsutvecklingen

Det är angeläget att det under kommande år satsas på ny tomtmark i attraktiva områden i samtliga tätorter för att kommunen ska kunna växa. Det är också viktigt att det finns ledig industrimark för att kommunen ska kunna få nya företagsetableringar som leder till fler arbetstillfällen. I prognosen bygger resultaten på att kommunen ökar antalet invånare med 20 varje år.

Pandemins och det säkerhetspolitiska lägets påverkan på ekonomin

Under de senaste åren har pandemin haft stor inverkan på kommunens ekonomi. Det har varit väldigt stora svängningar i skatteunderlagen vilket har gjort att planeringsförutsättningarna har varit svåra.

Det säkerhetspolitiska läget skapar stor osäkerhet på världsmarknaden vilket även påverkar vår kommun.

Behovet ökar med högre säkerhetsmarginaler i resultatnivåerna framåt för att kunna klara av stora svängningar i ekonomin.

Behov av försörjningsstöd i kommunen

Kostnaden för försörjningsstöd i Sävsjö har ökat under ett flertal år. Det ser dock ut som att ökningen stannat av och till och med minskat något under senare tid vilket är mycket positivt. Socialförvaltningens egna statistik från augusti 2022 visar att fler kommit ut i egen försörjning genom de satsningar som genomförts.

Att i en budgetprognos förutse hur behovet ser ut i framtiden är mycket svårt. Det är dock angeläget att man fortsätter jobba med förebyggande åtgärder för att på ett tidigt stadium hjälpa människor och att det satsas på jobbskapande åtgärder.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunfullmäktige	-899	-915	-936	-952	-969
Partistöd	-363	-363	-513	-513	-513
Summa budgetram	-1 262	-1 278	-1 449	-1 465	-1 482

Verksamhetsförändringar jämfört med 2022

Verksamhetsförändringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i tusental kronor	2023	2024	2025
Höjning av partistöd	150		
Summa	150		

Finansförvaltning

Verksamhetsområden

Finansförvaltningen administrerar arbetsgivaravgifter, internt PO-pålägg och reservering för lönerrevision samt avtalsförsäkringar, avtalspensioner, ålderspensioner, särskilda ålderspensioner, förändring av pensionsskuld och löneskatt på pensioner.

Beskrivning av verksamheten

Arbetsgivaren betalar lagstadgad arbetsgivaravgift för de anställda. Dessutom betalas försäkringar och pensionspremier i enlighet med avtal som träffas mellan arbetsmarknadens parter. Därutöver har kommunen pensionsåtaganden för personal som varit anställd före 1998 eftersom dessa inte betalats vid intjänandet. I den kommunala redovisningslag som trädde i kraft 1998-01-01 finns bland annat bestämmelser om hur denna pensionsskuld ska bokföras. Pensionsskulden, för tiden före 1998-01-01, betraktas inte som skuld utan som en ansvarsförbindelse, vilket innebär att den årliga förändringen genom uppräkningsår inte påverkar årets resultat. De utbetalningar som görs belastar löpande årets resultat. Efter hand ökar antalet pensionärer med avslutad kommunal anställning, varför utbetalning av intjänad pensionsrätt före 1998 kommer att öka fram till omkring år 2030. Pensionsutbetalningarna inklusive löneskatt beräknas uppgå till 16 miljoner kronor för år 2023.

Från och med 1998 belastar i stället intjänad pensionsrätt kostnaderna det år anställningen gäller. Avtalspensionen består av två delar; en avgiftsbestämd och en förmånsbestämd del. Kostnaderna för den avgiftsbestämda delen består av 4,5 procent av arbetstagarnas lönesummor och kostnaden för den förmånsbestämda delen består av pensionspremier för de inkomstdelar som ligger över 7,5 inkomstbasbelopp (46 563 kronor/månad år 2023). I december 2021 ingick Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sobona och samtliga fack representerade i den kommunala verksamheten en pensionsöverenskommelse. Det nya avtalet heter AKAP-KR och börjar gälla från 1 januari 2023. De som tidigare tjänat in förmånsbestämd pension har då möjlighet att välja om de vill stanna kvar i sitt gamla avtal eller om de vill flytta över till det nya avtalet. Alla andra flyttas automatiskt över till AKAP-KR. Det nya avtalet innebär att pensionsavgiften höjs från 4,5 procent till 6 procent för pensionsgrundande lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp och från 30 procent till 31,5 procent för pensionsgrundande lön som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. Denna höjning innebär att kostnaderna ökar med cirka 13 till 14 miljoner kronor per år. Under året har även inflationen haft stor påverkan på utvecklingen av prisbasbeloppet som är en komponent i beräkningen av pensionskostnaden. Prisbasbeloppet kommer öka med 8,7 procent från 2022 till 2023 vilket gör att pensionskostnaderna ökar med ytterligare 11 till 12 miljoner kronor per år.

För att täcka kostnaderna för arbetsgivaravgifter och pensioner sker en betalning från förvaltningarna till finansförvaltningen genom ett pålägg på den utbetalda lönen, så kallat personalomkostnadspålägg (PO-pålägg). Till år 2023 höjs PO-pålägget med 1,6 procentenheter från 40,2 procent till 41,8 procent. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) rekommenderar kommunerna ett PO-pålägg på 44,53 procent för år 2023. Den kraftiga höjningen som SKR föreslår beror på det nya pensionsavtalet träder i kraft 2023-01-01 som innebär höjda premier men också att prisbasbeloppet har ökat kraftigt som en konsekvens av inflationen. I Sävsjö kommun behövs det inte genomföras så stor höjning av PO-pålägget som SKR föreslår, då det är ett lägre löneläge här i jämförelse med rikssnittet samt att vi kan dämpa kostnadsökningen av pensionerna genom att nyttja överskotts-fonden på 4 miljoner kronor som vi har hos Skandia.

Utveckling 2023 till 2026

Prognosen från Skandia för pensionsutbetalningar inklusive löneskatt visar att de kommer att öka kraftigt för år 2023 och 2024, från en nivå på cirka 50 miljoner kronor årligen till belopp på runt 75 miljoner kronor för de båda åren. Det beror på högre kostnader för det nya pensionsavtalet och den höga inflationen. Till år 2025 prognosticeras att inflationen har sjunkit tillbaka och då beräknas pensionskostnaderna lägga sig på en mer stabil nivå kring 58 miljoner kronor.

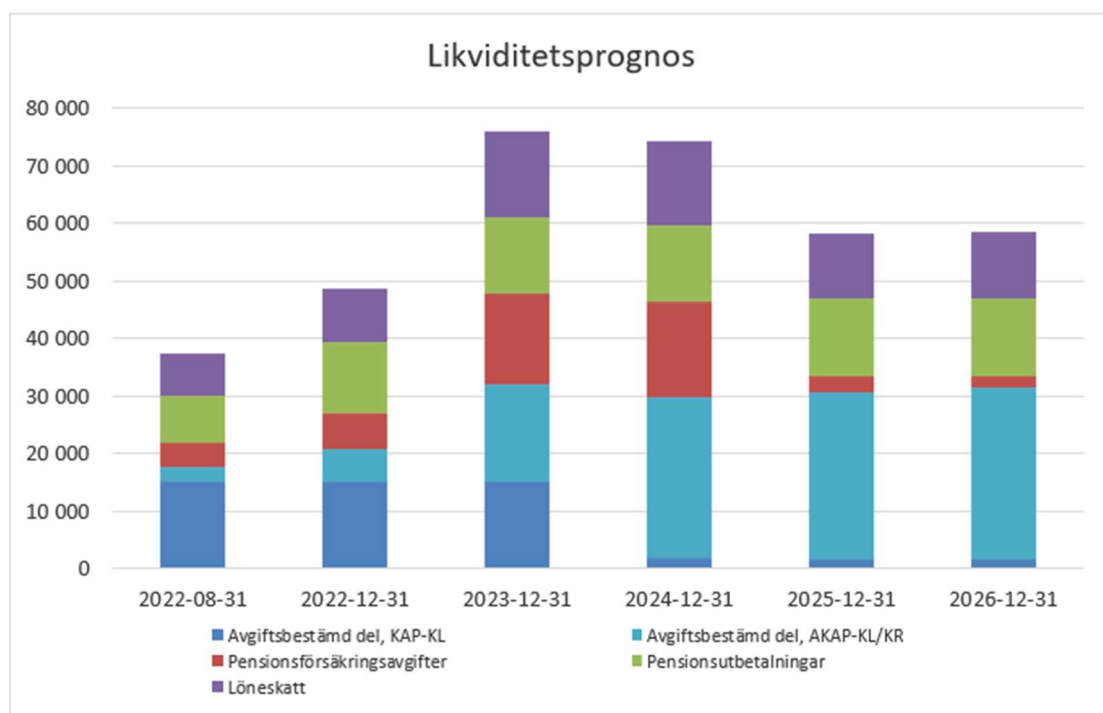
Sävsjö kommun

2022-08-31

skandia
pensionsskuld@skandikon.se

Likviditetsprognos, belopp i KKR

	2022-08-31	2022-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2025-12-31	2026-12-31
	37 492	48 836	75 961	74 304	58 390	58 527
Avgiftsbestämd del, KAP-KL	15 230	15 281	15 226	2 000	1 719	1 515
Avgiftsbestämd del, AKAP-KL/KR	2 588	5 560	16 844	27 861	28 835	30 071
Pensionsförsäkringsavgifter	4 190	6 269	15 804	16 508	2 883	1 881
Pensionsutbetalningar	8 164	12 191	13 256	13 428	13 553	13 633
Löneskatt	7 320	9 534	14 830	14 507	11 400	11 427

Kalkylerade kapitaltjänstkostnader

Verksamhetsområde

Finansförvaltningen administrerar investeringar som sker inom kommunens samtliga verksamheter. Kostnaden för avskrivningar och intern ränta (kapitaltjänstkostnader) läggs ut på respektive förvaltning.

Internränta

Nämnderna betalar ränta till finansförvaltningen, som fungerar som en intern bank. På så sätt får verksamheten bära räntekostnaderna för de investeringar som sker, oavsett om investeringen finansieras med egna medel eller lån. Till 2023 höjs internräntan

med 0,25 procentenheter till 1,25 procent vilket är i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) rekommendationer.

Räntesatsen fastställs i samband med budgetarbetet och gäller under hela första året i budgetperioden oavsett hur räntan på penningmarknaden förändras.

Avskrivningar

Utöver ränta belastas förvaltningarna med kostnader för värdeminskning (avskrivningar) under den tid som investeringen beräknas vara i bruk, en så kallad planenlig avskrivningsmetod. Fastigheter komponentindelas och där är det varje komponents beräknade nyttjandeperiod som avgör avskrivningstiden.

Avskrivningen på färdigställda investeringar påbörjas vid nästkommande tertialskifte. Vid förvärv av begagnade inventarier och äldre byggnader görs en individuell bedömning av den återstående avskrivningstiden.

Den budgeterade ökningen i avskrivningarna, utifrån de budgeterade investeringarna, ligger på finansförvaltningen och fördelas sedan ut till nämnderna allt eftersom avskrivningarna påbörjas. Nämnderna erhåller full kompensation för förändrade kapitaltjänstkostnader utom vid anskaffningar som ersätter tidigare förhyrda eller köpta varor/tjänster samt i de fall intäkter erhålls från nyttjaren som täcker hela eller delar av kapitaltjänstkostnaderna.

Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift

Verksamhetsområden

Finansen administrerar den allmänna kommunalskatten, kommunalekonomisk utjämning, LSS-utjämning, kommunal fastighetsavgift och generella statsbidrag.

Beskrivning av verksamheten

Budgeten bygger på prognoserna som Sveriges kommuner och regioner (SKR) upprättar över utveckling i skatteintäkter och bidrag. SKR:s prognosverktyg tar hänsyn till hur skatteunderlaget i riket utvecklas och kommunernas prognosticerade befolkningsutveckling. SKR upprättar prognoser fem gånger per år, i februari, april, augusti, oktober och december.

I utjämningssystemet är grundprincipen att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner i landet att kunna tillhandahålla sina invånare likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och strukturella förhållanden. Syftet är att skillnader i kommunalskatt i stort endast ska spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå.

Egen skatteinkomst - skattesats

Staten utbetalar en preliminär skatt som beräknas på den senaste kända taxeringen med uppräkningsfaktorerna enligt fastställda uppräkningsfaktorer. Den slutliga avräkning, som fördelas lika mellan landets alla kommuner efter antalet invånare, sker efter genomförd taxering.

Föreliggande förslag till budget bygger på en oförändrad skattesats (21:92) under den följande treårsperioden. En förändring av den egna skattesatsen för Sävsjö kommun med 10 öre innebär cirka 2 miljoner kronor per år. Den kommunalekonomiska utjämningen påverkas inte av en förändrad skattesats.

Generellt statsbidrag och inkomstutjämnning

I inkomstutjämnningen sker en utjämnning av skatteinkomsterna då medelinkomsten i hos invånare i Sävsjö kommun är lägre än snittet i riket. I Sävsjö har vi en skattekraft på 81 procent mot snittet i riket. Skattekraften i en kommun är det samlade underlaget för beskattningsbar inkomst, dividerat med hela befolkningen. För den del som Sävsjö kommuns invånare tjänar mindre än riksgenomsnittet erhålls ett bidrag. I inkomstutjämnningssystemet är kommunerna garanterade en skattekraft på 115 procent av genomsnittet i riket. Den del som överstiger 100 procent utgörs av ett generellt statsbidrag. De kommuner som har en högre skattekraft än 115 procent betalar istället en avgift till systemet.

Utjämnningssystemet är statligt finansierat till 95 procent och utgiften för staten är på 82 miljarder kronor för 2023.

Kostnadsutjämnningen

I kostnadsutjämnningen utjämnas för strukturella kostnadsskillnader mellan kommunerna. Grundtanken är att alla kommuner ska ha samma ekonomiska förutsättningar. Kostnadsutjämnningen kommer att ge en ökad omfördelning i takt med urbanisering och ökade demografiska skillnader. Beräkningen sker utifrån ett antal opåverkbara faktorer, till exempel åldersstruktur, gleshetsgrad, klimat och social struktur. Utfallet i utjämnningen ska inte gå att påverka genom att till exempel vara mer eller mindre effektiv, ha lägre eller högre serviceutbud eller genom att ta lägre eller högre brukaravgifter. Kostnadsutjämnningen finansieras inte av staten utan den går jämt upp mellan kommunerna.

Prognosen för kostnadsutjämnningen är preliminär och den definitiva nivån fastställs först i december året före budgetåret. Svängningarna mellan åren är ofta stora och svårbedömda eftersom underlagsberäkningen är mycket komplicerad.

Regleringsbidrag/-avgift

För att statens bidrag inte ska påverkas av den fastställda nivån i inkomstutjämnningen och för att staten samtidigt ska ha kontroll över den totala kostnaden för utjämnningssystemet, har det införts ett regleringsbidrag/-avgift. Denna ska även användas för ekonomiska regleringar mellan staten och kommunsektorn vid förändring av huvudmannaskap med mera (finansieringsprincipen).

Strukturbidrag

Detta bidrag består av delar från tidigare kostnadsutjämnningen som är av regionalpolitisk karaktär till exempel bidrag för näringslivs- och sysselsättningsåtgärder och för att stävja svag utveckling i befolkningen.

LSS-utjämnning

Syftet är att utjämna LSS-kostnader mellan kommunerna då dessa varierar mycket från kommun till kommun. Anledningen till att det inte ingår som en delmodell i kostnadsutjämnningen är att det inte har gått att hitta opåverkbara beräkningsfaktorer som samvarierar med kostnaderna för LSS. Därför ligger det i ett separat system men syftet är detsamma.

Kommunal fastighetsavgift

Från år 2008 har den statliga fastighetsskatten avskaffats och istället har det införts en kommunal fastighetsavgift. Avgiften för småhus är högst 8 524 kronor per fastighet eller 0,75 procent av taxeringsvärdet.

Avgiften indexeras genom att knytas till inkomstbasbeloppets förändring. När nya fastighetstaxeringar genomförs justeras fastighetsavgiften.

Förändringar från 2022 till 2023

Beräkningarna i budgeten för 2023–2025 bygger på uppgifter från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i oktober 2022. En justering till ett lägre invånarantal har gjorts i förhållande till SKR:s och SCB:s beräkningar. SKR räknar med 11 775 invånare år 2022 (folkmängden i november 2021 uppräknad med den genomsnittliga förändringen i riket). Detta budgetförslag är räknat efter 11 720 invånare. Siffror för augusti 2022 visar på ett invånarantal på 11 735 men invånarantalet förväntas minska under hösten bland annat på grund av att ungdomar flyttar till skolor som ligger i andra kommuner. Kommunalskatt och kommunalekonomisk utjämning år 2023 erhålls utifrån invånarantalet den 1 november 2022. För åren 2024 och 2025 beräknas skatt, statsbidrag och utjämning efter 11 740 respektive 11 760 invånare.

Varje invånare genererar schabloniserat skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning på cirka 70 tusen kronor per år.

SKR lämnade i oktober 2022 nedanstående prognos avseende uppräknad av skatteunderlaget i riket. I skatteunderlaget prognosticeras att Sverige nu går mot en lågkonjunktur.

Skatteunderlaget är svagare nominellt under hela prognosperioden och köpkraften är nedreviderad på kort sikt. Detta beror på hög allmän prisuppgång och effekten på värderingen av pensionsskulden som det ökade prisbasbeloppet innebär. BNP kommer att falla under nästa år vilket medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Mycket svag konjunkturutveckling antas medföra sjunkande räntor redan nästa år. Trots detta kommer ränteläget då att vara betydligt högre än de senaste åren. Den eran av oerhört låga räntor är över. På samma sätt kommer konsumentpriserna totalt sett, efter rekordsnabba ökning 2021 till 2023, inte heller falla tillbaka till gamla nivåer. Trots att det prognosticeras med att inflationen sjunker snabbt nästa år så kommer de högre priserna på många varor och tjänster att bestå.

Under förra året tillfördes Sävsjö ett nytt statsbidrag på 4,5 miljoner kronor till kommuner med högt flyktingmottagande. Detta var ett tillfälligt statsbidrag som vi inte kommer erhålla framåt. Under förra året fick vi även ett treårigt bidrag på 3,8 miljoner kronor årligen som ges till små kommuner som står inför särskilda utmaningar (bland annat demografiska utmaningar).

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Årsbudget	Helårs-prognos	KF fastställer verksamhetsplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Skatteavräkning	513 489	519 967	530 182	544 937	565 526	586 238
Inkomstutjämning	167 631	181 659	182 048	196 544	205 896	214 185
Kostnadsutjämning	48 216	51 205	51 127	56 514	56 610	56 707
Regleringsbidrag/-avgift	34 844	29 389	32 311	17 882	17 514	13 527
Strukturbidrag	0	0	0	0	0	0
Införandebidrag	0	0	0	0	0	0
LSS-utjämning	16 955	22 133	22 509	17 400	17 429	17 459
Kommunal fastighetsavgift	25 699	25 537	26 108	26 455	26 455	26 455
Delsumma	806 834	829 890	844 285	859 732	889 430	914 571
Välfärds miljarder -flyktingvariabeln	3 233	-	-	-	-	-
Skolmiljarden	1 553	-	-	-	-	-
Statsbidrag för god vård och omsorg av äldre personer	5 384	-	-	-	-	-
Integrationsbidrag för högt flyktingmottagande	-	4 500	4 501	-	-	-
Bidrag till små kommuner med särskilda utmaningar	-	3 808	3 808	3 808	3 808	-
Tillfälligt stöd på grund av ökade kostnader för finansiering	-	-	235	-	-	-
Summa	817 004	838 198	852 829	863 540	893 238	914 571

Finansiella kostnader och intäkter

Verksamhetsområden

Finansförvaltningen administrerar finansiella intäkter och kostnader.

Beskrivning av verksamheten

Kommunens finansförvaltning ska genom effektiv och affärsmässig hantering sträva efter att optimera räntenettet med hänsyn till fastställda föreskrifter beträffande säkerhet, betalningsberedskap med mera I dagsläget har kommunen ingen extern låneskuld.

För att möta svängningar i likviditeten finns ett avtal tecknat med banken om en kortfristig kredit på 40 miljoner kronor. Denna checkkredit är gemensam med de kommunägda bolagen.

Verksamheterna 2023

För år 2023 föreslås att kommunens totala låneram ska uppgå till maximalt 100 miljoner kronor. Vidare föreslås att checkräkningskrediten förblir oförändrat 40 miljoner kronor.

Den interna krediten till de kommunägda bolagen i koncernkontosystemet ligger för närvarande på följande nivåer:

- AB Sävsjö Industribyggnader - 10 miljoner kronor
- Sävebo AB - 6 miljoner kronor
- SavMan AB - 5 miljoner kronor
- Sävsjö SkytteCenter ekonomisk förening - 0,7 miljoner kronor
- Sävsjö Vetlanda Fiber AB - 0,3 miljoner kronor

2010 infördes en avgift för de av kommunen helägda bolagen, så kallad borgensavgift som idag uppgår till 0,4 procent i snitt. Denna baseras på den faktiskt nyttjade borgensåtagande vid halvårsskiftet samt vid årets slut. Fakturering sker två gånger om året vid dessa avstämningstidpunkter.

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Årsbudget	Helårs- prognos	KF fastställer verksamhetsplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Finansiella intäkter	6 158	5 069	6 124	4 848	4 848	4 729
Finansiella kostnader	-715	-800	-833	-3 650	-5 050	-5 575
Summa	5 443	4 269	5 291	1 198	-202	-846

Kommunstyrelsen allmänna frågor

Verksamhetsidé

- Övergripande ledningsfunktion för den kommunala organisationen
- Stödfunktion till nämnder, förvaltningar och kommunala bolag
- Ansvar för räddningstjänst, samhällsplanering och samhällsbyggnad, och övergripande fastighetsfrågor, samt arbetet med hållbarhet och digitalisering

Grunduppdrag

Kommunstyrelsen

- är kommunens övergripande verkställande politiska organ,
- leder och samordnar den kommunala verksamheten och bereder de ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige,
- är kommunens personalnämnd,
- är kommunens krisledningsnämnd vid extraordinära händelser,
- har enligt kommunallagen en uppsynsplikt över samtliga nämnder och bolagsstyrelser,
- har ett övergripande uppdrag att företräda kommunen externt och internt,
- har ansvar för kommunens räddningstjänst,
- har ansvar för kommunens säkerhetsskyddsarbete,
- beslutar i frågor rörande kommunledningskontorets ansvarsområde,
- beslutar i frågor rörande övergripande fastighetsfrågor och bostadsanpassning,
- beslutar tekniska frågor kopplade till serviceförvaltningens gata- och parkenhet samt enheten för kommunal service (se separat avsnitt).

Viktiga styrdokument

Statlig styrning

Exempel på både övergripande lagstiftning som sätter ramarna för kommunens verksamhet från statlig nivå (lex generalis) och speciallagstiftningar för enskilda verksamhetsområden är:

- Kommunallagen (2017:725)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Redovisning Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:596)
- Upphandling Lag om offentlig upphandling (2016:1145)
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Dokumenthantering Arkivlagen (1990:782)
- Säkerhetsskyddslag (2018:585)
- Plan- och bygglagen (2010:900)
- Miljöbalken (1998:808)
- Övriga speciallagstiftningar inom respektive områden

Kommunal styrning

- Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi
- Upphandlingspolicy
- Dataskyddspolicy
- Översiktsplan
- Kommunstyrelsens reglemente och kommunfullmäktiges arbetsordning utgör organisatoriska styrdokument
- Övriga kommunala styrdokument inom respektive område

Beskrivning av organisation

Kommunstyrelsens förvaltning är kommunledningskontoret.

Kommunledningskontoret har fyra separata funktioner i förhållande till kommunen och den kommunala organisationen. Den har för det första på tjänstepersons nivå ett övergripande ledningsansvar för den kommunala organisationen och koncernen.

För det andra är det en stödfunktion till både politik och förvaltning och av förvaltningens avdelningar görs detta arbete främst inom kansliet, ekonomi-, personal och kommunikationsavdelningen.

Förvaltningen är för det tredje ansvarig för arbete kopplat till hållbar utveckling, samhällsplanering, samt inköp och försäljning av mark och fastigheter, ett uppdrag som utförs av kommunens utvecklingsavdelning.

Förvaltningens fjärde funktion är kopplat till uppdraget som räddningstjänst eller i ett bredare perspektiv säkerhets- och säkerhetskyddsfrågor. Arbetet utförs av kommunens räddningstjänst, i samverkan med Höglandets Räddningstjänstförbund.

Kommunstyrelsen är dessutom den kommunala nämnd som ansvarar för kommunens övergripande fastighetsfrågor, inklusive beslut om bostadsanpassning. Detta arbete utförs främst inom Sävebo AB:s uppdrag som kommunens fastighetsförvaltare.

Samverkan - intern och extern

Regionala nätverk

Det finns ett flertal regionala nätverk i länet som samverkar inom olika sakområden. För en liten kommun som Sävsjö är dessa nätverk värdefulla och viktiga att delta i.

Länsstyrelsen

En stor del av samordningen mellan stat och kommun kopplat till samhällsplanering, hållbarhet, klimatanpassning, och kulturmiljö leds av länsstyrelsen, liksom olika beredskapsfrågor, där vi deltar i olika nätverk. Två viktiga nätverk som länsstyrelsen leder är klimatrådet och det enande mötet kopplat till arbetet med social hållbarhet.

Region Jönköpings län

Region Jönköpings län ansvarar för regional utveckling, Jönköpings länstrafik och den statliga infrastrukturplaneringen på regional nivå. Sävsjö kommun deltar på möten kopplat till detta

Primärkommunal samverkan och kommunal utveckling

Som en av länets tretton kommuner deltar Sävsjö kommun i det kommunstyrelsenätverk som går under namnet primärkommunal samverkan. Där

samordnas vissa politiska beslut mellan länets kommuner, samt frågor som berör kommunernas gemensamma samverkan med regionen i frågor kopplat till både sjuk- och hälsovård och regional utveckling.

På tjänstepersonnivå sker motsvarande samverkan främst inom ramen för kommunal utveckling och de nätverk som finns där.

F-samverkan i Jönköpings län

F-samverkan är Jönköpings läns samverkansforum för krisberedskap. Här ingår länets kommuner, LOSänsstyrelsen i Jönköpings län, Region Jönköpings län, Polisen, Försvarsmakten, SOS Alarm samt representanter från regionala aktörer och olika nationella myndigheter. Syftet är att hantera påverkan som omvärldsläget har på samhället och länets befolkning. Länsstyrelsen samordnar arbetet och tar fram lägesrapporter. Under pandemin och med anledning av säkerhetsläget i vår omvärld har F-samverkan haft en central roll.

Höglandsförbundet

Inom ramen för Höglandsförbundet samverkar Sävsjö kommun med Nässjö, Eksjö, Aneby och Vetlanda kommuner. Samverkan sker inom IT-området, familjerätten och ekonomiservice. Utöver detta finns nätverk mellan medlemskommunerna kopplat till i princip samtliga kommunala verksamheter.

Höglandets överförmyndarnämnd

Vetlanda kommun är värdkommun för den gemensamma överförmyndarnämnd som Vetlanda, Sävsjö, Nässjö, Aneby och Eksjö kommuner har gemensamt.

Övriga aktörer

Civilsamhället

Sävsjö kommun har en lång erfarenhet och ett gott samarbete med civilsamhället. Under pandemin har detta samarbete varit betydelsefullt. Samarbetet sker i olika dialoger, som landsbyggsdialog, samrådsmöten, arbetsmöten inom olika frågor med flera.

SKR- kommunnätverk

Sveriges kommuner och regioner (SKR) driver ett flertal olika nätverk för samverkan, erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Sävsjö kommun deltar i flera av dessa nätverk.

Leader Linné Småland

Tillsammans med sex andra kommuner, Alvesta, Ljungby, Markaryd, Värnamo, Växjö och Älmhult, ingår Sävsjö kommun i leaderområdet där vi representerar kommunen som medlemsorganisation och bidrar till att utse lokala representanter till styrelsen och beslutsfattande av de projekt som våra föreningar, företag och organisationer ansöker om.

Kommunala råd

Hållbarhetsrådet arbetar med frågor kopplade till ekologisk och social hållbarhet samt beredskaps- och säkerhetsfrågor. Syftet med ett råd för hållbar utveckling är att få ett helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågorna i Sävsjö kommun som geografiskt område.

Pensionärsrådet företräder på ett särskilt sätt den aktuella målgruppen äldre och på samma sätt företräder rådet för funktionshinder den målgruppen.

Intern samverkan mellan förvaltningar

På en övergripande nivå är det kommundirektörens ledningsgrupp som säkerställer och utvecklar samverkan mellan förvaltningar och kommunala bolag. I ledningsgruppens arbete medverkar samtliga förvaltningschefer, kommunledningskontorets avdelningschefer och kommunens controller. Gruppen leds av kommundirektören.

Det sker utöver detta en förvaltningsövergripande samverkan inom en rad olika områden; fastighetsfrågor, infrastruktur och samhällsbyggnad, miljö- och klimatfrågor, chefsnätverk med mera.

Kompetensförsörjning

Inom ett par års tid kommer kommunen på grund av pensionsavgångar behöva rekrytera ny kommundirektör, personalchef och kanslisekreterare.

Då kommunledningskontoret har många kommunala expertfunktioner i sin förvaltning är i princip varje ny rekrytering en rekrytering till ett bristyrke. Under senare år har till exempel möjligheten att anställa en ny räddningschef drivit fram en lösning med en gemensam räddningschef med Höglandets räddningstjänstförbund och svårigheten att rekrytera lönekonsulter lett till ett gemensamt lönekontor med Vetlanda kommun. Utvecklingsavdelningen har upplevt en hög personalomsättning av samma skäl.

För att kunna genomföra rekryteringar framgångsrikt behöver förvaltningen erbjuda möjligheter till arbete på distans vissa dagar i veckan. Lösningar liknande detta kommer med största säkerhet öka i framtiden.

För att lyckas med rekryteringar krävs långsiktighet. Att kommunicera behov av nyrekrytering i god tid är därför en viktig faktor för att lyckas.

I grunden behöver förvaltningen och hela den kommunala organisationen ha en långsiktig personalpolitik som gör det attraktivt att arbeta i kommunen. I detta perspektiv är en kompetensförsörjningsstrategi ett viktigt verktyg.

Omvärldsbevakning

I punktform sammanfattas omvärldsbevakningen på följande sätt:

Sverige är just nu på väg in i en lågkonjunktur som med största säkerhet kommer påverka kommunens ekonomi under kommande år.

- Det utbildas idag färre personer till yrken inom offentlig verksamhet. Att arbeta med denna kompetensbrist är viktigt både ur ett rekryterings-, men också ett internutbildningsperspektiv. Sävsjö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.
- Det försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa kommer påverka det kommunala uppdraget under kommande år, både i form av nya uppdrag, men också ur perspektiv ekonomiska prioriteringar.
- Den lilla kommunen behöver samverka för att klara sitt uppdrag. Här kommer både Höglandet och Region Jönköpings län vara viktiga arenor för samverkan.

Analys

Förvaltningens roll som ledningsfunktion

Kommunledningskontoret har en övergripande ledningsfunktion inom ramen för den kommunala organisationen. Kommundirektören förväntas också utöva en viss samordnande ledning kopplat till de kommunala bolagen. Kommundirektörsrollen har under senare år förtydligats, inte minst inom ramen för den instruktion som fastställs

av kommunstyrelsen. Det kan dock finnas behov att ytterligare förtydliga detta uppdrag både i förhållande till nämnder och förvaltningar, men också i förhållande till framförallt de kommunala bolagens ledningsfunktioner.

Förvaltningens roll som stödfunktion

Under de senaste åren har berörda avdelningar haft fokus på att förtydliga och förbättra sin roll som stödfunktion. Detta arbete har inneburit både att förvaltningarnas förväntningar på Kommunledningskontoret (KLK) har kunnat preciseras, samtidigt som KLK i sin tur har kunnat klargöra vad som är rimliga krav på en stödfunktion. Arbetet har varit framgångsrikt, men behöver fortsätta under kommande år, inte minst då omvärldens krav på den kommunala organisationen hela tiden förändras. Exempel på områden som behandlats är införande av ett nytt ärendehanteringssystem, stöd till nämndsekreterare, etablering av en bemanningsenhet, ett förbättrat intranät, en utvidgad funktion hos kommunens växel kopplat till samhällsinformation, införande av ett nytt system för schemaläggning, IT-stöd kopplat till en horisontell styrmodell, skapande av ett nytt ekonomiservicekontor inom ramen för Höglandsförbundet med mera.

För att kunna vara en effektiv stödfunktion krävs hög kompetens. Redan idag samverkar kommunen med övriga höglandskommuner inom områden som IT, överförmynderi, ekonomiservice med mera. Kommunen har en gemensam räddningschef med Högländets räddningstjänstförbund och från årsskiftet kommer vi dela lönekontor med Vetlanda kommun. Behovet av samverkan inom ännu fler områden för att säkerställa kompetens kan inte uteslutas.

Samhällsplanering

Förvaltningen har under den senaste åren arbetat med en ny översiktsplan som beräknas vara klar att antas av kommunfullmäktige under våren 2023. Den nya översiktsplanen skapar förutsättningar för och förväntningar på att fler områden detaljplanläggs och utvecklas. Genom detta kommer områden för industrietablering och bostäder kunna erbjudas, något som är nödvändigt för att kommunen ska kunna fortsätta växa både i antal invånare, men också utifrån ett företagsperspektiv.

Kommunen har ett uppdämt behov av att ta fram nya detaljplaner samt revidera gamla. Kommunen deltar aktivt i arbetet med en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess och att uppfylla lagkrav kopplat till digitala detaljplaner.

Kommunen har det senaste året arbetat fram ett nytt hållbarhetsprogram som ersätter den utdaterade Energi- och klimatstrategin. Hållbarhetsprogrammet kommer vid antagande även att uppfylla kravet på energiplan för kommunen.

Utöver ovanstående kommer 2023 innehålla landsbygdsdialoger, igångsättning av det nya Leaderprogrammet 2023-2027 samt fortsättning av arbetet med orts- och byautveckling.

Säkerhets- och säkerhetsskyddsfrågor och räddningstjänst

Det försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa sätter fokus på kommunens säkerhetsskyddsarbete. Kommunen har idag en tjänst som säkerhetsskyddschef. Denna tjänst finansieras till stora delar med statsbidrag. Utöver det ingår både säkerhetsskydds- och säkerhetsfrågor i det samverkansavtal Sävsjö kommun har med Högländets räddningstjänstförbund (HRF) inom ramen för arbetet med räddningstjänsten. Under kommande år kommer både kraven på, men också behoven av kommunen att intensiviera arbetet med det civila försvaret att öka. På samma sätt finns också både behov och krav på arbete kopplat till trygghets- och säkerhetsfrågor. Även om det kan synas rimligt att staten till stora delar finansierar ovanstående behov, menar dock undertecknad att det initialt kan vara viktigt att reservera också kommunala medel för arbetet.

Digitalisering

För att klara det kommunala uppdraget, men också för att möta invånarnas önskemål och behov kommer digitalisering vara viktigt kommande år. Digitalisering av vissa funktioner kan bidra till att personalen kan fokusera på de nödvändiga möten med brukare, elever, vårdtagare med flera. Digitalisering kan underlätta kontakter med den kommunala förvaltningen vid tider som normalt inte tidigare varit möjliga. På sikt bör kommunen sträva efter ett 24/7 perspektiv på vissa tjänster som kommunen erbjuder. Digitalisering av vissa tjänster kan dock öka risken för att integritetskänslig information läcker ut från organisationen. I detta perspektiv kommer digitaliseringen ställa krav på ökad kompetens inom områden som informationssäkerhet, integritetsskydd med mera.

Sammanfattning

Kommunledningskontorets utmaningar inför framtiden kan sammanfattas enligt följande:

- Tydlig styrning och ledning av den kommunala organisationen
- Effektivt stöd till både politik, förvaltningar, kommunala bolag samt kommunens invånare och näringsliv
- Samverkan inom områden där den egna kompetensen inte är tillräcklig eller organisationen tillräckligt effektiv
- God samhällsplanering
- Fokus på säkerhets- och säkerhetsskyddsfrågor
- Digitalisering som verktyg för en effektiv och högkvalitativ kommunal förvaltning

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Kommunfullmäktige antog våren 2020 en reviderad utvecklingsstrategi.

Denna utvecklingsstrategi utgår från en horisontell styrmodell med större fokus på tillit, både som ett generellt förhållningssätt inom hela organisation, men också som uttryck för en strävan mot ett mer tillitsbaserat ledarskap.

Som ett led i den horisontella styrmodellen ska varje nämnd anta fokusområden. Dessa anger nämndens och förvaltningens särskilt prioriterade utvecklingsområden. De bör vara få (två till tre) och i de flesta fall ha ett längre tidsperspektiv än ett år. Det är inte orimligt att tänka sig att fokusområden antas för en hel mandatperiod. För 2022 fastställdes KS fokusområden till två; arbete för ett hållbart samhälle och företagsservice för en hållbar tillväxt. Båda dessa är fortsatt viktiga fokusområden, men då de har ett mer kommunövergripande perspektiv bör det prövas om de på något sätt kan inrymmas i kommunfullmäktiges fokusområden kommande år.

Med utgångspunkt i ovanstående redogörelse och analys föreslås följande fokusområden för kommunstyrelsen

- Implementering av horisontell styrmodell
- Arbetet med kris och beredskap
- Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Företagsservice för en hållbar tillväxt

Kvalitetsmätning	Målvärde
Besluta om och påbörja implementering av näringslivsstrategin	

Arbete för ett hållbart samhälle

Kvalitetsmätning	Målvärde
Arbeta fram ett slutligt förslag till både ny översiktsplan och ny hållbarhetsplan för åren 2023 och framåt.	

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Svenskt näringslivs ranking- företagsklimat totalt	59	71	81

Större förändringar kommande budgetår

Kansliet

Under 2023 kommer kansliet ha speciellt fokus på:

- säkerställa övergången till en ny mandatperiod
- fördjupat arbete med säkerhet- och säkerhetsskyddsfrågor (tillsammans med Högländets räddningstjänstförbund (HRF) och delvis inom ramen för räddningstjänsten)
- effektiva kommundemensamma administrativa rutiner
- en digitaliserad kommunal förvaltning

Ekonomi och upphandling

Under 2023 kommer ekonomienheten implementera ett nytt ekonomisystem. Ur förvaltningens perspektiv krävs resurser för lokal projektledning. Dessa resurser rymms inte inom ramen för förvaltningens ordinarie budget. Kostnaden är beräknad till 450 000 kronor för 2023.

Ekonomienheten har under 2022 förstärkt sin service till kommunala bolag. Servicen omfattar idag över en tjänst. De kommunala bolagen kommer faktureras dessa tjänster.

Personal

Från 2023-01-01 kommer Sävsjö kommun ha ett gemensamt lönekontor med Vetlanda kommun. Inför 2023 kommer följande områden prioriteras inom personaområdet:

- Samverkan kring löneadministrationen med Vetlanda kommun
- Ökat fokus på HR-området med bland annat kompetensförsörjning till hela den kommunala organisationen

Kommunikation och samhällsinformation

- Att befästa och förtydliga uppdraget och rollen som stödprocess
- Att minska sårbarheter genom att bygga en ännu mer robust och uthållig avdelning där fler medarbetare ska kunna hantera fler uppgifter och system
- Att fortsätta utveckla servicen i kommunalhusets reception och växel i syfte att avlasta verksamheterna. Målsättningen är att därigenom korta

handläggningstiderna och ytterligare förbättra servicen gentemot medborgarna

- Att säkerställa fortsatt efterlevnad av direktiv och förordningar såsom GDPR och webbtillgänglighetsdirektivet. I det arbetet ingår en fortsatt utveckling av webbplatsen savsjo.se för att göra den än mer användarvänlig.
- Att fortsätta utveckla det kommunikativa stödet gentemot utvecklingsavdelningens verksamheter

Utvecklings- och samhällsplanering

Förvaltningens möjligheter att tillgodose behovet av både reviderade och nya detaljplaner är till stor del beroende av antalet tjänster på samhällsbyggnadsenheten. Exakt hur stort behovet är, är svårt att i detalj precisera. Under 2023 kommer samhällsbyggnadsenheten att utökas med ytterligare en tjänst under kommande år. Kostnaden beräknas till cirka 600 000 kronor/år.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Under kommande år kommer kommunledningskontoret, vid sidan om arbetet med utvecklingsstrategin, ha fokus på:

- Övergripande verksamhetsutveckling och därtill kopplade frågor som berör hållbarhet och digitalisering
- Arbete med näringslivsfrågor och samverkan med SNAB 2.0
- Beredskaps- och säkerhetskyddsarbete
- Arbete med fysisk planering och exploatering för att möta förväntade tillväxtbehov

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tusental kronor	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Politisk verksamhet	-1 920	-7 944	-7 226	-7 245	-7 274
Kommunkansli	-6 459	-9 587	-10 651	-10 678	-10 721
Ekonomi och upphandling	-9 551	-9 557	-9 923	-9 499	-9 537
Personal	-10 485	-11 601	-11 943	-11 974	-12 022
Utveckling och samhällsbyggnad	-10 000	-12 101	-13 386	-13 720	-14 076
IT	-5 408	-636	-636	-636	-636
Kommunikation	-2 856	-4 580	-4 731	-4 743	-4 762
Fastighet	198	-40	-165	-165	-165
Bostadsanpassning	-977	-1 679	-1 679	-1 679	-1 679
Räddningstjänsten	-12 727	-12 884	-13 098	-13 132	-13 184
Summa budgetram	-60 185	-70 609	-73 438	-73 471	-74 056

Verksamhetsförändringar jämfört med 2022

Verksamhetsförändringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i tusental kronor	2023	2024	2025
Budgettillskott, totalt	1 700	-200	300
Två nya politiska tjänster			
Beredskap, säkerhetsskydd			
Leasing politikerplattor			
Ekonomiavdelningen förstärkning			
Samhällsbyggnad förstärkning			
Ökat anslag till HF			
Satsning på tillväxtfrämjande åtgärder			
Finansiering från KS oförutsedda (sänkning till 1,6 mkr)			
Summa	1 700	-200	300

Investeringsbudget 2023-2025

Kommunstyrelsen

Belopp i tusental kronor	Anslag	Budget	Budget	Plan
	2022	2023	2024	2025
Detaljplanering/Exploatering ram	2 500	2 200	2 000	2 000
Sävsjö Centrum Västra	2 500	2 000	7 400	6 600
Orts- och byautveckling	800	800	800	800
Industriutveckling Stockaryd		600	600	3 500
Grön infrastruktur- laddstolpar	300	300	300	300
Möbler, inventarier Stadshotellet	0	0	2 500	0
Säkerhetsskyddsåtgärder	1 800	1 800	0	0
KLK årligt investeringsanslag	200	200	200	200
Projektering kommunalhuset	0	250	0	0
KS anslag för mindre investeringar	0	1 000	1 000	1 000
Räddningstjänster årligt investeringsanslag	650	400	400	400
Utrustning till släckfordon	0	300	0	0
Släck- räddningsfordon	0	4 000	4 000	0
Fastighetsförvaltningens samlade investeringsmedel	10 000	10 000	15 000	15 000
Rörviks skola	34 000	27 500	8 500	0
Hemkunskapslokaler Hofgård	1 300	0	0	0
Renovering kommunalhuset	4 400	0	0	0
Renovering av Ringgården	5 000	20 000	7 000	0
Renovering lokaler gata/park	12 000	21 000	0	0
Renovering Stockaryds skola	0	0	15 000	0
Nybyggnation av förskola i Vrigstad 4-5 avd.	0	1 000	15 000	20 000
Nybyggnation korttids	0	5 000	12 000	0
Summa	75 450	98 350	91 700	49 800

Taxor

TAXA FÖR KOPIERING

Antagen av kommunfullmäktige, gäller fr o m 2019-01-01.
Reviderad 2022-05-01

Kopieringsavgifter

Vid kopiering på kopieringsapparater som är ägs eller hyrs av Sävsjö kommun gäller följande taxa:

Svart/vit- och färgkopiering*

	A4 och A5, vitt, 80 gram	Tillägg färgat papper	Tillägg 90 - 170 gram	Tillägg A3
Ideella organisationer/föreningar samt elever	0,60 kr	0,30 kr	0,55 kr	2,25 kr
Kopiering till privatpersoner av material som tillhandahålls vid kommunens bibliotek	4,00 kr	0,30 kr	0,55 kr	2,25 kr
Privatpersoner	4,00 kr	0,30 kr	0,55 kr	2,25 kr
Personal anställd av Sävsjö kommun	0,30 kr	0,30 kr	0,55 kr	2,25 kr
Övriga	4,00 kr	0,30 kr	0,55 kr	2,25 kr

*) Dubbelsidig kopiering på ett blad räknas som två kopior.

Mervärdesskatt ingår i ovan angivna priser.

Avböjande av kopiering

Sävsjö kommun tillhandahåller inte kopiering åt företag. Sävsjö kommun får avböja att utföra visst kopieringsuppdrag om uppdraget stör arbetets behöriga gång eller om det annars finns särskilda skäl härför. Sådant avböjande får dock inte innebära någon inskränkning i allmänhetens rätt att ta del av allmänna handlingar.

Betalning av avgiften

Avgifter överstigande 150 kr kan betalas mot faktura. Avgifter understigande 150 kr skall betalas med [swish](#).

Dröjsmålsränta

Betalas inte avgift inom 30 dagar från fakturadagen skall dröjsmålsränta erläggas enligt räntelagen (1975:635).

Räddningstjänsten	Belopp	Belopp	Belopp	Belopp	Enhet
Avgift för kopplade automatiska brandlarm				1 293	kr/år
Avgift för obefogade larm till räddningstjänsten	1:a gången	2:a gången	3:e gången		
	4 527	5 605	6 899		kr/gång
Nyckelförvaring (engångsavgift)				1 617	kr
Taxa för tillsyn och tillstånd enligt LSO och LBE				1 024	kr/timme
Rengöring/sotning				431	kr/h
Brandskyddskontroll				534	kr/h
Finns fler taxor men dessa tas i RäddSamF som bygger på MSB's taxor (kostnad för slang, fordon, personal mm)					

Kommunstyrelsen tekniska nämnd

Verksamhetsidé

Förvalta och utveckla de verksamheter som ingår i tekniska nämndens ansvarsområden.

Grunduppdrag

- Gata
- Park
- Skog
- Fordonsadministration
- Kost
- Lokalvård

Beskrivning av organisation

Serviceförvaltningen lyder under två nämnder; kommunstyrelsens tekniska nämnd och kultur- och fritidsnämnden. Nedan beskrivs den del som lyder under den tekniska nämnden.

- Gemensam administration som arbetar med ledning, styrning och planering av serviceförvaltningens verksamhet
- Kommunal service bestående av lokalvård och kostenhet
- Gata, park och skog
- Fordonsadministration

Respektive ack leds av en enhetschef med undantag för fordonsadministrationen som ligger direkt under förvaltningschefen.

Samverkan - intern och extern

Då ansvarsområdet ingår i en större tjänsteorganisation där även kultur- och fritidsnämndens områden ingår, har förvaltningen delad administration och därigenom ett väl utvecklat samarbete i flertalet frågor.

Förvaltningen samarbetar med övriga förvaltningar och kommunala bolag genom att framförallt sköta om driften och vara utförare i många samhällsutvecklingsfrågor.

Respektive verksamhet samarbetar med olika externa nätverk inom sin egen bransch.

Kompetensförsörjning

Listas under respektive verksamhetsområde.

Omvärldsbevakning

Samtliga av serviceförvaltningens och teknisknämnds verksamhetsområden står inför kommande utmaningar kopplade till klimatet.

Måltidsverksamheten har en viktig roll i påverkan på klimatet genom att välja livsmedel som minskar klimatavtrycket och att arbeta med att minska matsvinnet. Förändringar i vädret med mer torka och större skyfall kommer också i förläggningen att påverka livsmedelsproduktionen.

På gata/park/skog är arbetet med den biologiska mångfald en viktig del för att arbeta med ett förbättrat klimat. Risk för större skyfall i framtiden orsakade av klimatförändringar gör att analys och förebyggande arbete måste påbörjas i vissa

geografiska delar av kommunen.

Arbetet mot att byta ut kommunens bilar mot bilar med förnybart bränsle pågår och förväntas öka i framtiden.

Analys

Noggrannare analys görs inom respektive verksamhet. Utifrån den sammantagna analysen för förvaltningen har fokusområde 2023 för teknisknämnd tagits fram:

- Biologisk mångfald
- Invånare och brukare i fokus

Sammanfattning

Serviceförvaltningen har en stor bredd i sina verksamheter vilket är en utmaning för förvaltningen trots detta finns ett starkt samarbete inom de olika verksamheterna i förvaltningen.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

I och med tjänsteförstärkning inom serviceförvaltningen kommer tekniska nämndens enheter att vara en mer aktiv part i utvecklingsfrågor.

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Biologisk mångfald

Kvalitetsmätning	Målvärde
Andel miljöfordon	70 %
Gatubelysning till LED	150
Svekologiska livsmedel	20 %
Biologisk mångfalddytor	1

Invånare och brukare i fokus

Kvalitetsmätning	Målvärde
Dialog med måltidsgäster	23

Större förändringar kommande budgetår

Beskrivs i respektive enhetsrapport.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Beskrivs i respektive enhetsrapport.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Gemensam administration	-982	-1 290	-1 829	-1 833	-1 834
Gator, vägar, allm platser, parker	-16 827	-21 352	-21 992	-22 058	-22 090
Enskild väghållning, gårdsbelysning	-3 142	-3 222	-3 319	-3 328	-3 333
Lokalvård	-29	0	0	0	0
Kostverksamhet	-41	0	0	-370	0
Fordonsadministration	-159	0	0	0	0
Summa budgetram	-21 180	-25 864	-27 140	-27 589	-27 257

Verksamhetsförändringar jämfört med 2022

Verksamhetsförändringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i tkr	2023	2024	2025
Utvecklingsledare till serviceförvaltningen	500		
Beredskapsplan för livsmedel, 50% tjänst		400	-400
Summa	500	400	-400

Investeringsbudget 2023-2025

Kommunstyrelsen teknisk nämnd

Belopp i tkr	Anslag	Budget	Budget	Plan
	2022	2023	2024	2025
Samlade investeringsmedel	4 500	4 500	4 500	4 500
Fordonsinvesteringar	1 000	1 000	1 000	5 200
Redskap kök Ripan, möbler Hofgårdsskolans matsal	300			
Möbler matsal Rörviksskola		300		
Möbler till nya lokalen svarven 1		350		
Åtgärder GC-planen	150	500		
Maskiner till nytt arbetslag VA (traktor, vagn, bod mm)		2 250		
Ersättning för sockerklarar lekplats, etapp 1			1 500	
Summa	5 950	8 900	7 000	9 700

Taxor

KS - tekniskt utskott

Taxa för kost	Gäster	Personal och pensionärer över 65 år	
Frukost	46	42	kr
Lunch mån-lör	105	77	kr
Lunch sön, helgdag	125	77	kr
Sallad	85	70	kr
Kvällsmat	60	47	kr
Påskbuffé, julbuffé m.m	170	132	kr
Häfte 10 kuponger	1000	755	kr
Föreningar kan hyra kostenhetens matsalar och kök, i mån av utrymme.			
Kostnad för att hyra matsal		607	SEK/tillfälle
Kostnad för hyra kök		607	SEK/tillfälle

Torgplatsavgifter				
	Tillfällig försäljningsplats	2 dagar/vecka (ons,fre)	Mer än 2 dag/vecka (efter särskild prövning i kommunstyrelsen)	Enhet
	Med en sammanlagd yta för försäljning och upplag ej överstigande 10 m2	5324	15954	kr
	Med en sammanlagd yta för försäljning och upplag på 11-20 m2	6721	20153	kr
	För varje tillkommande 20 m2 fr o m 21 m2	924	2773	kr

Upplåtelse av allmän plats		
Tillfällig försäljning	245	kr per plats och dag
Tivoli	75	kr per fasadmeter, dock minst 1000kr per dag
Tillfälliga upplag och bodar samt andra tillfälliga byggnader och uppställningar av maskiner m.m	352	kr per plats och månad, högst 100 m2
	1022	kr per plats och månad, mellan 100-500 m2
Stadigvarande försäljning, servering	386	kr/månad max 100 m2

Gatuhållning		
Åtgärda växtlighet på fastighetsägarens bekostnad	1909	kr

Gata/Park

Verksamhetsidé

Förvaltning, drift och underhåll och förnyelse av kommunens gator, vägar, gatubelysning, allmänna platser, parker, grönområden, lekplatser, skogar, ruinområdet och många andra närliggande områden.

Grunduppdrag

- Drift och underhåll av gator, gång- och cykelvägar samt allmänna platser, parkeringsplatser med mera.
- Drift och underhåll av enskilda vägar, bidrag och utfartsvägar, inklusive broar.
- Drift och underhåll av beläggningar, trafikskyltning och allmän belysning.
- Drift och underhåll av parker, grönytor, naturområden och parkeringsplatser med mera.
- Drift och underhåll av yttre skötsel på kommunala hyresfastigheter.
- Skötsel av tätortsnära skog.
- Skötsel av allmänna lekplatser.
- Skötsel av ruinområdet, rastplatsen.
- Renhållning av gator och torg.
- Förråd och verkstad med dieselstation, reparation av kommunala fordon och redskap.
- Skötsel och underhåll av busskurer, väderskydd för tåg- och busstrafikanter.
- Uppdatering samt förändring av lokala trafikföreskrifter.
- Hantering av parkeringstillstånd för rörelsehindrade.
- Trafiksäkerhetsarbete.
- Tjänster åt kommunala förvaltningar och bolag med flera.
- Kommunala julgranar och uthyrning torgplatser.
- Nyanläggning av gator, markanläggningar och VA-ledningar (vatten och avlopp).
- Drift av den kommunala markreserven.
- Förvaltning av kommunens skogs- och lantegendomar inklusive donationsgårdarna.
- Utarrendering av jordbruks- och jaktmark och övrig mark.

Viktiga styrdokument

- Transportstyrelsens riktlinjer.
- Lokala trafikföreskrifter.
- Riktlinjer av enskilda vägar.
- Vinterväghållning.
- Gång och cykelplan.
- Säkerhetsföreskrifter och kontrollunderlag för lekplatser.
- Skogsbruksplan.
- Hantering schaktmassor.

Beskrivning av organisation

Ingår i serviceförvaltningens tjänsteorganisation.

- Gatuenhet.
- Parkenhet.
- Skogsenhet.

Samverkan - intern och extern

Mottagare av uppdrag på initiativ av Utvecklingsavdelningen, kommunala fastigheter samt de kommunala bolagen Sävebo och Njudung Energi.

Kompetensförsörjning

Att säkra rätt person med rätt kompetens och erfarenhet är viktigt för att upprätthålla flera av våra grunduppdrag.

Framledes ser vi ett utökat behov av specialkompetenser på olika arbetsmoment främst inom parkenheten med fokus på bland annat invasiva arter och arbete på hög höjd och plattform.

Vi behöver säkerställa att medarbetarna har rätt typ av körkort för att framföra verksamhetens bilar tillsammans med släpkärror och lastvikt.

Inför framtida utbytesplan för vår maskinpark bör vi ta ställning till att sträva efter bredare användningsområde snarare än specialmaskiner.

Omvärldsbevakning

Samverkanspart i förhållandet mellan lokala vägföreningar och Trafikverket i relation till förändrade regler och handlägningsprocesser.

När beställarorganisationerna har fått stabilitet krävs att vi har resurser att svara på deras uppdrag för att inte tvingas köpa tjänster externt. Inom detta samband har vi ett behov av att tillsammans skapa utrymme för att utveckla vårt strategiska arbetssätt för att nå högre kostnadseffektivitet samt höja servicen ut till kommunmedborgarna.

Kommunöverskridande samarbete i Höglandskommunerna.

Analys

Utbyggnad av nya villaområden och ökat nyttjande av naturmark i anslutning kräver mer resurser. Den moderna samhällsmedborgaren har ett ökat krav på rekreation och parkliknande ytor. Utmaningen i framtiden är att skapa dess rekreationsytor och samtidigt sträva mot biologisk mångfald.

Behovet av renhållning av allmänna platser och parkområden ökar. Större resurser avsätts löpande för att klara behovet.

Underhåll av gator och allmänna ytor kräver fortsatta medel för att hålla en god standard. Behov av utökade medel för renovering och restaurering av broar på de kommunala stadsbidragsvägarna.

Beläggningen på åldrande gator behöver löpande förnyas för att inte få en kapitalförstöring. För att ha en god planering behövs en VA-saneringsplan från Njudung Energi Sävsjö AB. Åldrande gatubelysning behöver förnyas i en högre takt för att skapa säkrare drift och ökad trygghet.

Sävsjös trädgård är en känd turistpunkt och ett självklart val när man ska besöka våra andra lokala turistattraktioner.

Utifrån senaste årens händelser i form av pandemi och oroligheter i omvärlden säkerställa och anpassa kontinuitetsplan utifrån gata/parks verksamheter.

Sammanfattning

Behov av utökade resurser krävs för att möta exploateringsuppdrag och för ökad utbytestakt av föråldrat VA-nät.

För enheten gata/park/skog finns målet att man ska fortsätta utveckla och underhålla Sävsjös trädgård. Fortsatt arbete med att utveckla och underhålla kommunens gång och cykelvägar med Gång - och cykelsplanen som underlag med prioritet på säkra skolvägar.

Fortsättning av guide turer i Sävsjös trädgård för att skapa kännedom och få fler ambassadörer. Syftet är fler besökare och ökat inflyttande av nya kommuninvånare till Sävsjö kommun.

Intensifiera arbetet med biologisk mångfald bland annat genom artrika dikesrenar och utöka anlagda ängsmarker.

Vi fortsätter vårt arbete med yttre underhåll av kommunala fastigheter. Fortlöpande arbetar vi med att identifiera risker i vår ibland farliga arbetsmiljö.

Målstyrning

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Biologisk mångfald

Kvalitetsmätning	Målvärde
Gatubelysning till LED	150
Biologisk mångfaldsytor	

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Gårdsbelysning	145	124	132
Gatubelysning	606	560	602
Utfartsvägar	6,98	6,56	9,6
Statsbidragsväg	17,78	13,38	15,3

Större förändringar kommande budgetår

Maskin och utrustningsinvestering inför utökning av ett nytt grävlag.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Förenklad kontinuitetsplan i samband med extraordinära händelser i omvärlden.

Höja kapaciteten för att höja utbytestakten av föråldrat VA-nät.

Målsättningen är att förnya 5 procent ut av befintlig gatubelysning årligen till LED-armaturer.

Enskild väghållning/ Gårdsbelysning

Verksamhetsidé

Enskild väghållning av statsbidragsvägar och utfartsvägar.

Handläggning av gårdsbelysning.

Grunduppdrag

- Hyvling, underhållsgrusning, dammbindning, kantskärning, snöröjning, halkbekämpning, slaghackning/högröjning och istandsättningsåtgärder av enskilda statsbidragsvägar.
- Hyvling, underhållsgrusning, snöröjning och istandsättningsåtgärder av utfartsvägar.
- Handläggning av kommunalt bidrag till enskild väghållning
- Handläggning av anläggningsbidrag för gårdsbelysning.

Viktiga styrdokument

Riktlinjer av enskilda vägar

Beskrivning av organisation

Ingår i serviceförvaltningens tjänsteorganisation under verksamhetsområdet gata/park.

Samverkan - intern och extern

- Vägsamhällighetsföreningarna - i de fall det finns sådana.
- Trafikverket

Kompetensförsörjning

Broar kräver särskilt kompetens som köps in.

Omvärldsbevakning

Hela verksamheten "Enskild väghållning" är ett för kommunen frivilligt åtagande. För stadsbidragsvägar har vi ett bidrag från Trafikverket och för utfartsvägar står kommunen för hela kostnaden. Sävsjö kommun är en av mycket få kommuner som driver detta i egen regi.

Analys

Vi har ett väl fungerande vägnät och kan erbjuda en god standard för boende på landsbygden. För att i fortsättningen kunna driva verksamheten i kommunal regi är det en förutsättning att erforderliga ekonomiska resurser tillförs verksamheten till gagn för en bra väghållning av de enskilda vägarna i Sävsjö kommun.

Brounderhållet ökar på landsbygden. Många äldre broar behöver renoveras. Inga åtgärder görs utan att Trafikverket godkänner och därefter kan bidrag sökas från dem. Dock kommer kommunen få ökade kostnader för denna typ av åtgärder.

Sammanfattning

Sävsjö kommun är en av mycket få kommuner som driver "Enskild väghållning" i egen regi de det är ett för kommunen frivilligt åtagande. Föreningsarbetet av de olika vägsamhällighetsföreningarna ser mycket olika ut, om det ens finns någon. Uppdraget genomförs inom ramen för gatuenhetens befintliga arbete, medan specialkompetens gällande broar köps in utifrån.

Målstyrning

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Invånare och brukare i fokus

Kvalitetsmätning

Målvärde

Godkända vägar enligt Trafikverket

Vår målsättning är att upprätthålla tillräcklig god kvalitet för att möta Trafikverkets kriterier för att upprätthålla stadsbidrag för enskild väghållning.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Vi ser en utmaning kommande år beträffande behovet av renovering och utbyte av föråldrade vägbroar samt asfaltsbelagda stadsbidragsvägar.

För att upprätthålla stadsbidraget för enskild väghållning krävs en utökad investeringsbudget kommande budgetår.

Fordonsadministration

Verksamhetsidé

Samordnad fordonsadministration för Sävsjö kommun och de kommunala bolagen.

Grunduppdrag

Fordonsadministrationen har i uppdrag att administrera och sköta kommunens och dess helägda kommunala bolags samtliga fordon under 3,5 ton samt alla släpfordon både när det gäller direktägda fordon och leaseade. Avdelningen administrerar och sköter även om bilarna i bilpoolen.

- Beställning av bilar och leasingupplägg.
- Bokning av service och bokning av lånebil.
- Bokning av reparationer och lånebil.
- Avyttring av fordon.
- Hanterar fordonsadministrations programmet och ekonomin för respektive bil.
- Hanterar bilpoolens fordon.
- Hantering av alla försäkringsskador.
- Ansvarig för planering av däckskifte 2 gånger/år.
- Ansvarig för tvätt och städ av fordonen.
- Hantering av elektroniska körjournaler.
- Hanterar besiktning av fordon.
- Beställer drivmedelskort.
- Teknisk expertis.
- Ansvarig för bokningsbara cyklar.
- Ansvarig för elcyklar.
- Ansvarig för omhändertagande av skrotbilar

Viktiga styrdokument

- Transportstyrelsens föreskrifter.
- Lagen (1982:129) och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall.
- Rutin gällande GPS/Körjournal.
- Försäkringsbolagets regelverk.

Beskrivning av organisation

Ingår i serviceförvaltningens tjänsteorganisation med en tjänsteperson.

Samverkan - intern och extern

Verksamheten är en resultatenhet som ekonomiskt balanseras vid årets slut till ett nollresultat. Eventuellt underskott eller överskott belastar eller återbetalas till den verksamhet som har köpt tjänsten, vilket är kommunala verksamheter och bolag.

- Transportstyrelsen.
- Försäkringsbolag.
- Service och skadereparationer med upphandlade företag.
- Samarbete med andra Höglandskommuner.

Kompetensförsörjning

Viss kompetensspridning är på gång i och med det nya systemet, men verksamheten är känslig i och med att den bygger på en tjänstepersons kompetens.

Omvärldsbevakning

Omställningen av fordonsflottans drivmedel och oro i omvärlden ställer stora krav på följsamhet.

Deltar i Energikontorets regionala nätverk och byter erfarenheter på höglandet.

Analys

Arbetar proaktivt med att minska utsläppen genom bland annat omställning av fordonsflotta i syfte att nå kommunens lokala miljömål.

I framtiden behöver flera små transportbilar bytas ut för att minska antalet bilar med fossilt bränsle och öka antalet bilar med gas, samt eventuellt andra miljöfordon.

Det har under en längre period varit svårt att få tag på dessa bilar och det är oklart om problemet kvarstår. Under kommande år tas sikte på att få in någon bil med ren eldrift som komplement och utvärdering i verksamheterna.

Vi ser även att slitaget på fordonen ökar oproportionerligt och drar med sig både personrisker, samt onödiga kostnader för verksamheterna. Därför vill vi öka kunskapen om hur fordonen ska användas och varför det är viktigt att utföra vissa moment kring fordonsanvändningen.

Sammanfattning

Vi är stolta över att ha en stabil bilflotta med mer än 60 procent av bilarna som har biogasdrift och vi tittar på alternativa framtida drivmedel för att möta framtidens behov. Dock behöver ett informationslyft göras för att minska onödiga kostnader.

Målstyrning

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Biologisk mångfald

Kvalitetsmätning	Målvärde
Andel miljöfordon	70 %

Invånare och brukare i fokus

Kvalitetsmätning	Målvärde
Antal försäkringsärenden	20

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Fortsatt arbete med att byta ut våra fordon till fordon som drivs av förnybart bränsle.

Kommunal service

Verksamhetsidé

Vi ska leverera kommunal service och tjänster med god kvalitet.

Grunduppdrag

Kost och lokalvård på uppdrag av de kommunala förvaltningarna och bolagen

Viktiga styrdokument

- Måltidspolicyn.
- Livsmedelslagen.

Beskrivning av organisation

Verksamheten består av två resultatenheter, kostenhet och lokalvård.

Dessa balanseras ekonomiskt vid årets slut till ett nollresultat. Eventuellt underskott eller överskott belastar eller återbetalas till den verksamhet som har köpt tjänsten.

Köken består av sex tillagningskök och sexton mottagningskök.

Lokalvården består av en enhet med gruppleddare och uppdrag spridda över hela kommunen.

Samverkan - intern och extern

- Regionalt kostchefs nätverk.
- Tillhör Serviceförvaltningens tjänsteorganisation.
- Ingår i styrgrupp tillsammans med socialförvaltningen samt barn- och utbildningsförvaltningen.
- Medverkar i arbetsgruppen ekologisk hållbarhet.

Kompetensförsörjning

Medelåldern inom kommunal service är relativt hög vilket innebär att fram till 2025 uppnår 15 procenten av enhetens medarbetare 65 år.

Heltid som norm anammats för att säkerställa att vi är en attraktiv arbetsgivare.

En utmaning är att det utbildas för få kockar nationellt och att branschen har tappat personal under pandemin.

Omvärldsbevakning

Ett fokusområde är utveckling och förbättringsarbete med att klimatanpassa våra måltider.

Motsvarande arbete finns inom lokalvården finns att försöka arbeta så klimatanpassat som möjligt.

Detta bevakas genom att följa utvecklingen via till exempel mässor och branschråd.

Analys

Vi behöver fokusera på att arbeta vidare med kontinuitetshantering. Vi måste ta höjd för ökade kostnader för livsmedel och materialkostnader samt energieffektivisering. Vi behöver även fortsätta med att arbeta och planera utifrån att barnantalet ökar, framför allt i Vrigstad. En ständig utmaning är att tillsammans med bemanningsenheten arbeta med att ha tillräckligt med vikarier för att bemanna våra kök.

Sammanfattning

Prisutveckling på framför allt livsmedel och kemikalier är svåra att förutse.

Ett stort fokus på att arbeta vidare med kontinuitetshanteringen för att säkerställa att de varor och tjänster vi levererar, även kan ske under yttre påverkan.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

I arbetet med biologisk mångfald kommer vi främst försöka öka andelen ekologiska livsmedel.

Invånare och brukare i fokus innebär att vi har våra måltidsråd för uppföljning samt att vi involverar berörda parter vid förändringar av verksamheten och lokaler.

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Biologisk mångfald

Kvalitetsmätning	Målvärde
Ekologiska livsmedel	27 %
Matsvinn	30
Svekologiska livsmedel	20 %

Andelen ekologiska livsmedel ska uppgå till totalt 27 procent, varav målet av svekologiska andelen ska vara 20 procent.

Kantinsvinnet av serverad mat ska uppgå till max 30 gram per portion

Invånare och brukare i fokus

Kvalitetsmätning	Målvärde
Säker kemikaliehantering.	100 %
Dialog med måltidsgäster	23

Större förändringar kommande budgetår

Bortsett från fokus på kontinuitetsplanering och förberedelser för inflyttning på Rörviks nya skola så är inga större förändringar planerade budgetåret 2022.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Arbetet med kontinuitetsplanering genomsyrar arbetet framöver. Målet är att uppfylla uppdraget oavsett tillgång på varor och energi.

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsidé

Utifrån kommunens vision, "Tillsammans skapar vi Sveriges mest barnvänliga, gröna och inkluderande kommun", arbetar förvaltningen för att erbjuda utbildning och undervisning av hög och likvärdig kvalitet med målet att alla barn och elever ska få en trygg skolgång och nå hög måluppfyllelse.

Grunduppdrag

Barn- och utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för alla verksamheter som berör utbildning i kommunen inom följande:

- Förskola och pedagogisk omsorg,
- Öppen förskola inom familjecentralen,
- Fritidshem,
- Förskoleklass,
- Grundskola,
- Grundsärskola,
- Gymnasium,
- Vuxenutbildning,
- SFI,
- Musikskola.

Viktiga styrdokument

De styrdokument som till störst del styr verksamheten är

- Skollag (2010:800),
- Läroplaner för respektive verksamhet,
- Skolförordningen (2011:185).

Därutöver finns flertalet andra styrdokument som verksamheten måste förhålla sig till exempelvis:

- FN:s konvention om barnets rättigheter,
- Arbetsmiljölagen (1977:1160),
- Socialtjänstlagen (2001:453),
- Kommunallagen (2017:725),
- Sävsjös utvecklingsstrategi.

Beskrivning av organisation

Nämnden är huvudman enligt skollagen för nämndens verksamheter och beslut som fattas inom dessa. Barn- och utbildningsnämnden sammanträder med två till tre veckors intervall med möten innehållande både berednings- och beslutsärenden. Huvudmannen har en delegationsordning som förvaltningen har att följa.

Den centrala förvaltningen består av barn- och utbildningschef, utvecklingschef, samordnare för elevhälsan, skolskjutsplanerare, IT-samordnare samt nämndsekreterare. Inom respektive verksamhet finns en rektor som leder sin verksamhet. Förvaltningsledning och rektorer har veckovisa inplanerade träffar.

I kommunen finns tio förskolor, pedagogisk omsorg, öppen förskola, sex grundskolor, gymnasieskola, vuxenutbildning samt musikskola. Verksamheterna leds av tolv rektorer, en musikledare och på vissa skolor finns även biträdande rektor.

Utöver detta finns skolutvecklare motsvarande 1,3 tjänster som arbetar övergripande med utvecklingsfrågor på kommunnivå i förskola och grundskola. Skolutvecklare är lärare i verksamheten, som till viss del av sina tjänster har ett kommunövergripande utvecklingsuppdrag.

Samverkan - intern och extern

Det finns en ledningsgrupp för rektorerna inom barn- och utbildningsförvaltningen som leds av barn- och utbildningschefen. Gruppen samverkar i frågor som rör utbildning från förskolan till vuxenutbildningen samt musikskolan i Sävsjö Kommun.

Samverkansgruppen har en viktig uppgift i skolans systematiska arbetsmiljöarbete. I samverkansgruppen sker arbetet tillsammans med fackliga organisationer och medarbetare för en väl fungerande verksamhet och en bra arbetsmiljö. En viktig utgångspunkt är att göra hälsa och arbetsmiljö till en naturlig del av verksamhetsutvecklingen och i det dagliga arbetet. Samarbete sker också med Företagshälsovården och räddningstjänsten.

Representanter för respektive skola och fritidshemmet möts i utvecklingsgrupper, där tillfälle finns till erfarenhetsutbyte och lärande med syfte att fortsätta utvecklingsarbete på respektive skola och fritidshem.

Genom skolråd, utvecklingssamtal, föräldramöten och via Vklass involveras vårdnadshavarna i skolans arbete och ges tillfälle till återkoppling och reflektion. Förskola och fritidshemmet träffar vårdnadshavarna oftare, vid den dagliga hämtningen och lämningen.

Övriga interna och externa samarbetsforum:

- Socialförvaltningen,
- Serviceförvaltningen,
- Sävebo AB,
- Sävsjö Näringsliv AB,
- Region Jönköpings län,
- Högländet.

Kompetensförsörjning

Barn och utbildningsförvaltningen har i samverkan med lärarfacken tagit fram en kompetensförsörjningsplan som ska implementeras under 2023.

Prioriterade områden att arbeta med är följande punkter:

- En långsiktigt hållbar löneutveckling som är konkurrenskraftig i förhållande till högländskommunerna.
- Strukturerad introduktion för nyanställda både på kommun-, förvaltning- och enhetsnivå.
- En arbetsorganisation där medarbetare upplever en hållbar arbetsbelastning.
- Se över arbetsorganisationen gällande behörighet.
- Skapa bra förutsättningar för att kunna kombinera arbete och grundutbildning.
- Kompetensutveckling för alla anställda.

Omvärldsbevakning

Omvärldsbevakning är en stor del av arbetet inom barn- och utbildningsförvaltningen, då det ständigt sker förändringar inom skollag och kursplaner.

På förvaltningsnivå har det skapats större möjlighet till omvärldsbevakning genom förändring av tjänster då utvecklingschefstjänsten och samordnare för elevhälsa har fått delat uppdrag samt att en IT-samordnare har tillsatts.

Ett uppdrag som skolutvecklarna har i verksamheten är just omvärldsbevakning. Skolutvecklarna delger detta till organisationen genom nätverksgrupper. Gemensamma nätverksgrupper och forum för grupper sker i olika konstellationer under året.

Nätverk inom skolfrågor är viktiga forum för omvärldsbevakning och finns både på Höglandet, Regionen och i samverkan med närliggande universitet.

Genom kommunens ISF-grupp sker bevakning kring situationer som påverkar samhället i stort, så som Covid och kriget i Ukraina.

Analys

Som grund för förvaltningens analys ligger verksamheternas systematiska kvalitetsarbete där respektive rektor analyserar sin verksamhet.

Under kommande läsår finns ett gemensamt prioriterat arbete med implementeringen av de nya kursplanerna, samt att koppla det till digitala verktyg i undervisningen.

Det finns en planering för upplägget av implementering av kursplanerna som innebär en blandning av gemensamma aktiviteter för alla grundskolor men också lokala aktiviteter på skolorna. Arbetet kommer att ledas av två av skolutvecklarna som har till uppdrag att arbeta med materiel och stöd för denna utvecklingsåtgärdsinsats. Arbetet uppdateras efter hand som Skolverket släpper nytt materiel.

I samarbete med Skolverket kommer en riktad insats ske kring nyanländas lärande och elever med annat modersmål än svenska. Syftet är att höja kvalitén och resultaten för den här elevgruppen. Insatsen inleds med en nulägesanalys som sedan ligger grund för en åtgärdsplan med insatser. Insatsen pågår under tre år och involverar alla förvaltningens verksamheter.

Utifrån skolornas analys av det systematiska kvalitetsarbetet tillsätts även skolutvecklingsuppdrag årligen utifrån rektorernas behov som framkommer i kvalitetsarbetet. Efter gemensam diskussion i ledningsgruppen tas beslut om vilka områden som ska prioriteras kommande år. Under kommande år är skolutvecklingsuppdragen kopplade mot digitalisering, likvärdig skola kring tillgänglig lärmiljö samt behörighet och kompetens inom förskoleklassen, specialpedagogik och kvalitetsarbetet inom fritidshem. Inom förskolan är inriktningen språkutveckling och digitalisering.

Sammanfattning

Utifrån analys av föregående års arbete och ett nuläge kommer barn- och utbildningsförvaltningen under kommande år övergripande att arbeta med implementering av nya kursplaner i grundskola och gymnasieskolan. Arbetet kommer att ledas av rektorer och de som innehar utvecklingstjänster i kommunen. Detta för att säkerställa en likvärdig utbildning och undervisning för våra elever för högre måluppfyllelse.

Under året kommer hela verksamheten även att delta i Skolverkets riktade insatser mot nyanländas lärande eller elever med annat modersmål än svenska. Ett treårigt projekt med syfte att fler elever ska bli godkända i svenska som andraspråk.

Dessutom kommer implementering ske av den kompetensförsörjningsplan som är framarbetad i samverkan med lärarfacken.

Varje verksamhet arbetar därutöver fram egna fokusområden utifrån respektive verksamhets behov.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Utvecklingsstrategin tillsammans med de statliga styrdokument som finns för verksamheten samt verksamheternas systematiska kvalitetsarbete ligger till grund för när nämnden tar fram fokusområden för kommande läsår.

Nämnden har beslutat om prioriterade fokusområden, kvalitetsmätningar och verksamhetsindikatorer utifrån ett tillitsbaserat ledarskap där målen på alla nivåer ska vara horisontella och följas upp och utvärderas av samma nivå.

Genom verksamhetens systematiska kvalitetsarbete kommer varje verksamhet under året att ta fram egna fokusområden, kvalitetsmätningar och aktiviteter för sin verksamhetsutveckling. Arbetet kommer att ske kontinuerligt under året med genomföranden, uppföljningar och analyser som i slutet av året redovisas i en kvalitetsrapport.

Nämnden kommer att följa upp arbetet bland annat genom verksamhetsdialoger där nämndsordförande, kontaktpolitiker, barn- och utbildningschef och utvecklingschef träffar rektor och medarbetare på respektive skola för att skapa en horisontell styrning och följa det utvecklingsarbete som sker i verksamheterna.

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Andel elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet ska vara minst 85%

Kvalitetsmätning	Målvärde
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, (Kolada N15436)	85 %
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram kommunala skolor (modellberäknat värde)	

Andel elever som väljer Aleholm ska årligen öka.

Kvalitetsmätning	Målvärde
Andel elever från hemkommunen som väljer Aleholm ska motsvara minst 60%	60 %
Minst 80% av eleverna som väljer program som finns lokalt ska läsa lokalt	80 %

Måluppfyllelse för elever med annat modersmål än svenska ska öka i alla ämnen.

Kvalitetsmätning	Målvärde
Att barn med annat modersmål än svenska erbjuds extra tid i förskolan, om behov av språkutveckling föreligger	
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk	85 %
Elever i åk 9 med lägst betyget E i svenska som andraspråk	85 %
Elever i år 1 på gymnasiet med lägst betyget E i svenska som andraspråk 1	
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare	65 %

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Personaltäthet i förskolan	5,2	5,2	4,7
Heltidstjänster i förskolan med förskolläraexamen	54	58	56
Inskrivna barn/årsarbetare i fritidshem	17,7	18,4	17,8

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen	51,5	57,8	60,8
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	73 %	59,1 %	58,3 %
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år	72,2 %	65,2 %	60,7 %
Gymnasieelever med examen inom 4 år	68,9 %	66,4 %	65,2 %
Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs	72,1 %	77,4 %	81 %
Trygghet, andel elever som känner sig trygga i skolan åk 5	96 %		86 %
Trygghet, andel elever som känner sig trygga i skolan åk 8/9	70 %		90 %
Trygghet, andel elever som känner sig trygga i skolan, gy år 2	91 %		90 %
Antal elever som har minst 90% närvaro	75 %		

Större förändringar kommande budgetår

Under året som gått har organisation på ledningssidan stabiliserat sig och alla tjänster är tillsatta med nya rektorer samt att en omorganisation skett där även biträdande rektorer tilldelats till de större enheterna. Nu ligger arbetet i att arbeta sig samman som en stabil och gemensam ledningsgrupp.

Under 2023 kommer Rörviks nya skola stå klar och verksamhetens planera vara i gång till terminsstarten augusti 2023.

Skolan lever i en föränderlig värld och frågan kring statsbidrag leder till osäkerhet i verksamheternas budgetar.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Inom alla förvaltningens verksamheter ser man ett ökat antal elever i behov av särskilt stöd. Det är både en utmaning att få till ekonomiska förutsättningar så väl som att rekrytera rätt kompetens för att möta elevernas behov. Ett arbete där tillgång till elevhälsans kompetens och insats spelar stor roll.

En riktad insats kring nyanländas lärande och elever med annat modersmål än svenska kommer att pågå under 2023-2025, den är en satsning som sker i samverkan med Skolverket och genomförs i förvaltningens alla verksamheter. Syftet är att framför allt höja måluppfyllelsen för de elever med annat modersmål än svenska.

Inom gymnasieskolan pågår en gymnasieutredning tillsammans med kommunerna på Högländet för att se över möjligheterna till en tydligare samverkansavtal alternativt ett gemensamt förbund på Högländet.

Musikskolan har fått ändra sin organisation då det inte genomförs någon musikskoleundervisning under elevernas skoldag. Det är en utmaning att få till speltider för eleverna, rimliga arbetstider för personalen samt att rekrytera personal.

Barn- och elevantalet i Vrigstad fortsätter öka och byggnation av en ny förskola i Vrigstad kommer att ske för att öka antalet barnomsorgsplatser.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Politisk vht och gem adm.	-5 412	-5 676	-5 699	-5 746	-5 804
Förskola	-85 720	-87 118	-94 118	-94 401	-93 909
Fritidshem, Förskoleklass, Grundskola, Grundsärskola	-165 607	-169 720	-176 973	-178 361	-179 683
Gymnasium	-78 216	-74 800	-77 624	-76 664	-75 811
Vuxenutbildning	-8 085	-8 555	-9 692	-9 729	-9 772
Musikskola	-3 622	-3 739	-3 900	-3 908	-3 917
Summa budgetram	-346 662	-349 608	-368 006	-368 809	-368 896

Verksamhetsförändringar jämfört med 2022

Verksamhetsförändringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i tkr	2023	2024	2025
Budgetförstärkning	4 900	-400	-1 300
RIG Crossgymnasium			
Teknikcollage			
Leasing iPad och chromebook			
Förstärkning Aleholms budgettram			
Hyra moduler Stockaryd			
Elever med behov av särskilt stöd			
Arbetskläder i förskolan			
Summa	4 900	-400	-1 300

Investeringsbudget 2023-2025

Barn- och utbildningsnämnd

Belopp i tkr	Anslag	Budget	Budget	Plan
	2022	2023	2024	2025
Samlade investeringsmedel	3 000	2 000	3 000	2 000
Möbler och utrustning Rörviks skola		3 000		
Inventarier nybyggd fsk Vrigstad				3 000
Summa	3 000	5 000	3 000	5 000

Taxor

Barn- och utbildningsnämnd

I enlighet med budgetförutsättningarna redovisas härmed förslaget till nya taxor avseende Barn- och utbildningsnämndens verksamhet.

Musikskola

För 2023 föreslås en höjning av avgiften till musikskolan på 2,9 procent utifrån PKV (Prisindex för kommunal verksamhet).

- Avgift för att delta i musikskolans verksamhet: 485 kronor per termin och kurs.
- Instrumenthyra: 162 kronor per termin.

Arvoden vid Musikskolans spelningar:

- Kort spelning 10–15 minuter med yngre elever som medverkar: 614-884 kronor.
- Längre spelning 20–30 minuter där äldre barn medverkar: 1 180 kronor.
- Spelning, medverkande av orkester/ensemble äldre elever: 1 725 kronor.

Barnomsorg

En avgiftsnivå för barnomsorg och förskola under 2022 är fastställd, se nedan. Avgiftsnivån är densamma som maxtaxan, för år 2023 ändras den utifrån Skolverkets årliga indexuppräknings av maxbeloppet.

- För barn 1 = 3 procent av inkomsten – dock högst 1 572 kronor per månad.
- För barn 2 = 2 procent av inkomsten – dock högst 1 048 kronor per månad.
- För barn 3 = 1 procent av inkomsten – dock högst 524 kronor per månad.
- För barn 4 = ingen avgift.

Vid tillfälligt överskridande av gränsen 15 timmar/vecka, för barn i allmän förskola föreslås en avgift på 100 kronor per tillfälle.

En avgiftsnivå för skolbarnomsorg under 2022 är fastställd, se nedan. Avgiftsnivån är densamma som maxtaxan, för år 2023 ändras den utifrån Skolverkets årliga indexuppräknings av maxbeloppet.

- För barn 1 = 2 procent av inkomsten – dock högst 1 048 kronor per månad.
- För barn 2 = 1 procent av inkomsten – dock högst 524 kronor per månad.
- För barn 3 = 1 procent av inkomsten – dock högst 524 kronor per månad.
- För barn 4 = ingen avgift.

Vid tillfälligt behov av barnomsorg, lovomsorg föreslås en avgift på 100 kronor per närvarodag.

Inackorderingstillägg

Inackorderingstillägg ska enligt skollagen kapitel 15 § 32 lämnas med lägst 1/30 av prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet för 2023 är fastställt till 52 500 och inackorderingstillägget är bestämt för läsåret 2022/2023. Se nedan.

- 40–150 kilometer 1 750 kronor per månad.
- 151 kilometer eller längre 2 188 kronor per månad.

Dagliga resor

Ersättningen för dagliga resor räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet inför kommande läsåret. Prisbasbeloppet för 2023 är fastställt till 52 500 och ersättning för dagliga resor är bestämt för läsåret 2022/2023, se nedan.

Färdvägsavstånd i kilometer mellan hem till skola och hem till hållplats (minst).

- 6 kilometer – 245 kronor per månad.
- 13 kilometer – 367 kronor per månad.
- 19 kilometer – 428 kronor per månad.
- 27 kilometer – 490 kronor per månad.
- 36 kilometer – 551 kronor per månad.
- 46 kilometer – 612 kronor per månad.

Socialnämnden

Verksamhetsidé

Socialnämndens uppgift är att utifrån individens aktuella förutsättningar och behov främja kommuninvånarnas:

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänstens insatser ska, enligt de inledande bestämmelserna i Socialtjänstlagen, inriktas på att frigöra och utveckla enskilda och gruppers egna resurser.

Utgångspunkten för all verksamhet är att den ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet och vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas.

Socialnämndens uppdrag är brett och innefattar många olika mål- och åldersgrupper med väldigt skiftande behov.

Grunduppdrag

Socialnämndens grunduppdrag kan tydliggöras genom en indelning i fem olika områden; Äldreomsorg, funktionshinderomsorg, hälso- och sjukvård, individ- och familjeomsorg samt sysselsättning integration och arbetsmarknad (SIA) Alla verksamheter är strikt lagstyrda och ska utifrån individens aktuella förutsättningar och behov främja individens ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor samt aktiva deltagande i samhällslivet.

Viktiga styrdokument

Lagstiftning och styrdokument för socialnämndens verksamhet:

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Socialtjänstförordningen (SoF)
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)
- Kommunallagen (KL)
- Förvaltningslagen (FL)
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)
- Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- Lagen om öppen psykiatrisk tvångsvård (ÖPT)
- Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård
- Patientdatalagen
- Patientsäkerhetslag
- SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- Barnkonventionen
- Reformen God- och nära vård
- Kommunens utvecklingsstrategi

Beskrivning av organisation

Socialförvaltningen är uppdelad utifrån följande verksamhetsområden;

Äldreomsorg

Ansvarar för särskilt boende och hemtjänst. Särskilt boende innefattar vårdboende och boende för personer med demensdiagnos. Vidare korttidsplatser, växelvård, dagverksamhet för personer med demensdiagnos, öppen dagverksamhet, mötesplatser och anhörigstöd.

Hälso- och sjukvård

Ansvarar för all hälso- och sjukvård som bedrivs i kommuninvånarnas hem upp till och med sjuksköterskenivå, detta oavsett åldersgrupp. Området innefattar sjukvårdande och rehabiliterande insatser samt förskrivning och utprovning av hjälpmedel. Den kommunala hälso- och sjukvården har ett nära samarbete med regionens verksamheter.

Funktionshinderomsorg

Ansvarar för stöd, service och omvårdnad till personer med funktionsnedsättning i enlighet med lag om stöd och service för vissa funktionshindrade; LSS. Här ryms bland annat ledsagarservice, avlösarservice, korttidsvistelse, korttidstillsyn, personlig assistent, bostad med särskild service, kontaktpersoner, daglig verksamhet och anhörigstöd.

Individ- och familjeomsorg

Ansvarar för insatser för barn och unga, missbruksvård för vuxna, försörjningsstöd, familjerätt, våld i nära relationer, dödsboutredningar, anhörigstöd, öppenvårdsinsatser, fältinsatser och familjepedagoger. Verksamhetsområdet ansvarar för myndighetsutövning enligt Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd till vissa funktionshindrade (LSS). Verksamhetsområdet innefattar även insatser inom socialpsykiatrins område såsom boendestöd.

Sysselsättning, integration och arbetsmarknad (SIA)

Ansvarar för daglig verksamhet enligt LSS, dagverksamhet inom socialpsykiatri, samt kommunens samtliga arbetsmarknadsåtgärder.

Samverkan - intern och extern

Intern samverkan

Samverka sker intern i mellan kommunens förvaltningar genom:

- Kommunfullmäktiges olika fokusområden,
- kommunövergripande fastighetsgrupp,
- hållbarhetsråd,
- samverkan mellan social, skola, fritid och polis (SPSF) fyller en viktig funktion i informationsutbytet och det förbyggande arbetet för att möta ungas behov i samhället,
- lokala inriktnings- och samordningsfunktioner (ISF),
- bemannings- och kostråd.

Extern samverkan

- Olika styrgrupper med regionen, som God och nära vård och Ungdomsmottagning
- Lokal överenskommelse med Arbetsförmedlingen (LÖKEN) som bland annat inneburit lokal placering på arbetsmarknadsenheten
- Lokal överenskommelse med Försäkringskassan
- Samordningsförbundet (FINSAM)
- Kommunal utveckling
- Höglandsförbundet och familjerätten
- Styrgrupp socialjour

- Yrkesresan, ett nationellt utbildningspaket inom socialtjänstens olika områden
- Sveriges kommuner och regioner (SKR)
- Länsstyrelsen

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen i socialnämndens verksamhetsområden behöver säkerställas på såväl kort som lång sikt. För att klara det behöver förvaltningen arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare som lockar ny personal samt verka för att behålla befintlig personal.

Rekryteringsbehovet påverkas av olika faktorer. Några exempel på detta är demografi, personalomsättning och pensionsavgångar. Konjunkturen och den ekonomiska utvecklingen är också av stor betydelse. Bedömningen är att samtliga av socialnämndens yrkesfunktioner i framtiden bli svårrekryterade då det kommer vara hög konkurrens om dessa.

Kompetenskravet ökar i snabbare takt och det kommer att ställas högre krav på att personalen ska ha rätt utbildning. Riktade stadsbidrag för att stärka kompetensen inom olika verksamhetsområden blir avgörande för att klara detta.

För att möta framtida utmaningar finns flera viktiga insatsområden som socialförvaltningen behöver sätta fokus på för att vara en attraktiv arbetsgivare, genom:

- Möjligheter till kompetens- och karriärutveckling,
- nya arbetsätt,
- rimlig arbetsbelastning,
- ökad delaktighet och flexibilitet,
- konkurrenskraftiga löner och förmåner,
- ändamålsenliga lokaler och moderna arbetsförhållanden,
- möjligheten att arbeta heltid,
- tid för reflektion och återhämtning,
- introduktion och mentorskap/handledning vid- och under anställning,
- trivsamt och god arbetsmiljö,
- använda kompetensen rätt,
- ökat användande och kompetens avseende digital teknik, välfärdstjänster, E-tjänster och automatisering.

Omvärldsbevakning

De närmaste åren spås bli ansträngt inom hela välfärdssektorn. Behoven för socialnämndens olika målgrupper samt vilka resurser som finns att tillgå har förändrats och beräknas förändras drastiskt under kommande år.

Kompetensförsörjning, oro i Europa, lågkonjunktur och den psykiska hälsan är omvärldsfaktorer som påverkar socialnämndens samtliga verksamhetsområden i hög utsträckning.

Förutom ovan nämnda faktorer visar den demografiska utvecklingen att andelen 80 år och äldre kommer att öka med 30 procent i Sävsjö kommun fram till år 2030 samtidigt som andelen kommuninvånare i arbetsför ålder förväntas minska. Detta i kombination med reformen God och nära vård, som bland annat innebär en förskjutning av hälso- och sjukvården från region till kommun utifrån ett personcentrerat synsätt, skapar utmaningar utifrån såväl personalförsörjning som ekonomi.

Den växande psykiska ohälsan i alla åldrar är ett annat nationellt problem där en ansvarsförskjutning från region till kommun pågår och väntas öka.

En ny socialtjänstlag – Hållbar socialtjänst – träder i kraft den 1 januari 2023. Den nya lagstiftningen påverkar samtliga verksamheter på olika sätt. Framför allt genom ett ökat fokus på en mer förebyggande, lättillgänglig socialtjänst med individen i fokus.

Det pågår en samsjuklighetsutredning med förslag om en samsjuklighetslag som beräknas träda i kraft under 2023. Lagen syftar till att bidra till en ökad samverkan mellan olika huvudmän med individen i fokus.

Lagändringar inom Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, träder i kraft den 1 januari 2023. Grundläggande behov förändras vilket innebär att lagen än mer utgår från individuella behov.

Den statliga utredningen om en äldreomsorgslag och stärkt medicinsk kompetens i kommuner (S2020:16) är klar och föreslår en ny Äldreomsorgslag (ÄOL). Lagen reglerar stärkta krav på en mer förebyggande, individanpassad och kvalitetssäker äldreomsorg.

Från och med juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel.

Analys

Samtliga av socialnämndens verksamhetsområden står inför stora utmaningar. Socialförvaltningens organisation är dock stabil och har goda förutsättningar att möta dessa utmaningar. Organisationens medarbetare är engagerade och lojala. Den verksamhet som bedrivs är, enligt nationella mätningar, kostnadseffektiv.

Socialförvaltningens utmaningar handlar i hög utsträckning om kompetensförsörjning och professionalism. Utifrån demografisk utveckling, ny lagstiftning och reformen God och nära vård behöver vi på kort tid kompetensutveckla, inom framför allt vård och omsorg. Processer behöver säkerställas och anpassas utifrån nya behov. Flera av socialnämndens funktioner behöver förtydligas och professionaliseras. Delaktigheten från de olika verksamheternas medarbetare behöver öka med mål om att fungera som en lärande organisation.

Socialnämndens begränsade budgetram i kombination med tillfälliga stadsbidrag och ökade kostnader utgör ett orosmoln. För att bromsa kostnadsutvecklingen inom socialnämndens verksamhetsområde behövs en satsning göras på att bygga upp en förebyggande organisation. Genom ett mer förebyggande arbete kan kompensande och stöttande insatser minska exempelvis externa placeringar, hemtjänstinsatser och försörjningsstöd. Det förebyggande arbetet kommer att ställa allt högre krav på såväl intern som extern samverkan mellan olika aktörer. Ett annat sätt att långsiktigt minska kostnader för externa placeringar är att i kommunens regi driva fler specialiserade boenden som neuropsykiskt boende.

I framtiden behöver även antalet särskilda bostäder i kommunen (Särskilt boende för äldre, gruppboende och serviceboende) anpassas för att möjliggöra minskade driftkostnaderna samt samordna kompetens.

Att ta fram nya arbetssätt och utveckla olika former av digitalisering blir avgörande för att för att klara förvaltningens kompetensförsörjning. Genom automatisering, E-tjänster och olika typer av välfärdsteknik som sofistikerade larm och läkemedelsautomater, kan vi minska antalet resor samt tidskrävande och monotona arbetsuppgifter. Det digitala arbetsflödet behöver förenklas för samtliga administrativa arbetsuppgifter oavsett yrkesroll. Samtidigt som tekniken ska bli enklare och förenkla arbetet måste vissa yrkesfunktioner kompetens förstärkas inom området.

Hösten 2022 genomförs en extern analys av socialnämndens kostnader. Analysen, som genomförs av Ensolution, görs i enighet med Sveriges kommuner och regioners (SKR)

metod Kostnad per brukare (KPB) Utredningens resultat kommer att utgöra en grund för socialnämndens budgettram 2024 och framåt. Syftet med analysen är att säkerställa att socialnämndens verksamheter är kostnadseffektiva samt att socialnämndens budgettram är rimlig.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis är det ett stort och komplext uppdrag som ligger under socialnämndens verksamhetsområde. Samtliga verksamheters behov har ökat och förväntas öka under en snar framtid.

Global, nationell och lokal påverkan i form av kompetensbrist, ökad psykisk ohälsa, oro i Östeuropa, ökad prisutveckling, demografisk utveckling, förskjutning från slutenvård till kommunen, utgör en samlad bild av stora kommande utmaningar inom socialnämndens verksamhetsområden.

För att skapa en hållbar socialtjänst i Sävsjö kommun krävs en stabil och professionell organisation med rätt förutsättningar att bedriva, anpassa och utveckla verksamheten utifrån såväl befintliga som framtida behov. Med rätt förutsättningar avses resurser i form av personal/ kompetens, budget, verksamhets- och arbetsmiljöanpassade lokaler och boenden. Målet är en professionell och långsiktigt hållbar socialtjänst.

Detta kommer att kräva uthållighet och mod att våga testa nya arbetssätt och nya lösningar. Det kommer även krävas ett ökat samarbete inom kommun, mellan kommuner samt ett ökat externt samarbete med regionen och civilsamhället där fokus läggs på det förebyggande arbetet.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Arbetet med den kommunövergripande utvecklingsstrategin sker via nämndens fokusområden samt genom övrigt utvecklingsarbete inom socialnämndens verksamhetsområden.

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Fokusområde Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är socialnämndens enskilt största utmaning under kommande år och flera år framöver.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram en strategi med nio utvecklingsområden för att möta välfärdens kompetensförsörjning det kommande decenniet. Socialnämnden i Sävsjö kommun kommer att arbeta utifrån SKR:s strategi samt den kommunövergripande kompetensförsörjningsstrategin som är under framtagande. År 2023 kommer fyra av nio områden prioriteras: Stöd medarbetarnas utveckling, stärk ledarskapet, öka heltidsarbetet samt rekrytera bredare. Samtliga områden planeras och genomförs i nära samarbete med personalavdelningen och ekonomiavdelningen. De tre sistnämnda områdena ska samordnas av en processledare.

Planerade insatser är bland annat: Utbildningar, studiebesök, handledning, översyn av processer, riktlinjer och rutiner samt framtagande av analysmallar för beslutsstöd.

Fokusområde God och nära vård

Ett arbete utifrån en framtagen strategi för socialnämndens fokusområde God och nära vård är påbörjad och kommer fortsatt arbetas med under år 2023. Strategin innehåller följande fyra fokusområden: Förbyggande och hälsofrämjande, personcentrerad, nära och lätt tillgänglig och jämlik vård. Utifrån identifierade fokusområden har fyra arbetsområden tagits fram: Utveckla nya arbetssätt, öka digitaliseringen – framförallt

IoT (Internet of things), kompetensutveckla, öka intern och extern samverkan (med övriga förvaltningar inom kommunen, regionen, andra kommuner, civilsamhället med flera).

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Sysselsättningsgrad	88	86	86
Heltid som norm	46	37	46
Den totala sjukfrånvaron	8,4	7,7	6,7
Den korta sjukfrånvaron (under 60 dagar)	3,3	3,6	2,4
Långtidssjukfrånvaro (från 60 dagar och uppåt)	5,1	4,9	4,3

Större förändringar kommande budgetår

- Nytt korttidsboende för barn och vuxna enligt LSS.
- Neuropsykiatriskt boende för unga.
- Öppenvårdens hus.
- Nya lagstadgade funktioner.
- Högre lönekostnader i samband med ökade krav om specialistfunktioner.
- Ökade drift- och personalkostnader i samband med regionernas förskjutning till kommunerna.
- Ökade kostnader som en konsekvens av ökad prisutveckling/ lågkonjunktur.
- Ökade personalkostnader utifrån stärkta lagkrav på en individ- och behovscentrerad vård och omsorg.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Förvaltningens särskilda bostäder, såväl gruppboenden som särskilda boenden, kommer att behöva ses över. I nuläget har vi flera boenden med få platser. För att klara framtida behov, lagstadgade krav och kompetensförsörjning med befintliga resurser, bör antalet boenden begränsas till färre, men med fler platser per boende.

I målet om att utveckla den förebyggande verksamheten kan kostnader uppstå i form av lokaler och personal.

Den demografiska utvecklingen med en ökad andel äldre (80 år och äldre) kommer successivt påverka äldreomsorgens utveckling och krav på resurser.

En fortsatt lågkonjunktur och oro i Europa kommer att påverka socialtjänstens budget på ett negativt sätt.

Förskjutningen från sluten vården till kommunen beräknas pågå fram till och med år 2027.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Politisk verksamhet, OH adm	-11 547	-13 749	-14 595	-14 606	-14 762
Funktionshinderomsorg	-54 166	-52 546	-54 748	-54 594	-54 667
Äldreomsorg	-118 058	-110 791	-120 417	-121 123	-120 814
Hälsa- och sjukvård	-17 549	-16 967	-17 316	-17 345	-17 380
Individ- och familjeomsorg	-79 856	-83 948	-87 136	-87 207	-87 289
SIA	-13 629	-16 967	-18 089	-17 951	-18 022
Summa budgetram	-294 805	-294 968	-312 301	-312 826	-312 934

Verksamhetsförändringar jämfört med 2022

Verksamhetsförändringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i tkr	2023	2024	2025
Budgetförstärkning i ram, totalt	8 500	-100	-1 200
Matdistribution, utökning			
Externa placeringar			
Bemanning äldreomsorg			
Öppenvårdens hus			
Metodstödjare, funktionshinderomsorg			
Försörjningsstöd			
Enhetschef hemtjänst			
Leasing datorer			
Dubbel hyra, renovering Ringgården			
Summa	8 500	-100	-1 200

Investeringsbudget 2023-2025

Socialnämnd

Belopp i tkr	Anslag	Budget	Budget	Plan
	2022	2023	2024	2025
Samlade investeringsmedel	2 000	2 000	2 000	2 000
Verksamhetssystem Pulsen Combine	787			
Summa	2 787	2 000	2 000	2 000

Taxor

Socialnämnd

Taxor Socialförvaltningen	Taxa 2023	enhet
Yttre hemtjänst, moms tillkommer mot privatperson		
-gräsklippning	217	kr/gång
-trimning	122	kr/gång
-snöskottning	132	kr/halvtimme
-trädgårdsarbete	217	kr/timme
-skräpkörning	156	kr / timma

Pedagogisk måltid - Funktionshinderomsorg

Korttids måltidsavgift	86	kr / dag
Korttids halv måltidsavgift Fritids sarskolan	44	kr / dag
- Frukost	23	kr/st
-Lunch	29	kr /st
- Mellanmål	15	kr/st

Taxor som ingår i maxtaxa hemtjänst

	Taxa 2023	enhet
Timtaxa upp till högkostnadsbelopp	356	kr/h
Högkostnadsbelopp (följer Socialstyrelsen rekommendation (andel utav PBB) - som fastställs i dec för nästkommande år.)	2170	kr/mån
Trygghetslarm	257	kr/mån
Korttidsboende/Avlastning	75	kr/dygn
Ledsagning Dagverksamhet (avgiftsfri)	91	kr/h
Hemsjukvård	330	kr/mån
Hemsjukvård, enstaka besök	165	kr/ besök
Utprovning av hjälpmedel	165	kr
Intyg vid bostadsanpassning	165	kr

Övriga taxor ÄO

Hygienartiklar	142	kr/månad
Städmaterial	39	kr/månad
Avlösarservice (12 h avgiftsfri)		

Måltidsabonnemang

SÄBO

-helt måltidsabonnemang, inkl mellanmål	3971	kr/mån
-helt måltidsab exkl kaffe	3575	kr/mån
-halvt måltidsab (middag / kvällsmat)	2781	kr/mån
- halvt måltidsab (frukost / middag)	2382	kr/mån
Kost dagverksamhet	109	kr/dag
Kost korttidsboende avlastning	133	kr/dag
Kaffe och vetebröd/enklare kaka	23	kr/st

Matdistribution

Matdistribution (Måndag - Söndag)	2111	kr/mån
Matdistribution (Måndag - Fredag)	1550	kr/mån
Matdistribution inkl efterrätt (mån - sön)	2247	kr/mån
Matdistribution inkl efterrätt (mån - fre)	1673	kr/mån

Äldreomsorg

Verksamhetsidé

Äldreomsorgen ansvarar för kommunens hemtjänst, särskilt boende, korttidsplatser, dagverksamhet för personer med demensdiagnos, öppen dagverksamhet och anhörigstöd.

Grunduppdrag

Äldreomsorgen utgör en del av socialtjänsten vilken i huvudsak regleras i socialtjänstlagen (SoL). Äldreomsorgen i Sävsjö kommun omfattar hemtjänst, särskilt boende, trygghetslarm, ledsagning, dagverksamhet, korttidsplats, avlösning av anhöriga, mötesplatser, stöd och service, råd, uppsökande verksamhet samt annat bistånd inom verksamhetsområdet.

Totalt har kommunen tre särskilda boenden: Ringgården, i Sävsjö, Göransgården i Vrigstad samt Södergården i Stockaryd. Dessa har totalt 82 platser. Kommunen har

fyra riktade demensboenden med totalt 32 platser. Kommunen har ett korttids- och växelvårdsboende med totalt tio platser.

Hemtjänsten är geografiskt indelad i norr och söder.

Kommunens fyra mötesplatser är fördelade i Sävsjö, Vrigstad, Stockaryd och Rörvik.

Äldreomsorgens verksamhet ska bygga på ett hälsofrämjande (salutogent) förhållningssätt med individen i fokus. Individens känsla av sammanhang, värdigt liv och välbefinnande ska stärkas genom självbestämmande, delaktighet och meningsfullhet.

Viktiga styrdokument

- Socialtjänstlagen (SoL).
- Socialtjänstförordningen (SoF).
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL).
- Kommunallagen (KL).
- Förvaltningslagen (FL).
- Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.
- Patientsäkerhetslag.
- SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Beskrivning av organisation

Äldreomsorgens organisation är indelad enligt följande:

Hemtjänst

Hemtjänsten i Sävsjö kommun är geografiskt indelat på två områden, norr och söder. Det finns ett nattarbetslag vars upptäckningsområde sträcker sig över hela kommunen.

Särskilt boende

Särskilt boende innefattar vårdboende och boende för personer med demensdiagnos. Det finns totalt 114 platser på särskilt boende fördelat på fyra enheter. Därutöver finns tillgång till korttidsboende och växelvård som utgör totalt tio platser.

Dagverksamhet och öppen verksamhet

Dagverksamhet för personer med demenssjukdom, öppen dagverksamhet med organiserade- och riktade aktiviteter på bland annat kommunens fyra mötesplatser riktat mot målgruppen äldre oavsett boendeform.

Samverkan - intern och extern

Intern samverkan

- Mellan socialnämndens olika verksamhetsområden.
- Kommunövergripande arbetsgrupper.
- Via kommunens stödfunktioner (personalavdelning, fastighetsbolag med mera).

Extern samverkan

- Kommunal utveckling via chefsnätverk.
- Regionen via vårdcentralen Bra Liv.

Kompetensförsörjning

Kompetenskravet har ökat och fortsätter att öka i snabb takt inom äldreomsorgen. Reformen God- och nära vård kommer att innebära att det ställs högre kompetenskrav på äldreomsorgens samtliga funktioner. Ett nationellt arbete pågår med ett uppdragsförtydligande där bland annat ny äldreomsorgslag föreslås som också kommer att innebära högre kompetenskrav på bland annat äldreomsorgens chefer.

För att säkerställa framtida kompetenskrav blir stadsbidrag avgörande. För att locka nya och behålla gamla medarbetare behöver äldreomsorgens förutsättningar förändras genom bland annat:

- möjligheter till kompetens- och karriärutveckling,
- rimlig arbetsbelastning,
- ökad delaktighet och flexibilitet,
- konkurrenskraftiga löner och förmåner,
- ändamålsenliga lokaler och moderna arbetsförhållanden,
- möjligheten att arbeta heltid,
- tid för reflektion och återhämtning,
- introduktion och mentorskap/handledning vid- och under anställning,
- trivsamt och god arbetsmiljö,
- använda kompetensen rätt,
- öka användandet och kompetensen avseende digital teknik, välfärdstjänster, e-tjänster och automatisering.

Omvärldsbevakning

Som tidigare nämnts är kompetensförsörjningen inom äldreomsorgens verksamhetsområde ett stort hot för verksamheten. Det tillsammans med att den demografiska utvecklingen i Sävsjö kommun visar att andelen 80 år och äldre beräknas öka med 30 procent medan andelen kommuninvånare i arbetsför ålder förväntas minska med nio procent fram till år 2030.

Den redan pågående förskjutningen från slutet vården till kommunen och Reformen god och nära vård kommer dessutom innebära att äldreomsorgens verksamhetsområde behöver kompetens förstärkas genom såväl kunskap som bemanningstäthet.

En ny multikulturell generation äldre kommer även ställa nya och förändrade krav på äldreomsorgens utförande. Exempel på detta är krav på anpassade bostäder då allt fler väljer att bo kvar i det ordinarie boendet. Det kommer även ställas högre krav på flexibilitet för såväl personal som insatsernas utförande.

En eventuell ny Äldreomsorgslag kommer innebära att anpassningar av lokaler behöver göras liksom krav om nationell omsorgsplan och stärkta krav på medicinsk kompetens inom äldreomsorgen.

Från och med juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel vilket innebär att det införs en nationell standard för vad en undersköterska ska kunna samt vilken utbildning som krävs.

Den politiska ambitionsnivån är generellt hög inom äldreomsorgens verksamhetsområde, vilket även påverkar den lokala utvecklingen.

Analys

Äldreomsorgen i Sävsjö kommun är på många sätt bra och stabil. Andelen utbildad personal är hög. Möjligheten att arbeta heltid finns och kommer fortsatt behöva utvecklas då heltidsanställningar är ett måste för att lösa framtida kompetensförsörjning.

Organisationen behöver förtydligas med uppdragsbeskrivningar kopplade till sömlösa processerna med brukaren i fokus. Det arbetet kommer troligtvis kräva att äldreomsorgen arbetar i mindre och ibland mer specialiserade och riktade team. Detta kräver i sin tur anpassad kompetens, anpassade system, lokaler och anpassad resursfördelning för att få till den typen av organisation.

Äldreomsorgens personal kommer behöva arbeta mer flexibelt och pröva nya arbetssätt utifrån verksamhetens behov, vilket kan vara en utmaning för organisationen.

Rätt uppgift till rätt funktion innebär att kompetens måste användas klokt. Det blir än viktigare framöver att undersköterskor utför vård- och omsorgsarbete. En översyn av vilka arbetsuppgifter som kan utföras av andra funktioner/kompetenser och/eller ersättas av digitala hjälpmedel, bör genomföras.

Lokal utveckling av äldreomsorgens verksamhetsområde regleras även av politiskt beslutad ambitionsnivå (Äldreplan - Livslust hela livet).

Allt arbetet behöver präglas mer av ett personcentrerat synsätt. Esther ska alltid vara i fokus.

Sammanfattning

Äldreomsorgen är under stor förändring vilket kommer att kräva nya, förändrade synsätt och arbetssätt. För att få till detta krävs organisatoriska förutsättningar. Nya krav i form av lagar och behov kommer inom kort ställa betydligt högre krav på kompetens och bemanningstäthet inom flertalet funktioner.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Genom ständiga samverkans- och förbättringsarbeten arbetar verksamheten mot satta mål i utvecklingsstrategin.

Fokusområde för år 2023 är kompetensutveckling och individbaserade synsätt och arbetssätt.

Större förändringar kommande budgetår

- Merkostnader i samband med renovering av Ringgården.
- Ökade lönekostnader som en konsekvens av högre ställda kompetenskrav och specialistkunskap samt för att vara konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden.
- Ökade kostnader i form av teknisk utrustning.
- Förskjutningen från slutna vård till kommunen kommer att innebära ett ökat behov av såväl kompetens som antal anställda.
- Verksamheten kompletteras med ytterligare en enhetschef.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

En fortsatt förskjutning från sluten vården till kommunen, den demografiska utvecklingen i kombination med högre lagstadgade krav samt individbaserat synsätt, kommer att ställa högre krav på äldreomsorgens samtliga funktioner.

En ny generation äldre som ställer nya krav på såväl verksamhet som boendeformer.

Högre krav nationellt på verksamhetens utformning samt samtliga funktioner inom äldreomsorg.

Kostnader för både drift och personal beräknas fortsätta att öka under de kommande åren.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Äldreomsorg	-118 058	-110 791	-120 417	-121 123	-120 814
Summa budgetram	-118 058	-110 791	-120 417	-121 123	-120 814

Funktionshinderomsorg

Verksamhetsidé

Funktionshinderomsorgen ansvarar för stöd, service och omvårdnad till vissa funktionshindrade i vissa fall, i enlighet med Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, (LSS). Området omfattar ansvar för verkställighet av ledsagarservice, korttidsvistelse, korttidstillsyn för barn och vuxna, fritidsverksamhet, personlig assistans, bostad med särskild service, kontaktpersoner och anhörigstöd.

Grunduppdrag

Personlig assistans

Med personlig assistans avses personligt utformat stöd av begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om personer med funktionsnedsättning (grundläggande behov). Personlig assistans verkställs via beslut från kommun eller Försäkringskassan.

Bostad med särskild service

Kommunen har totalt 16 platser på gruppboheter inom omsorgen, fördelat på: Eksjöhovgårdsvägen med 6 platser, Odengatan med 4 platser och Ljungagatan med 6 platser. I Stockaryd finns även servicebostaden Ljungagårdsvägen med 8 platser.

Kontaktperson

Kontaktperson är ett stöd till personer med funktionsnedsättning som saknar gemenskap med andra, exempelvis med anhöriga, i arbetslivet eller i fritidssammanhang. Syftet med insatsen är att bryta isolering.

Ledsagarservice

Ledsagarservice är främst en insats för den som behöver hjälp att ta sig från hemmet till olika aktiviteter i närmiljön inom kommunen eller i närliggande kommuner. Att vara sällskap under en aktivitet är inte det primära syftet utan insatsen ska ha en speciell aktivitet exempelvis en kulturaktivitet eller promenad.

Korttidsvistelse och korttidstillsyn

Korttidsverksamheten vänder sig till barn, ungdomar och vuxna med omfattande funktionshinder där anhöriga behöver avlastning i kortare eller längre perioder dygnet runt.

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år då föräldrarna arbetar eller studerar.

Anhörigstöd

Socialnämnden har antagit en plan för att utveckla stödet till anhöriga som vårdar närstående. En särskild anhörigsamordnare finns i kommunen.

Brukarmedverkan

Kommunen har utbildat två handledare i delaktighetsmodellen via kommunal utveckling. Detta bidrar till att öka brukarnas inflytande både som grupp och individuellt.

Mötesplats för livskvalitet

Brygghörnan i Sävsjö tätort är en mötesplats och träffpunkt för olika målgrupper inom socialtjänsten. Mötesplatsen har bland annat friskvårdsinriktning, anhörigcaféer, tillgång till gym med träningsredskap och möjlighet till social samvaro.

Fritidsverksamhet

Aktiviteter anordnas i form av exempelvis bowling, gymnastik och funkis för barn. Plan utarbetas för att utveckla området kommande år.

Metodstödjare

I rollen som metodstödjare ingår att skapa goda förutsättningar för ett metodinriktat och kvalitetssäkrat arbete för vår utförarverksamhet utifrån brukarfokus.

Metodstödjaren arbetar med ett tydligt fokus på metod och förändringsarbete. Rollen stöttar i det systematiska metod- och kvalitetsarbete inom enhetens utförarenheter tillsammans med enhetscheferna samt samverkar med våra interna och externa samarbetspartners. Vidare genomför rollen uppföljningar och kontrollerar att arbetssätt och metoder säkerställs och implementeras i samråd med cheferna.

Viktiga styrdokument

Lagstiftning inom funktionshinderomsorgens verksamhet:

- Socialtjänstlagen (SoL),
- Socialtjänstförordningen (SoF),
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL),
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS),
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL),
- Kommunallagen (KL),
- Förvaltningslagen (FL),
- Lagen om öppen psykiatrisk tvångsvård (ÖPT),
- Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård,
- Patientdatalagen,
- Patientsäkerhetslag,
- SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete,
- Barnkonventionen,
- Reformen God- och nära vård,
- Kommunens utvecklingsstrategi.

Beskrivning av organisation

Funktionshinderomsorgen ansvarar för stöd, service och omvårdnad till personer med funktionsnedsättning i enlighet med Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Inom verksamhetsområdet ryms bland annat ledsagarservice, avlösarservice, korttidsvistelse, korttidstillsyn, personlig assistent, bostad med särskild service, kontaktpersoner, fritidsverksamhet och anhörigstöd.

Samverkan - intern och extern

Internt

Samverkan sker internt mellan kommunens förvaltningar genom:

- Kommunfullmäktiges olika fokusområden,
- enheten för myndighetsutövning,
- dagligverksamhet,
- lokala inriktnings- och samordningsfunktioner (ISF),
- bemannings- och kostråd,
- funktionshinderrådet,
- anhörigstödet,
- enheten för hälso- och sjukvård,
- äldreomsorgen.

Extern samverkan

- Regionen, exempelvis God och nära vård, habiliteringen,
- samordningsförbundet (FINSAM),
- kommunal utveckling,
- yrkesresan, ett nationellt utbildningspaket inom socialtjänstens olika områden,
- Sveriges kommuner och regioner (SKR),
- vård- och omsorgscollege.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsbehovet ökar inom funktionshinderområdet och behovet påverkas av olika faktorer. Några exempel på detta är demografi, personalomsättning och pensionsavgångar. Konjunkturen och den ekonomiska utvecklingen är också av stor betydelse. Bedömningen är att samtliga yrkesfunktioner inom området i framtiden bli svårrekryterade då det kommer vara hög konkurrens om dessa yrkesgrupper.

Kompetenskravet ökar i snabb takt och det kommer att ställas högre krav på att personalen ska ha rätt utbildning. Kompetenshöjande insatser inom verksamhetsområdet är eftersatta. Ekonomiska förutsättningar för att stärka kompetensen blir avgörande för att klara uppdraget.

För att möta framtida utmaningar finns flera viktiga insatsområden inom funktionshinderomsorgen som behöver sättas fokus på för att vara en attraktiv arbetsgivare, bland annat:

- Möjligheter till kompetens- och karriärutveckling,
- social dokumentation,
- rimlig arbetsbelastning,
- ökad delaktighet och flexibilitet,
- konkurrenskraftiga löner och förmåner,
- ändamålsenliga lokaler och moderna arbetsförhållanden,
- möjligheten att arbeta heltid,
- tid för reflektion och återhämtning,
- introduktion och mentorskap/handledning vid- och under anställning,
- ärendehandledning.
- trivsamt och god arbetsmiljö,
- använda kompetensen rätt,
- ökad användning och kompetens avseende digital teknik, välfärdstjänster, e-tjänster och automatisering.

Omvärldsbevakning

De närmaste åren spås bli ansträngda inom hela välfärdssektorn. Förutsättningarna både för hur stora behoven kommer att vara för målgrupperna och vilka resurser som finns att tillgå har förändrats och beräknas förändras drastiskt under kommande år.

Oron i Europa, pandemin, kostnadsökningar för livsmedel, drivmedel och el, osäker bostadsmarknad, förväntad kompetensbrist och ökad psykisk ohälsa är alla omvärldsfaktorer som påverkar socialnämndens samtliga verksamhetsområden i hög utsträckning.

Förutom ovan nämnda faktorer visar den demografiska utvecklingen att andelen 80 år och äldre kommer att öka med 30 procent fram till år 2030. Detta i kombination med reformen God och nära vård som kort innebär att kommunen tar över en större andel av hälso- och sjukvården från regionen, skapar såväl utmaningar i form av kompetensförsörjning som ekonomi.

Den nya lagändringen inom Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som träder i kraft 1 januari år 2023 innebär bland annat vad som räknas som ett grundläggande behov förändras, vilket kommer påverka verksamhetsområdet.

Nationellt ser man ett ökat behov av att arbeta med, uppmärksamma och stödja våldsutsatta men även att arbeta med stöd till den som utövar våld (Alternativ till våld - ATV).

Analys

Samtliga av socialnämndens verksamhetsområden står inför kommande utmaningar. Socialförvaltningens organisation är dock stabil och har goda förutsättningar att möta framtida utmaningar. Organisationens chefer och medarbetare är engagerade och lojala.

Den nya lagändringen som träder i kraft 1 januari år 2023 innebär bland annat att grundläggande behov enligt LSS förändras. Nytt grundläggande behov blir det stöd som en person behöver på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom. Dessutom ska insatser för att aktivera och motivera en person att klara av något av de grundläggande behoven personlig hygien, måltider, av- och påklädning och kommunikation med andra, räknas som en del av hjälpen med just det grundläggande behovet. Ett grundläggande behov som tas bort ur LSS är annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade. Det kommer i stället att regleras genom andra bestämmelser. Ytterligare ändring i LSS är att det införs ett schablonavdrag för föräldraansvar, så kallat föräldraavdrag.

Lagändringen väntas innebära att cirka 2000 fler personer beviljas assistans av Försäkringskassan, samtidigt som fler också kan få assistans beviljad av kommunerna.

När lagändringen träder i kraft medför det att möjligheterna ökar till personlig assistans främst för barn och personer med psykisk funktionsnedsättning. Det är troligt att många som blivit av med sin personliga assistans kommer att söka på nytt och beviljas assistans igen. Personer som idag bor i gruppboende eller serviceboende (LSS-boende) kan också få rätt till personlig assistans.

En annan utmaning inom verksamhetsområdet är att rekrytera och behålla medarbetare. Här behövs ett aktivt arbete med attraktivitet och kompetenshöjande åtgärder och verka än mer för vidareutbildningar och specialisering inom funktionshinderområdet för att öka kvalitén i verksamheten.

Samtliga boenden inom funktionshinderomsorgen har försetts med trådlöst nätverk och surfplattor vilket uppskattas och ökar delaktigheten och ger förutsättningar för att utveckla brukarnas delaktighet i det sociala livet. Det kan medföra att efterfrågan på IT-tekniken kan komma att öka och därmed behovet av utbildningsinsatser för brukare och personal.

Omställningsarbetet med heltid som norm innebär utmaningar både ur ett brukarperspektiv och ekonomiskt perspektiv och förändring av organisationskulturen.

Den sociala dokumentationen behöver ha ett fortsatt fokus även framåt i verksamheten.

Beslut har fattats om ett nytt boende för korttidsverksamheten för barn, ungdomar och vuxna med planerad byggstart under år 2023.

Ekonomi

- Tomma platser på gruppboende och serviceboende.
- Heltidsresan och dess avtal.
- På korttidsboende verkställs för många dygn i förhållande till beviljad tid.
- Gamla och dyra beslut PA.

Organisation

- Arbetsmängd per chef.
- Fördelning mellan chef, stödfunktion och administration.
- Ineffektiva processer till exempel rekrytering.
- Bristfälliga lokaler på korttidsboende.

Kvalité och brukarfokus

- Låg kompetensnivå på vidareutbildning och specialisering till exempel funktionsnedsättning, bemötande, delaktighet, tvångs- och begränsningsåtgärder, IBIC, socialdokumentation, digital kompetens, våld i nära relationer.
- Ändamålsenliga lokaler.
- Brister i socialdokumentation och IBIC inom personlig assistans.

Positivt i verksamheten

- Lojala chefer och medarbetare som är engagerad för sina brukare och verksamheter.
- God samverkan.
- Beslut om nybyggnation av korttidsboende för barn, unga och vuxna.

Sammanfattning

För att skapa en hållbar funktionshinderomsorg i Sävsjö kommun krävs en stabil och professionell organisation med rätt förutsättningar att bedriva, anpassa och utveckla verksamheten utifrån såväl befintliga som framtida behov. Med rätt förutsättningar avses resurser i form av personal, kompetens, budget, verksamhets- och arbetsmiljöanpassade lokaler och boenden.

Funktionshinderomsorgen har ett komplext uppdrag. Utifrån beviljade resurser behöver vi möta framtida utmaningar och krav på ständiga förbättringar samt nya samhällsutvecklingar genom framför allt personalcentrerade åtgärder som kompetensförsörjning och utveckling, implementering av kunskap och arbetsmetoder.

För att attrahera och behålla erfaren och kompetent personal behöver funktionshinderomsorgen tillsammans med personalavdelning och ledning fortsätta utveckla möjligheter till vidare satsningar som kan motivera personal att stanna kvar och möjliggöra kompetensutveckling och utvecklingsmöjligheter inom verksamheten.

Inom verksamheten kommer ett särskilt fokus finnas på:

- Socialdokumentation,
- heltid som norm,
- utveckla rollen som metodstödjare,

- utveckla anhörigas möjlighet till delaktighet och stöd,
- våld i nära relation,
- utreda behovet av ett boende för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Genom ständiga samverkans- och förbättringsarbeten arbetar verksamheten mot mål i utvecklingsstrategin.

Fokusområde 2023 är socialdokumentation och bemanningsprocessen.

Större förändringar kommande budgetår

- Fortsatt arbete med riktlinjer, rutiner och stöddokument inom funktionshinderomsorgen.
- Fortsätta utveckla samarbetet mellan alla berörda enheter inom individ- och familjeomsorgen och funktionshinderomsorgen.
- Kompetensutveckling hos medarbetare i socialdokumentation.
- Utredda behovet och verkställa en ny boendeform för personer med neuropsykiatriska diagnoser.
- Implementera ny roll som metodstödjare.
- Arbeta utifrån behovsstyrd bemanning.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

- Kontinuerligt utveckla verksamheten utifrån nya lagstiftningar och nya målgrupper.
- Säkerhetsställa kompetensutvecklingen.
- Arbetssätt och resurser för att anpassa reformen ”God och nära vård” till funktionshinderomsorgen.
- Att uppmärksamma rutiner och arbetssätt för att uppmärksamma våldsutsatta.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Funktionshinderomsorg	-54 166	-52 546	-54 748	-54 594	-54 667
Summa budgetram	-54 166	-52 546	-54 748	-54 594	-54 667

Sysselsättning, integration och arbete

Verksamhetsidé

SIA (Sysselsättning, integration och arbetsmarknad) ansvarar för att erbjuda förbättrade förutsättningar för arbetssökande som exempelvis personer med långvarigt försörjningsstöd, SFI-studerande och personer med funktionsnedsättning. Vidare ansvarar SIA i samverkan med andra förvaltningar och myndigheter bereda lämplig och meningsfull sysselsättning och förberedande åtgärder för personer som står långt från arbetsmarknadens förfogande. Verksamhetsområdet inkluderar även daglig verksamhet enligt lag om stöd och service till funktionshindrade (LSS) och dagverksamhet för personer med psykisk ohälsa.

SIA består av AME Jobbhuset, som är arbetsmarknadsenheten i Sävsjö kommun, samt dagligverksamhet enligt LSS och dagverksamhet socialpsykiatri. Inom verksamhetsområdet ingår även olika arbetsmarknadsåtgärder.

Grunduppdrag

SIA (sysselsättning integration och arbetsmarknad)

Socialtjänstens åtagande när det gäller stöd till både nyanlända, ungdomar, vuxna och personer med olika funktionsnedsättningar med behov av sysselsättning är en stor utmaning. För att skapa bra förutsättningar för arbete och sysselsättning krävs satsningar där kommunen arbetar för att skapa förutsättningar att samordna och utveckla de olika verksamheterna.

AME Jobbhuset

Socialförvaltningen ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder via AME Jobbhuset. Olika projekt och fokusområde utgår från AME jobbhuset och nya projekt kommer startas upp under år 2023. Kommunen är en del av Höglandets Samordningsförbund FINSAM, som bland annat delfinansierar projekt samverkanskoordinator, en samverkan mellan de fyra aktörerna (Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, region och kommun). Ytterligare ett projekt är SE-projektet för målgruppen unga och unga vuxna mellan 18-29 år som har eller riskerar att hamna utan aktivitetsersättning. AME Jobbhuset medverkar även i den så kallade "Sävsjö-modellen" i samverkan med gymnasieskolan, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan med flera. Ett aktivt arbete pågår med kommunens privata näringsliv för att fler ska kunna gå ut i egenförsörjning.

Målgruppen för AME Jobbhuset är arbetslösa och sjukskrivna personer som behöver hjälp att komma ut i egen försörjning. Deltagare remitteras från ekonomiskt bistånd, missbruksenheten, vården, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan. Insatserna som ges kan vara i grupp eller individuellt efter kartläggning, vägledning och coachande samtal, praktik, arbetsträning, arbetsförmågebedömning och stöd vid anställningen. Uppsökande verksamhet för att hitta lämpligt arbete eller praktik. Stöd för arbetsgivare vid anställning och praktik. Samarbete med remitterande instanser såsom gymnasieskolan, vuxenutbildning och svenska för invandrare.

AME-service

- utför gräsklippning, trädgårdsarbete, snöskottning för personer över 69 år.
- fixarservice med syfte att göra det möjligt för personer att bo kvar i hemmet längre, förebygga fallolyckor och eventuella skador som är kopplade till hemmet.

- tvätt och service av verksamheternas fordon.
- digital fixare i syfte att minska digitalt utanförskap.
- matdistribution till kommunens äldre i eget boende.
- tvätterier för tvätt och underhåll av personalens arbetskläder.
- SIA Camping.

Detta är arbetsuppgifter som innebär möjlighet för deltagare på Jobbhuset att arbetsträna och praktisera för att kunna klara att få och behålla ett jobb och därmed möjlighet till egenförsörjning.

Daglig verksamhet

Målgruppen är personer över 20 år fram till 68 år med funktionsnedsättning enligt personkrets 1 och 2 och med beslut enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) samt beslut enligt SoL (Socialtjänstlagen). Erbjudas arbete eller sysselsättning och verka för den enskildes självständighet och utveckling. Daglig verksamhet organiseras som en verksamhet men finns lokaliserad på fyra platser i kommunen. Deltagare har sitt eget schema utifrån genomförandeplan, önskemål och behov.

- På Hantverkaren i Sävsjö utförs industrilegoarbete, matlagning, transportrundor, fysisk aktivitet, musik, utegrupper med mera.
- På Smörblomman i Stockaryd bedrivs verksamheter som café, bakning, hantverk, skapande verksamheter med mera.
- På AntiCorr i Sävsjö och Sjöbergs i Stockaryd finns företagsförlagda grupper. Utöver detta kan enskilda deltagare ha delar av sin dagliga verksamhet utflyttad till företag eller föreningar med mera.

Dagverksamhet socialpsykiatri

Vuxna med beslut enligt SoL eller LSS om arbete eller sysselsättning för personer med psykisk ohälsa. Den enskilde får enligt genomförandeplan stöd och kunskap för att uppnå sina individuella mål om att leva ett självständigt och hälsosamt liv. Insatser som erbjuds är bland annat:

- fysiska aktiviteter,
- gemenskap,
- legoarbete från företag,
- stöd till egenförsörjning,
- stödsamtal,
- ESL, en socialpedagogisk behandlingsmodell,
- sysselsättning/praktik, eller stöd till arbete.

Sommarjobb till ungdomar

AME Jobbhuset organiserar arbetet med kommunens satsning för ungdomar som är 16–17 år om feriepraktik under tre veckor. Årligen får cirka 100–150 ungdomar möjlighet till ett sommarjobb under juni-juli.

Viktiga styrdokument

Lagstiftning som styr SIS:s verksamhet:

- Socialtjänstlagen (SoL),
- Socialtjänstförordningen (SoF),
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL),
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS),
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL),
- Kommunallagen (KL),
- Förvaltningslagen (FL),
- Lagen om öppen psykiatrisk tvångsvård (ÖPT),
- lagen om unga lagöverträdare (LUL),
- SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete,
- Lag om kommunal befogenhet att tillhandahålla servicetjänster åt äldre,
- Barnkonventionen,
- Reformen God- och nära vård,
- Kommunens utvecklingsstrategi (inte lagstiftning).

Beskrivning av organisation

Sysselsättning integration och arbetsmarknad SIA

Socialtjänstens åtagande när det gäller stöd till både nyanlända, ungdomar, vuxna och personer med olika funktionshinder med behov av sysselsättning är en stor utmaning. För att skapa bra förutsättningar för arbete och sysselsättning krävs satsningar där kommunen arbetar för att skapa förutsättningar att samordna de olika verksamheterna.

AME Jobbhuset

Socialförvaltningen administrerar kommunens arbetsmarknadsåtgärder. Förvaltningens arbetsmarknadsenhet, AME är förlagd till "Jobbhuset" och vänder sig till kommuninvånare som är i behov av insatser och stöd för att komma in på arbetsmarknaden. AME jobbhuset utför uppdrag åt Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Individ- och familjeomsorgen med flera. Verksamheten finansieras delvis genom olika arbetsmarknadsinsatser och samarbetsaktörer. ESF (Europeiska socialfonden) har genom åren delfinansierat flera olika arbetsmarknadsprojekt och är en fortsatt aktör framöver. Höglandets samordningsförbund FINSAM delfinansierar idag SE-projektet vars målgrupp är unga och unga vuxna som har eller riskerar få aktivitetsersättning. Jobbhuset deltar även i den så kallade "Sävsjö modellen" i samverkan med gymnasieskolan, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan med flera.

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet för personer enligt LSS, bedrivs i lokaler på Hantverkargatan i Sävsjö. Vidare bedrivs daglig verksamhet på "Smörblomman" i Stockaryd. Ett antal personer har sin dagliga verksamhet på något av de två företag i kommunen med vilka ett samarbetsavtal tecknats.

Dagverksamhet

Kommunen har sedan 1995 haft ansvar för sysselsättning till personer med psykiska funktionsnedsättningar. På Steget bedrivs dagverksamhet. Hit kan personer med psykisk funktionsnedsättning komma för stöd och sysselsättning. Vissa personer har

sin dagliga sysselsättning på ett par av kommunens företag med vilka ett samarbetsavtal har tecknats.

Samverkan - intern och extern

Internt

Samverkan sker internt mellan kommunens förvaltningar genom:

- kommunfullmäktiges olika fokusområden,
- samverkan mellan social, skola, fritid och polis (SPSF) fyller en viktig funktion i informationsutbytet och det förbyggande arbetet för att möta ungas behov i samhället,
- lokala inriktnings- och samordningsfunktioner (ISF),
- styrgrupp Sävsjömodellen.

Extern samverkan

- Olika styrgrupper och nätverk via regionen.
- Lokal överenskommelse med Arbetsförmedlingen (LÖKEN) som bland annat inneburit lokal placering på arbetsmarknadsenheten.
- Lokal överenskommelse med Försäkringskassan.
- Samordningsförbundet (FINSAM).
- Kommunal utveckling.
- Regionala överenskommelser.
- Yrkesresan, ett nationellt utbildningspaket inom socialtjänstens olika områden
- Sveriges kommuner och regioner (SKR).
- Länsstyrelsen.
- Anhörigstödet.
- Samverkanskoordinatorn.

Kompetensförsörjning

SIA (sysselsättning, integration och arbetsmarknad) har under senare år satsat på en förbättrad arbetsmiljö och anpassade lokaler för att attrahera och behålla personal. Skapat förutsättningar för ett vardagsnära stöd genom en nära arbetsledning. Vi erbjuder stor flexibilitet i den egna arbetsplaneringen, handledning med mera.

För att möta framtida utmaningar finns flera viktiga insatsområden som socialförvaltningen behöver sätta fokus på för att vara en attraktiv arbetsgivare, bland annat:

- möjligheter till kompetens- och karriärutveckling,
- rimlig arbetsbelastning,
- ökad delaktighet och flexibilitet,
- konkurrenskraftiga löner och förmåner,
- ändamålsenliga lokaler och moderna arbetsförhållanden,
- möjligheten att arbeta heltid,
- tid för reflektion och återhämtning,
- introduktion och mentorskap/handledning vid och under anställning,
- trivsamt och god arbetsmiljö,

- öka användandet och kompetensen avseende digital teknik, välfärdstjänster, e-tjänster och automatisering.

Omvärldsbevakning

De närmaste åren förväntas bli ansträngt inom hela välfärdssektorn. Förutsättningarna både för hur stora behoven kommer att vara för målgrupperna och vilka resurser som finns att tillgå har förändrats och beräknas förändras drastiskt under kommande år. Den demografiska utvecklingen pekar mot att andelen 80 år och äldre kommer att öka med 30 procent fram till år 2030. Fler och fler kommer bo kvar i ordinärt boende och behovet av olika servicetjänster i syfte att förebygga skador, olycksfall eller ohälsa kommer öka. Detta skapar såväl utmaningar i form av kompetensförsörjning som ekonomi.

Händelserna i omvärlden påverkar i hög grad förutsättningarna för arbetsmarknadsenheten att lyckas med sitt uppdrag. Förutsättningarna förändras snabbt och vi behöver ha förmågan att snabbt kunna ställa om utifrån kommuninvånarnas och förvaltningens behov. Otillräckligt stöd från Arbetsförmedlingen till de arbetssökande påverkar kommunens kostnader eftersom kommunen, utifrån kommunens yttersta ansvar, måste kompensera för åtgärder som egentligen är Arbetsförmedlingens ansvar.

En framtida utmaning är hur kommunen ytterligare kan förstärka stödet till personer med långvarigt ekonomiskt bistånd och utanförskap för att förbättra möjligheterna till att öka övergångarna till arbete eller studier. Det måste skapas bättre förutsättningar för nyanlända att komma in i arbete och utbildning så att de kan etablera sig i samhället. Merparten av de nyanlända är inte integrerade i samhället efter två år med statliga etableringsinsatser. Språket är en viktig faktor för att kunna studera och få ett arbete och på så sätt bli etablerade i samhället.

En ökande psykisk ohälsa hos ungdomar och vuxna kommer påverka vårt arbete på många olika sätt och kräver anpassningar, samarbete och kompetensutveckling inom flera olika områden.

Analys

En stor utmaning för enheten för arbetsmarknad, integration och sysselsättning, SIA är att få ut fler invånare som har ekonomiskt bistånd i arbete eller studier, så att de kan bli självförsörjande. Bland de som har ekonomiskt bistånd finns de som står relativt nära arbetsmarknaden, medan andra har en svårare situation på grund av språk, fysiska, psykiska eller sociala problem, som gör att de står långt från arbetsmarknaden. De behöver hjälp med att komma närmare arbetslivet och finna en arbetsgivare som är villig att anställa dem. Det är en viktig uppgift att med olika medel göra dessa individer mer anställningsbara. För att göra fler självförsörjande ska bidragstagarna mötas med alla de resurser som finns inom arbetsmarknadsenheten.

Det krävs omfattande kunskap inom i stort sett alla samhällsområden för att kunna ge vägledning, hopp, stöd och skydd. Löpande förändringar, nya utmaningar och oväntade utmaningar resulterar till ständig reflektion och nytänkande.

För att lyckas behöver arbetsmarknadsenheten SIA ha ett välfungerande samarbete med ett stort antal interna och externa verksamheter och aktörer.

Vidare är en ständig kompetensutveckling viktig i verksamheten. Bygga vårt agerande på kommunikation och delaktighet med klienter, brukare och deltagare.

Fortsätta med det påbörjade utvecklingsarbetet inom följande områden:

- Utveckla och erbjuda individuellt behovsanpassade insatser.
- Följa upp och öka känslan av delaktighet.

- Jobbhuset får en samordnande roll "en väg in".
- Jobbhusets verksamhet ska fokusera på Alla i jobb.
- Grön näring - Arbete inom skog och plantering exempelvis röjning, plantering, skötsel av grönytor och enklare skogsvård.
- Återvinning - återbrukscentral där exempelvis äldre möbler renoveras och säljs vidare, elektronik plockas isär och återvinns med mera.

Inom enheten behöver vi löpande följa upp och arbeta vidare med kvalitetsarbetet för att utveckla verksamheten vidare.

Sammanfattning

För att skapa en bra sysselsättnings, integration och arbetsmarknadsenhet (SIA) i Sävsjö kommun krävs en stabil och professionell organisation med rätt förutsättningar att bedriva, anpassa och utveckla verksamheten utifrån såväl befintliga som framtida behov. Med rätt förutsättningar avses resurser i form av personal, kompetens, budget, verksamhets- och arbetsmiljöanpassade lokaler.

SIA har ett viktigt uppdrag att utifrån beviljade resurser möta framtida utmaningar med att fler kommer i egenförsörjning eller meningsfull sysselsättning.

För att attrahera och behålla erfaren och kompetent personal behöver SIA tillsammans med personalavdelningen och ledning fortsätta utveckla verksamheten.

Inom verksamheten kommer ett särskilt fokus finnas på:

- vidareutveckla SIA Camping,
- stärka och utveckla de olika jobbspåren,
- utveckla och implementera "en väg in",
- vidareutveckla tvätteriet,
- översyn av AME servicetjänster,
- socialdokumentation, IBIC,
- intensifiera samarbetet med kommunens företag.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Genom ständiga samverkans- och förbättringsarbeten arbetar verksamheten mot mål i utvecklingsstrategin.

Fokusområde för år 2023 är, fler i egenförsörjning och socialdokumentation, IBIC.

Större förändringar kommande budgetår

Fortsatt arbete med fullmäktiges fokusområde, tillväxt.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsidé

Individ- och familjeomsorgen (IFO) ansvarar för myndighetsutövning och öppna insatser utifrån socialtjänstlagen (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) inom området. Ansvara för myndighetsutövning och insatser som rör flyktingmottagande och ensamkommande barn- och ungdomar, samt för rekrytering och handledning av familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner för barn unga och vuxna. Handläggningen sker utifrån Individens behov i centrum (IBIC) och Barns behov i centrum (BBIC).

Grunduppdrag

Myndighet Barn och unga

Enheten arbetar med barn, ungdomar och deras familjer, familjehemsutredningar och handledning inom uppdraget. Arbetet innebär att utföra utredningar efter ansökan, anmälan eller yttrande på begäran från annan myndighet samt följa upp de insatser som beviljats.

Familjerätt

En gemensam familjerättsenhet inom ramen för Höglandets kommunalförbund inrättades år 2010. Här handläggs frågor som bland annat omfattar handläggning av vårdnads- och umgängestvister, adoption och fastställande av faderskap. Efter beslut om införande av förenklad faderskapshandläggning kommer all myndighetsutövning inom området utföras via familjerätten.

Myndighet vuxna och äldre

Sedan våren år 2018 organiseras all myndighetsutövning för vuxna och äldre inom enheten för myndighet vuxna. här fattas beslut om bistånd enligt SoL, LSS, och LVM. Arbetet innebär att utföra utredningar efter ansökan, anmälan eller yttrande på begäran från annan myndighet samt att följa upp de insatser som beviljats.

Försörjningsstöd

Försörjningsstöd ges till personer som saknar tillräckliga inkomster till sin dagliga livsföring. Ersättningsnivåerna följer den så kallade riksnormen. Vid ansökning av försörjningsstöd koncentreras arbetet till aktivt stöd till brukarnas möjligheter till egenförsörjning via arbetsmarknadsenheten "Jobbhuset". Skuldsanering erbjuds i samarbete med Nässjö och Aneby kommuner.

Våld i nära relationer

Kravet på kommunerna att aktivt arbeta med problemen med våld i nära relationer har ökat. En viktig del i det förebyggande arbetet är att även arbeta med rådgivning till våldsutövare. Förutsättningarna utreds att inrätta en gemensam enhet för våldsutövare i samverkan med regionen på Höglandet.

Anhörigstöd

Anhörigstödet har utarbetat en handlingsplan som antagits av socialnämnden för målgruppen som stödjer närstående. En anhörigamordnare finns inom verksamhetsområde Individ och familjeomsorgen och Funktionshinderomsorgen.

Personer med psykisk ohälsa

Kommunen har ansvar för boende och sysselsättning till personer med psykiska funktionshinder sedan år 1985. Det finns ett boende i kommunen för målgruppen (Hasseln). därutöver finns via boendestödsgruppen ett väl utvecklat stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning som bor kvar i det ordinära boendet.

Öppenvård MoA (Motivation och Ansvar)

MoAs uppdrag är att inom kommunen erbjuda kvalitativ psykosocial behandling samt råd och stöd till vuxna med riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande medel. Öppenvården MoA ansvarar även för att förebygga och motverka missbruk av spel om pengar och arbeta för att motverka spelmissbruk bland barn, unga och vuxna. Öppenvården ansvarar därutöver för insatser inom barn och ungdom, vuxna och familj.

Familjecentral

Inom ramen för familjecentralen samverkar socialtjänst, skola och primärvård med målet att ge barnfamiljer stöd och att förebygga social problematik.

Integration

Ansvarar för kommunens integration av nyanlända samt ensamkommande barn och unga. Integrationsarbetet innebär att genom aktiviteter skapa förutsättningar för individens etablering i det svenska samhället och arbetsmarknaden.

Socialjour

Den gemensamma socialjouren arbetar med handläggning av akuta ärenden som uppstår utanför kontorstid i de samverkande kommunerna för att invånarna ska erhålla det stöd de behöver inom ramen för individ- och familjeomsorgens verksamhetsområde på tid då socialnämndens förvaltningskontor inte har öppet.

Länsgemensamma resurser

- I Barnahus Jönköpings län samverkar polis, åklagare, socialtjänst, barnmedicin, rättsmedicin samt barn- och ungdomshälsan. Samverkan i Barnahus sker när misstanke finns om misshandel eller sexuella övergrepp mot barn och ungdomar 0-18 år.
- Familjerådgivarna i Småland är ansvariga för den kommunala familjerådgivningen sedan år 1996 i de 13 kommunerna i Jönköpings län samt Ydre kommun.
- De ger rådgivning och stöd till personer i relationssvårigheter enligt Socialtjänstlagen med stöd av 5 kap § 3.
- Länets kommuner har enats om att samarbeta när det gäller rekrytering av familjehem. Familjehemsresursen ansvarar för rekrytering och första kontakt med enskilda som är intresserade av att bli familjehem.

Viktiga styrdokument

Lagstiftning som individ- och familjeomsorgens verksamhet:

- Socialtjänstlagen (SoL),
- Socialtjänstförordningen (SoF),
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL),
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS),
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL),

- Kommunallagen (KL),
- Förvaltningslagen (FL),
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU),
- Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM),
- Föräldrabalken (FB),
- Lagen om öppen psykiatrisk tvångsvård (ÖPT),
- lagen om unga lagöverträdare (LUL),
- Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård,
- Alkohol- och tobakslagen,
- Patientdatalagen,
- Patientsäkerhetslag,
- SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete,
- Barnkonventionen,
- Reformen God- och nära vård,
- Kommunens utvecklingsstrategi.

Beskrivning av organisation

Individ- och familjeomsorgen ansvarar för insatser för barn, unga och vuxna, missbruksvård, försörjningsstöd, familjerätt, våld i nära relationer, dödsboudredningar, anhörigstöd, öppenvårdsinsatser, fält- och familjepedagoger. Verksamhetsområdet ansvarar för myndighetsutövning enligt Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd till vissa funktionshindrade (LSS) samt alkohollagstiftningen. Verksamhetsområdet innefattar även insatser inom socialpsykiatriens område som boendestöd.

Inom enheten för Barn och unga är samtliga socialsekreterare och familjehemssekreterare, socionomer med svensk socionomexamen (enligt 3 kap. 3a § socialtjänstlagen, SoL). För att uppfylla kraven enligt 3 kapitel 3 § SoL måste alla handläggare genomgå vissa grundläggande utbildningspaket enligt en länsgemensam satsning, samt ha regelbundna fördjupande utbildningar utifrån samhällsutvecklingar (till exempel inom områden som våld och övergrepp mot barn, missbruk och beroende, kriminalitet, psykisk ohälsa, hedersrelaterat våld, interkulturell kompetens) och kvalitetskrav på verksamheten, exempelvis screeningsinstrument, strukturerade bedömningsmetoder, brukarmedverkan och uppföljningsmetoder.

Samverkan - intern och extern

Internt

Samverkan sker internt i mellan kommunens förvaltningar genom:

- kommunfullmäktiges olika fokusområden,
- samverkan mellan social, skola, fritid och polis (SPSF) fyller en viktig funktion i informationsutbytet och det förbyggande arbetet för att möta ungas behov i samhället,
- lokala inriktnings- och samordningsfunktioner (ISF),
- bemannings- och kostråd.

Extern samverkan

- Olika styrgrupper och nätverk via regionen, som God och nära vård och ungdomsmottagning med flera.

- Lokal överenskommelse med Arbetsförmedlingen (LÖKEN) som bland annat inneburit lokal placering på arbetsmarknadsenheten.
- Lokal överenskommelse med Försäkringskassan.
- Samordningsförbundet (FINSAM).
- Kommunal utveckling.
- Regionala överenskommelser.
- Höglandsförbundet och familjerätten.
- Styrgrupp socialjour.
- Yrkesresan, ett nationellt utbildningspaket inom socialtjänstens olika områden.
- Sveriges kommuner och regioner (SKR).
- Länsstyrelsen.
- Familjerådgivningen.
- Barnahus.
- Medlingen.
- Anhörigstödet.
- Psykiatrin CM-team och Remissteam.

Kompetensförsörjning

Individ- och familjeomsorgen har under några år satsat särskilt på en förbättrad arbetsmiljö för att attrahera och behålla personal. Genom länets arbetstygndsmätning har man kunnat anpassa arbetsmängden till rimliga nivåer. Alla handläggare har fått ett omfattande vardagsnära stöd genom en nära arbetsledning (förste socialsekreterare, enhetschef), möjlighet till medhandläggarskap, delat handläggarskap och mentorskap. Vi erbjuder stor flexibilitet i den egna arbetsplaneringen, extern handledning med mera.

För att möta framtida utmaningar finns flera viktiga insatsområden som socialförvaltningen behöver sätta fokus på för att vara en attraktiv arbetsgivare, bland annat:

- möjligheter till kompetens- och karriärutveckling,
- rimlig arbetsbelastning,
- ökad delaktighet och flexibilitet,
- konkurrenskraftiga löner och förmåner,
- ändamålsenliga lokaler och moderna arbetsförhållanden,
- möjligheten att arbeta heltid,
- tid för reflektion och återhämtning,
- introduktion och mentorskap och handledning vid och under anställning,
- trivsamt och god arbetsmiljö,
- använda kompetensen rätt,
- öka användandet och kompetensen avseende digital teknik, välfärdstjänster, e-tjänster och automatisering.

Omvärldsbevakning

De närmaste åren spås bli ansträngt inom hela välfärdssektorn. Förutsättningarna både för hur stora behoven kommer att vara för målgrupperna och vilka resurser som finns att tillgå har förändrats och beräknas förändras drastiskt under kommande år.

Oron i Europa, klimatförändringar, kostnadsökningar för livsmedel, drivmedel och el, osäker bostadsmarknad, förväntad kompetensbrist, och ökad psykisk ohälsa är alla omvärldsfaktorer som påverkar socialnämndens samtliga verksamhetsområden i hög utsträckning.

En framtida utmaning är ett aktivt arbete med samtlig verksamhet inom individ- och familjeomsorgen gällande barn som rättighetsbärare, barnens bästa, barnperspektiv, barns delaktighet. Ytterligare ett område som behöver läggas fokus på är unga och unga vuxna med riskbruk, missbruk och beroende. Problemet är utspritt och hjälpinsatser i dagsläget är otillräckliga. Ett länsgemensamt utvecklingsarbete ska fortsätta och leda till både gemensamma och lokala insatser.

En ökande psykisk ohälsa hos vuxna och barn kommer påverka vårt arbete på många olika sätt och kräver anpassningar, samarbete och utbildning.

Alla enheter och områden inom IFO behöver ha regelbundna fördjupande utbildningar utifrån samhällsutvecklingar (till exempel inom områden som våld och övergrepp mot barn, missbruk och beroende, kriminalitet, psykisk ohälsa, hedersrelaterat våld, interkulturell kompetens) och kvalitetskrav på verksamheten, exempelvis screeningsinstrument, strukturerade bedömningsmetoder, brukarmedverkan, uppföljningsmetoder

Inom myndighetsområdet pågår och sker ett stort antal förändringar i lagar och förordningar som påverkar och kommer påverka verksamheten framåt. Inom Lagen om stöd till vissa funktionshindrade (LSS) har regeringen lämnat förslag till ändringar som kommer att stärka rätten till personlig assistans. Nya lagkrav har införts inom Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) genom "Lex Lilla Hjärtat".

Det pågår en samsjuklighetsutredning där man föreslår i ett delbetänkande en genomgripande reform av samhällets insatser till personer med samsjuklighet. Reformen förutsätter ett förändrat huvudmannaskap för vård och stöd till alla personer med skadligt bruk eller beroende.

Samsjuklighetsutredningen har fått i uppgift att lämna förslag som bidrar till ökad samordning, bättre personcentrering och mer behovsanpassning när det gäller den här målgruppen. Och då handlar det bland annat om vilket ansvar hälso- och sjukvården respektive socialtjänsten ska ha och hur de ska samarbeta.

Förutom ovan nämnda faktorer visar den demografiska utvecklingen att andelen 80 år och äldre kommer att öka med 30 procent fram till år 2030. Detta i kombination med reformen God och nära vård som kort innebär att kommen tar över en större andel av hälso- och sjukvården från regionen, skapar såväl utmaningar i form av kompetensförsörjning som ekonomi.

Analys

Individ- och familjeomsorgen har ett komplext uppdrag. Socialsekreterarna och handläggarna möter barn, unga och vuxna i olika krissituationer i sitt dagliga arbete. Det krävs omfattande kunskap inom i stort sett alla samhällsområden för att kunna ge vägledning, hopp, stöd och skydd. Kraven på en handläggning, som håller en hög grad av kvalitet är stor. Löpande förändringar, nya utmaningar och oväntade utmaningar resulterar ständigt i reflektion, lära sig nytt och prioritera för att hitta bra lösningar för barn, ungdomar och familjer.

För att lyckas behöver individ- och familjeomsorgen ha ett välfungerande samarbete med ett stort antal interna och externa verksamheter och aktörer.

Vidare är en ständig kompetensutveckling viktig i en kunskapsintensiv verksamhet. Bygga vårt agerande på kommunikation och delaktighet med klienter och brukare.

Fortsätta med det påbörjade utvecklingsarbetet inom följande områden:

- Arbeta för att minska placering av barn, unga och vuxna.
- Utveckla och erbjuda individuellt behovsanpassade insatser inom kommunens öppenvård.
- Följa upp implementeringen av ett särskilt stöd till föräldrar till placerade barn för att öka känslan av delaktighet.
- Barn som rättighetsbärare. Barnens synpunkter, önskemål, behov och berättelser ska från början till slut vara centrala.
- Barn, unga och vuxna i utsatta situationer. Ärenden med inslag av våld, övergrepp, hedersrelaterat våld, missbruk, riskbruk, beroende och psykisk ohälsa behöver handläggas på ett betryggande sätt.
- Öppenvårdenshus för att minska placeringar.
- Automatisera ekonomiskt bistånd
- Utveckla arbetsmarknadsinsatserna

Inom handläggning och behandling behöver vi löpande följa upp och arbeta vidare med kvalitetsarbetet för att utveckla verksamheten vidare.

Sammanfattning

För att skapa en hållbar socialtjänst i Sävsjö kommun krävs en stabil och professionell organisation med rätt förutsättningar att bedriva, anpassa och utveckla verksamheten utifrån såväl befintliga som framtida behov. Med rätt förutsättningar avses resurser i form av personal, kompetens, budget, verksamhets- och arbetsmiljöanpassade lokaler och boenden.

Individ- och familjeomsorgen har ett komplext uppdrag. Utifrån beviljade resurser behöver vi möta framtida utmaningar och krav på ständiga förbättringar samt nya samhällsutvecklingar genom framför allt personalcentrerade åtgärder som kompetensförsörjning, utveckling, implementering av kunskap och arbetsmetoder.

För att attrahera och behålla erfaren och kompetent personal behöver individ- och familjeomsorgen tillsammans med personalavdelningen och ledning fortsätta utveckla möjligheter till vidare satsningar som kan motivera personal att stanna kvar och möjliggöra utvecklingsmöjligheter inom verksamheten.

Inom verksamheten kommer ett särskilt fokus finnas på:

- barn och unga som rättighetsbärare,
- intensiva hemmaplansinsatser som alternativ till placeringar,
- utveckla Öppenvården och de förebyggande aktiviteterna,
- familjernas frivilliga och omfattande delaktighet,
- våld och övergrepp,
- automatisering av ekonomiskt bistånd,
- unga och unga vuxna med riskbruk och missbruksproblematik.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Genom ständiga samverkans- och förbättringsarbeten arbetar verksamheten mot mål i utvecklingsstrategin.

Fokusområde för år 2023 är strategisk kollegialt samarbete och stöd samt utveckla det förebyggande och preventiva arbetet.

Större förändringar kommande budgetår

Fortsatt arbete med riktlinjer, rutiner och stöddokument inom individ- och familjeomsorgen.

Planera för att

- vidare samarbete mellan alla berörda enheter inom individ- och familjeomsorgen och funktionshinderomsorgen.
- utveckla samarbetet mellan myndighet och öppenvården för att motverka placeringar och möjliggöra tidigare utslussningar till hemmet genom olika insatser på hemmaplan.
- ökat samarbetet med skolan som är en av barnets viktigaste skyddsfaktorer.
- kompetensutveckling, både hos nya medarbetare och erfarna socialsekreterare, som vill utöka sin specialistkompetens.
- utreda behovet av en ny boendeform för personer med neuropsykiatriska diagnoser.
- förbereda för en fortsatt flyktingvåg och mottagande.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Våra största utmaningar är att:

- bibehålla en erfaren och stabil arbetsgrupp med en hanterbar arbetsbelastning utifrån lag- och kvalitetskraven, samt klara uppdraget (utifrån kostnaderna för placeringar) inom tilldelad budgetram.
- utveckla den förebyggande verksamheten på hemmaplan kan medföra att kostnader uppstår i form av lokaler och personal.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Individ- och familjeomsorg	-79 856	-83 948	-87 136	-87 207	-87 289
Summa budgetram	-79 856	-83 948	-87 136	-87 207	-87 289

Hälso- och sjukvård

Verksamhetsidé

Kommunens hälso- och sjukvård ansvarar för all hälso- och sjukvård som bedrivs i kommuninvånarnas hem upp till och med sjuksköterskenivå, detta oavsett åldersgrupp. Området innefattar sjukvårdande och rehabiliterande insatser samt förskrivning och utprovning av hjälpmedel. Den kommunala hälso- och sjukvården har ett nära samarbete med regionens verksamheter och är en del av primärvården.

Grunduppdrag

Kommunens hälso- och sjukvård ansvarar för hemsjukvård på primärvårdsnivå som ges i patientens egna hem eller motsvarande, utifrån Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) Hemsjukvård ges dygnet runt och omfattar även hälso- och sjukvårdsinsatser på särskilda boenden och bostad med särskild service enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Hemsjukvård omfattar även habilitering och rehabilitering samt delegerade hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Viktiga styrdokument

- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).
- Socialtjänstlagen (SoL).
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL).
- Kommunallagen (KL).
- Förvaltningslagen (FL).
- Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.
- Patientsäkerhetslag.
- SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Beskrivning av organisation

Hälso- och sjukvården omfattar totalt 20 sjuksköterskor dagtid varav en är demenssjuksköterska, tre nattsjuksköterskor, fyra arbetsterapeuter samt två fysioterapeuter, en rehab assistent, tre undersköterskor samt två tekniska funktioner som hanterar larm och hjälpmedel.

Samtliga funktioner är geografiskt indelad utifrån Norr och Söder. Personalen i söder utgår från Göransgården och personalen i norr utgår från Branten. Sjuksköterskor och rehabiliteringspersonal finns i dagsläget placerade på Södergården och Göransgården. Sjuksköterskor har omvårdnadsansvar för 15-20 patienter, vilket skapar goda förutsättningar för en bra vård.

Samverkan - intern och extern

Intern

- Mellan socialnämndens olika verksamhetsområden.
- Kommunövergripande arbetsgrupper.
- Via kommunens stödfunktioner (personalavdelningen, fastighetsbolag med mera).

Extern

- Kommunal utveckling via chefsnätverk.
- Regionen, framför allt med vårdcentralen Bra liv. Via vårdsamordnare och läkare samordnas den gemensamma, sömlösa, vården av kommunens invånare.

Kompetensförsörjning

Kompetenskravet har ökat och kommer fortsatt att öka inom hälso- och sjukvårdsområdet. Framförallt ökar behovet av specialistkompetens. Det har blivit allt viktigare att samtliga funktioner inom hälso- och sjukvårdens område har en handledande funktion.

För att säkerställa framtida kompetenskrav blir stadsbidrag avgörande. För att locka nya- och behålla gamla medarbetare behöver hälso- och sjukvårdens personalförutsättningar förändras genom bland annat:

- möjligheter till kompetens- och karriärutveckling,
- rimlig arbetsbelastning,
- ökad delaktighet och flexibilitet,
- konkurrenskraftiga löner och förmåner,
- främja och lyfta handledande- och lärande arbetssätt,
- ändamålsenliga lokaler och moderna arbetsförhållanden,
- möjligheten att arbeta heltid,
- tid för reflektion och återhämtning,
- introduktion och mentorskap och handledning vid och under anställning,
- trivsamt och god arbetsmiljö,
- använda kompetensen rätt,
- öka användandet och kompetensen avseende digital teknik, välfärdstjänster, e-tjänster och automatisering.

Omvärldsbevakning

Kommunens hemsjukvård står inför stora utmaningar i framtiden med ett ökat antal äldre, fler multisjuka, allt fler lever med kronisk sjukdom och krav om att mer avancerad vård ska kunna skötas i hemmet. En pågående förskjutning från slutenvården innebär kortare vårdtider på och därmed ett ökat krav på kommunen att kunna ta emot patienten på ett tryggt och säkert sätt i hemmet samt att kommunerna tar över en stor del av regionens hälso- och sjukvård.

Den statliga utredningen om en äldreomsorgslag och stärkt medicinsk kompetens i kommuner (S2020:16) är klar och föreslår en ny Äldreomsorgslag (ÄOL). Lagen reglerar stärkta krav på en mer förebyggande, individanpassad och kvalitetssäker äldreomsorg. Äldreomsorgslagen kommer att innebära ökade lagkrav på bemanning som personaltäthet, kontinuitet och fasta vårdkontakter samt nya funktioner som lagstadgat krav om kvalitetsansvarig arbetsterapeut eller fysioterapeut för rehabiliterande insatser. Lagen anger även krav om ökad medicinsk kompetens på såväl vård- som ledningsnivå

Genom reformen Nära Vård ökar kravet på samarbetet med andra vårdgivare för att kunna ge en sömlös och personcentrerad vård utifrån patientens behov och förutsättningar.

Den växande psykiska ohälsan i alla åldrar är ett nationellt problem där en ansvarsförskjutning från region till kommun pågår och väntas öka. Den ökade

livslängden påverkar den psykiska hälsan hos äldre. I arbetet med psykisk hälsa är det förebyggande arbetet viktigt och behöver utvecklas.

Analys

Hälso- och sjukvården i Sävsjö kommun har goda förutsättningar att utföra ett bra arbete. Personaltätheten är hög, jämfört med övriga kommuner i länet och personalförsörjningen fungerar bra. Kompetensen behöver kompletteras med fler sjuksköterskor med förskrivningsrätt, en psykiatrisjuksköterska samt troligtvis (utifrån nya lagkrav) en medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR).

Följande identifierade förbättrings- och utvecklingsområden finns och åtgärder för dessa pågår eller planeras:

- Struktur, funktioner och styrdokument behöver förtydligas framför allt avseende personalens handledande funktion samt sjuksköterskornas omvårdnadsansvar. En stor del av hälso- och sjukvårdsinsatserna behöver delegeras till omvårdnadspersonal vilket är en utmaning på grund av svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens. Detta leder till att sjuksköterskans roll som omvårdnadsansvarig kräver mer i form av handledning och undervisning till omvårdnadspersonalen.
- Krav om ständigt lärande och utvecklande arbetssätt behöver ställas då avancerad sjukvård ökar i kommunerna. Ett sätt att öka tydligheten och säkerställa kompetens är att all hälso- och sjukvårdspersonal ansvarar för specifika kunskapsområden så som smärtpumpar, barn eller diabetes.
- Demens och psykisk ohälsa är idag stora områden där det saknas kunskap hos många sjuksköterskor. Kommunens demenssjuksköterskas uppdrag ska förtydligas och en psykiatrisjuksköterska planeras rekryteras med mål om att öka kompetensen inom dessa områden.
- Samarbetet med regionen, via kommunens vårdcentral Bra Liv, slutenvården, specialistmottagningar och psykiatrin behöver utvecklas ytterligare genom bättre informationsöverföring och teamsamverkan.
- Intern teamsamverkan behöver förbättras med mål om ökad delaktighet och kontinuitet mellan hemsjukvårdspersonal, omsorgspersonal och enhetschef. Nyligen införda fokusträffar och verksamhetsträffar fyller en viktig funktion för att stärka det arbetet. Teamsamverkan blir särskilt viktigt i arbetet med demens och palliativ vård. Kvaliteten inom dessa område behöver höjas i Sävsjö kommun.
- För att patienten ska kunna bo hemma och känna sig trygg kommer det dels krävas ökade rehabiliteringsinsatser i hemmet och dels ett utökat behov av ny medicinsk teknik som läkemedelsrobot och distansmonitorering.
- Det salutogena synsättet behöver förstärkas och prägla hela verksamheten. Mer resurser behövs till förebyggande hälso- och sjukvårdsinsatser och närståendestöd. Att arbeta hälsofrämjande är viktigt för den enskilde samt en förutsättning för att klara framtida kompetensförsörjning.

Sammanfattning

Morgondagens utmaningar ställer höga krav på bred kompetens, flexibelt arbetssätt med ständiga förbättringar och utveckling av digitala verktyg. Kommunikation och samverkan i team samt mellan kommun och region behöver förbättras.

Kunskapen inom områdena demens, palliativ vård och psykiatri behöver stärkas. Trots god grundbemanning behövs ett omtag göras avseende såväl struktur, exempelvis genom att skapa specifika team eller ansvarsområden, som tydligare uppdragsbeskrivningar.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Genom ständiga samverkans- och förbättringsarbeten arbetar verksamheten mot mål i utvecklingsstrategin.

Fokusområde för år 2023 är utveckling av demensvården och psykisk hälsa.

Större förändringar kommande budgetår

- Verksamheten kommer ställa högre krav på specialistkompetens vilket kommer att generera ökade kostnader för löner.
- Kostnader för inköp/ leasing av medicinsk- och teknisk utrustning förväntas fortsätta att öka under 2023.
- Inköp av sårvårdsappen.
- Verksamheten behöver kompletteras med ytterligare en bil.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Behov av ökad bemanning för samtliga professioner inom verksamhetsområdet i samband med demografisk utveckling och övrig omvärldspåverkan som nära vård och psykisk hälsa.

Utifrån nya lagstadgade krav samt det faktum att kommunens del av primärvården ökar kommer det troligtvis ställa krav på tillsättning av nya funktioner. Medicinskt ansvarig sjuksköterskas roll kommer att förändras- och området utökas vilket i sin tur innebär att den funktionen behöver tillsättas på heltid och koncentreras till det medicinska uppdraget.

Kostnader för medicinteknisk utrustning förväntas öka i och med införandet av ny teknik. Tekniska hjälpmedel i olika former blir viktiga utifrån flera aspekter som att värna om självständighet samt för att klara framtida kompetensförsörjning. Dock kommer tekniska hjälpmedel inte fullt ut kunna motsvara det ökade behovet av personalförstärkning inom hemsjukvården.

Kultur och fritidsnämnden

Verksamhetsidé

Kultur och fritid erbjuder förutsättningar för en tillgänglig och attraktiv fritid, till kommunens invånare.

Grunduppdrag

Kultur- och fritidsnämndens grunduppdrag är att stärka den sociala hållbarheten genom att möjliggöra meningsfull fritid och möten mellan människor, stärka den demokratiska utvecklingen, integrationen och folkhälsan samt stimulera till lärande och medskapande.

Viktiga styrdokument

- Bidragsnormer tariffer och delegation år 2023.
- Barnkonventionen.
- Regional (och lokal) kulturplan.
- Lotteriförordningen.
- Samverkansavtal (Idrott, kulturarrangemang, allaktivitet och anläggningar).
- Riktlinjer offentlig konst i Sävsjö kommun.

Beskrivning av organisation

Administration i samverkan med serviceförvaltningen.

Övergripande ansvar för kommunens kultur och fritidsfrågor:

- Bokning - lokalupplåtelse av kommunägda fritids- och idrottsanläggningar.
- Bidrag - ansvar för att lämna stöd och bidrag till allmännyttiga organisationer verksamma i Sävsjö kommun.
- Ansvar för stöd till folkbildande organisationer verksamma i Sävsjö kommun.
- Ansvar för verksamhet inom kulturområdet.
- Ansvar för programverksamhet i form av konserter, teater, utställningar i egen regi och i samarbete med föreningar.
- Ansvar för kulturpris.
- Ansvar för fiskefrågor.
- Ansvar för tillståndsgivning enligt lotteriförordningen.
- Anordnande av föreningsträffar och föreningsutbildningar.
- Svara för föreningskontakter, service, upplysningar, uppvaktningar.
- Utarrendering av Vallsjöbadens fritidsanläggning och Sävsjö Camping.

Anläggningskötsel

Skötsel av Sävsjö fritidscenters anläggningar, idrottshallar, motionsleder och badplatser, samt visst stöd till serviceförvaltningens enheters inre skötsel.

Bibliotek

Sävsjö Stadsbibliotek med ”meröppet” samt tre filialbibliotek i samverkan med skolbiblioteken.

Familjebadet

Publikt bad, simundervisning, gruppträningsaktiviteter samt Fysisk Aktivitet på Recept i samverkan med Hälsocenter.

Fritidsgårdsverksamhet

Öppen tonårsverksamhet inklusive tre kransgårdar, "Funkis", "Lillotek" samt lovaktiviteter.

Samverkan - intern och extern

Civilsamhället

- Föreningslivet
- Lokalt folkbildningsråd.
- RF-SISU Småland, Riksidrottsförbundet och dess anslutna föreningar.
- Handikapp-, pensionär-, religiösa och andra specialförbund.
- Fria kulturutövare.
- Näringslivet.

Sävsjö Kommun

- Ingår i serviceförvaltningens tjänstepersonsorganisation.
- Utvecklingsavdelningen, främst gällande planering och attraktivitetsfrågor.
- Sägebo i fråga om projektering och fastighetsskötsel.
- Barn och utbildningsförvaltningen, främst i frågor gällande barns fritidsaktiviteter, simundervisning, läsning och lovaktiviteter.
- Socialförvaltningen, gällande riktad verksamhet och ungdomars trygghet och hälsa.

Region Jönköpings län

- Regionalt fritidschefsnätverk, samordnat av kommunal utveckling.
 - Hälsocenter,
 - Idrottsplatsvaktmästare,
 - Förening - och parasport,
 - Badmästare,
 - Fritidsledare.
- Regionalt Kulturchefsnätverk, inklusive
 - Bibliotek Jönköpings län,
 - Musikskolenätverket,
 - Smålands Musik & Teater – Musikcaféet,
 - Jönköpings läns museum.
- Länsstyrelsen Jönköpings län, främst gällande friluftsliv, friskvård och attraktivitet.

Nationellt

- Kulturrådet.
- Folkbildningsrådet.

- Konstrådet.
- Myndigheten för Ungdoms och Civilsamhällesfrågor.
- Riksidrottsförbundet.
- Specialidrottsförbunden.
- Lotteriinspektionen.

Kompetensförsörjning

Enheten har behov av en mångfald av specialkompetenser inom sina verksamheter där det inte sällan är brist på nyutbildade. Därför läggs ofta stor vikt vid personlig lämplighet där formellt krav på utbildning inte kan ställas.

Ytterligare utmaning ligger i att följa marknadens lönesättning då detta kan vara avgörande tillsammans med andra trivselfaktorer, för att få personalen att stanna under en längre tid.

Omvärldsbevakning

Inom fokusområdet Aktiv hela livet omfamnar vi ett länsövergripande samarbete, främst gällande fritidsfrågor men även inom kultur, friluftsliv, hälsa och attraktivitet.

I detta samarbete ingår omvärldsanalys och kompetenshöjande åtgärder av samtliga verksamheter liksom medborgarundersökningar. Vi genomför även själva undersökningen Ung livsstil i samarbete med Stockholms universitet.

Analys

Vårt analysunderlag är bland annat:

- Verksamheternas besöksstatistik.
- Brukarundersökningar.
- Statistikinsamling Ung Livsstil och Folkhälsoenkät ung.
- Föreningsträffar.
- Lokala folkbildningsråd.
- Kultur och Fritidschefsnätverken.
- Kollegiala nätverk för de yrkeskategorier som ingår i enheten.

Sammanfattning

Vi har ett av Sveriges mest aktiva föreningsliv, men nya trender och en friskare åldrande befolkning ställer större krav på tillgänglighet och en mångfald av aktiviteter. I spåren av pandemin har dessutom inomhusaktiviteter och fysiska möten minskat till förmån för utomhus- och distansaktiviteter. Detta utmätts inte bara genom mängden aktiva deltagare i olika föreningar och aktiviteter, utan också i de undersökningar vi gör, både direkt i verksamheterna och i övergripande undersökningar.

Av denna anledning har vi anammat fokusområdet "Aktiv Hela Livet", syftat att bredda och förbättra alla invånarnas möjlighet till en meningsfull fritid. Det innebär att vi dagligen utmanas med att balansera ambitionsnivån med de uppbundna resurser vi har sedan tidigare. Målet är att inte försämra förutsättningarna för någon, samtidigt som det gäller att hantera våra offentliga medel på ett ansvarsfullt sätt, genom att försäkra oss om att pengarna läggs där de gör störst nytta.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

I och med tjänsteförstärkningar inom serviceförvaltningen kommer enheten att vara en mer aktiv part i utvecklingsfrågor.

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Aktiv hela livet

Kvalitetsmätning	Målvärde
Antal besökare i våra verksamheter	476 000
Energieffektivisering Ishallen	550 000

Fokusområde "Aktiv hela livet" syftar till att skapa möjligheter till en aktiv livsstil i alla delar av livet, psykiskt, fysiskt, socialt och existentiellt.

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Andel kvinnor i föreningarnas aktiviteter	37,04 %	37,63 %	
Antal registrerade föreningar	52	51	9
Bokad tid i våra anläggningar	14 292	745	
Föreningarnas deltagarsammankomster	57 555	27 331	
Studieorganisationernas deltagartimmar	19 058	35 446	69 403
Antal kulturarrangemang	1 035	1 353	3 236

Större förändringar kommande budgetår

Energikris och marknadsläge ger att enheten står inför ett ovisst budgetår. Enheten har fått investeringsmedel för elljusspår i Sävsjö samt ny kylanläggning Sävsjö ishall. Hälsocenter blir permanent under år 2023 och budget för offentlig konst avsätts årligen.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Arbetet med mer och fler tillgängliga aktivitetsytor fortsätter med bland annat grund i utredningen av behoven på Hovgårdsområdet. Passersystem i flera hallar. Budgeterat för byte av konstgräset samt elljusspår i Vrigstad under år 2024. Fortsatt behov av energieffektivisering av anläggningar, bland annat belysning på konstgräs, i ishall och sporthall.

Lokalfrågan på Familjebadet med brist på ytor bevakas fortsatt.

Löpande service och underhåll av övriga anläggningar med större renoveringsbehov i familjebadet.

Fritidsgården utvecklas med ännu större fokus på den öppna verksamheten samt skolnärvaro och delaktighet i ungdomars fritid.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Politisk verksamhet	-2 385	-2 749	-2 739	-2 757	-2 776
Familjebad	-6 542	-4 513	-4 747	-4 776	-4 809
Anläggning	-9 349	-8 720	-8 690	-8 747	-8 809
Bibliotek	-4 396	-4 514	-4 498	-4 528	-4 560
Programverksamhet	-76	-188	-188	-189	-190
Bidragsverksamhet	-3 985	-3 683	-3 670	-3 694	-3 720
Fritidsgård	-2 081	-2 992	-3 231	-3 251	-3 273
Summa budgetram	-28 814	-27 359	-27 763	-27 942	-28 137

Verksamhetsförändringar jämfört med 2022

Verksamhetsförändringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i tkr	2023	2024	2025
Permanent Hälsocenter	250		
Fritidsgårdsverksamhet 50% tjänst	250		
Summa	500		

Investeringsbudget 2023-2025

Kultur- och fritidsnämnd

Belopp i tkr	Anslag	Budget	Budget	Plan
	2022	2023	2024	2025
Samlade investeringsmedel	1 000	1 000	1 000	1 000
Belysning Elljusspår	1 400	1 400	1 400	
Ishallen kylsystem, ispist, sarg	12 000	15 000		
Sävsjö camping (vinterbonad)	600			
Utredning och planering solceller och nytt tak sporthallen Sävsjö		100	2 000	
Asfaltering Hofgårdsvallen			250	
Inredning nya bibliotek Rörvik		530		
Utrustning mer-öppet bibliotek Rörvik		250		
HGV konstgräsplanen				3 000
Renovering Familjebadet		1 000	1 000	
Omklädningsrum Hofgårdsområdet, leasingen går ut			1 000	
Summa	15 000	19 280	6 650	4 000

Taxor

Kultur-och fritidsnämnd

Fritidsanläggningar

Normal Träningsverksamhet	Hyra/tim Bidragsberättigad verksamhet. Barn & ungdom tom 25 år	Hyra/tim. Bidragsberättigad seniorverksamhet	Hyra/tim. Övriga föreningar, privat, företag	Externa gäster bosatta och verksamma utanför Sävsjö kommun
Sävsjö sporthall	77	206	412	823
Idrottshall, hel hall	72	180	257	515
Idrottshall, halv hall	57	134	185	370
Gymnastikal	57	134	185	370
Ishall	77	206	412	823
Konstgräs, hel plan	77	206	412	823
Konstgräs, halv plan	62	170	309	617
Gräs, hel plan	72	180	257	515
Gräs, halv plan	57	134	185	370
Allvädersbana	77	206	412	823
Allvädersbana, enskild gren	62	170	309	617

Matcher, Idrottsvenemang (inkl. 30 min ställtid)	Hyra/tim Bidragsberättigad verksamhet. Barn & ungdom tom 25 år	Hyra/tim. Bidragsberättigade seniorverksamhet	Hyra/tim. Övriga föreningar, privat, företag	Externa gäster bosatta och verksamma utanför Sävsjö kommun
Sävsjö sporthall	93	370	617	1235
Idrottshall	93	288	370	740
Gymnastikal	67	206	278	587
Ishall	93	370	617	1235
Konstgräs, hel plan	93	370	617	1235
Konstgräs, halv plan	72		412	823
Gräs, hel plan	93	288	370	740
Gräs, halv plan	62		257	515
Allvädersbana	93	370	617	1235
Övriga idrottsarrangemang ungdom t.ex. i samarbete med RF Sisú	216			

Badhus	Antal ggr	
Babysim exkl. serviceavgift	10	800
Minisim exkl. serviceavgift	13	1040
Lek och plask exkl. serviceavgift	13	730
Simskola exkl. serviceavgift	13	730
Märkestagning exkl. serviceavgift	13	730
Vuxensim exkl. serviceavgift	8	836
Drop in		95
Träningskort 15 gånger	15 gånger gäller ett år	980
Träningskort 30 gånger	30 gånger gäller ett år	1715
Vuxen/gång bad		82
10-kort bad		700

Badhus	Antal ggr	
20-kort bad		1305
Årskort bad		2005
Student/gång bad		63
Student 10-kort bad		545
Student 20-kort bad		964
Student årskort bad		1531
Ungdom/senior		47
10-kort		383
20-kort		718
Årskort		1077
Relaxen		120
Familj 2 vuxna 2 barn 3-18 år		200
Babybad		86
Barnkalas		95
Kristna skolan m fl		75
Uthyrning grund		3985
Extratimme		1677
Över 25 personer		63
Bad utanför öppetid		84/47
Sommarsimskola	1 vecka	309
Sommarsimskola	2 veckor	525
Sommarsimskola	3 veckor	787
Arombastu		77
Hyr tattenpass		1030
Hyr spinningpass		1338
Vattenpolo el annan förening.		offert
Kopiera papper		3

Fritidsgården		Övriga aktiviteter	Barn/ungdomsaktivitet		
Sumodräkter		1080	808		kr/dag
Uppblåsbar hinderbana		1616	1080		kr/dag
AirTrack		1080	864		kr/dag
Arcery tag		1080	864		kr/dag
Lokalhyror	Helg	Timme	Halvdag	Heldag	
Makerspace		154	556	1111	kr
Samlingsrum och sidorum		257	833	1389	kr
Samlingsrum och sidorum + kök	2100	278	885	1775	kr
		Bidragsberättigad ungdomsverksamhet	Bidragsberättigad seniorverksamhet	Övriga verksamheter	
Flexhall 1		57	134	185	kr/h

Biblioteket	
Kopiera A4 svartvit	3
kopiera A3 svartvit	5
A4 färg	6
A3 färg	9
Kaffe	5
Plastpåse	7
Fjärrlån	22
Utgallrade böcker/tidskrifter	2
Ersättning för förkomna medier	
Böcker/ljudböcker för vuxna	270
Böcker/ljudböcker barn	183
Tidskrifter och pocketböcker	54
Film och spel	614
Språkkurser	431
Föreseningsavgift	4

Familjebadet

Verksamhetsidé

Familjebadet är en naturlig och attraktiv mötesplats för olika åldrar som bidrar till ett av kommunens mest populära besöksmål.

Grunduppdrag

Allmänhetens familjebad, simundervisning och friskvårdsaktiviteter.

Viktiga styrdokument

- Skolans mål gällande simkunnigheten i årskurs sex.
- Svenska Livsräddningssällskapets riktlinjer.
- Livsmedelslagen.
- Arbetsmiljöverkets regler gällande kemhantering.
- Avtal med regionen gällande Hälsocenter.

Beskrivning av organisation

- Familjebadet.
- Simundervisning mot skolan förskoleklass samt årskurs 1-6.
- Simkurser mot allmänheten.
- Träningsverksamhet.
- Hälsocenter med Fysisk aktivitet på recept (FAR) och friskvårdsaktiviteter i samarbete med vårdcentraler och civilsamhälle.

Samverkan - intern och extern

- Nyttjande av vaktmästartjänst i samverkan med Sävsjö fritidscenter.
- Simundervisning i samverkan med skolan.
- Planmässigt folkhälsoperspektiv i samverkan med regionen (FAR och Hälsocenter)

Kompetensförsörjning

Familjebadet är en naturlig och attraktiv mötesplats för olika åldrar som bidrar till ett av kommunens mest populära besöksmål. All personal ska ha relevant utbildning i det vi erbjuder för att säkra både arbets- och besöksmiljö. Detta ombesörjs vid rekrytering, samt vidareutbildning på eget initiativ eller genom det regionala nätverk som erbjuds för badhuspersonal.

Omvärldsbevakning

- Barngrupperna från skolan blir större vilket måste mötas med rätt antal personal.
- Utökat antal gäster när Rosenlundsbadet lägger ner sitt äventyrsbad.
- Både Vetlanda och Nässjö bygger nytt vilket ger större konkurrens.
- Energi- och inköpspriser är en stor osäkerhetsfaktor.
- Hushållens ekonomi gör att färre kan ha råd att betala för våra tjänster.

Analys

Folkhälsan är i fokus genom simskoleundervisning, gruppträningsaktiviteter och rehabiliterande aktiviteter. Genom att aktiviteterna utvecklas och följer trender bidrar det till att bibehålla ett starkt deltagarantal. Av denna anledning har verksamheten ständigt erbjudit gruppträning och rehabiliterande kurser som komplement till uppdraget att uppnå simkunnighet och förmedla en trevlig badupplevelse.

Stora utmaningar med besöksunderlag, stor konkurrens från privata aktörer gällande träning. Energikrisen med högre priser är en stor ekonomisk utmaning. Regionala besöksflöden förändras i och med ombyggnationer och nedläggningar i närområdet, skapar möjligheter och utmaningar.

Fortsatt ett behov av utbyggnad för träning och rehab.

Sammanfattning

Familjebadet är en av Sävsjö kommuns mest välbesökta anläggningar med aktiviteter för alla åldrar. Här är alla välkomna och har lika värde. Vi fortsätter hålla en hög säkerhetsnivå, en god service och miljötank för att få besökare att trivas. Det är en aktivitet- och friskvårdsanläggning dit man kan gå för att träna eller bara koppla av. Utveckling mot rehabiliterande verksamhet begränsas dock av lokalbrist och varmvattenbassäng.

Personalen kompetens är viktig då vi jobbar med säkerhet, undervisning, bemötande och friskvård. Alla som är tillsvidareanställda har utbildning i de olika aktiviteterna. Simundervisningen i Sävsjö kommun håller en mycket hög nivå då det sker under skoltid och för alla elever vilket gör att det är lika för alla barn. Hälsocenter blir en permanent del av Familjebadets verksamhet från och med år 2023.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

För närvarande omformas verksamheten för att möta de stora barngrupper som är på väg in.

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Aktiv hela livet

Kvalitetsmätning	Målvärde
100% Simkunnighet	100 %
Antal besökare i våra verksamheter	75 000

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Antal deltagare i gruppträningsaktiviteter	1 129	2 643	6 759

Större förändringar kommande budgetår

- Vi kommer att få många fler elever, främst i förskoleklasserna och får svårt att personalmässigt utöva simundervisningen, detta är ett problem redan hösten 2022.
- Utveckla bokningssystemet så det skapar fler möjligheter.
- Större renovering genomförs i bassängutrymmet under år 2023-2024.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

En växande verksamhet inom rehabilitering, träning, hälsoinsatser samt större besökargrupper, både från regionen och i form av större barnkullar, kräver en plan för att utöka badets kapacitet både fysiskt och personalmässigt.

Bibliotek

Verksamhetsidé

Biblioteket ansvarar:

- för kommunens folkbiblioteksverksamhet,
- för programverksamhet, föreläsningar och kulturarrangemang, i egen regi och i samarbete med föreningar.

Grunduppdrag

Biblioteksverksamheten har till uppgift att bidra till fri åsiktsbildning och kunskapsförmedling och arbetar därför för det demokratiska samhällets utveckling.

Biblioteksverksamheten ska främja läsning och ge tillgång till litteratur. Den ska också främja intresset för livslångt lärande, personlig och samhällelig utveckling, samt kulturell verksamhet. Biblioteket ska vara en trygg och trivsamt mötesplats, där utgångspunkten är att invånarna oavsett ålder, bakgrund och olikheter, ska ges förutsättningar att utvecklas hela livet, genom delaktighet och medskapande.

Viktiga styrdokument

Biblioteksverksamheten styrs av Bibliotekslagen och enligt den är varje kommun skyldig att upprätta en biblioteksplan.

Biblioteksplanen och andra styrdokument, till exempel den regionala läsfrämjandeplanen, biblioteksplanen och kulturplanen, ligger till grund för bibliotekets verksamhetsplan.

Beskrivning av organisation

Stadsbibliotek i Sävsjö tätort, samt biblioteksfilialer i Stockaryd, Rörvik och Vrigstad vilka är integrerade med skolbiblioteken.

Samverkan - intern och extern

Kommunalt

- Skolbiblioteken.
- Fritidsgårdarna.

Interkommunalt

- IT/Systembiblioteks nätverk.

Regionalt

- Bibliotek Jönköpings län.
- Regionalt biblioteks nätverk.
- Tillgänglighetsfrågor på regional nivå.

Kompetensförsörjning

Biblioteksverksamheten har förutom de lagstadgade uppgifterna ålagts en hel del samhällsnyttiga uppgifter vilket skapar nya utmaningar och därmed känsla av otillräcklighet i personalgruppen. Detta riskerar att medarbetare inte orkar stanna en längre tid och vi förlorar kompetens.

Vi deltar även i de nätverk som erbjuds av regionen.

Omvärldsbevakning

Biblioteket är en naturlig plats att vända sig till i tider av oro. Man söker samhällsinformation, språkkunskaper och förströelse.

Vi tar del av de nätverk som erbjuds främst från regionen och andra kommuner.

Analys

Sävsjö bibliotek är en av länets mest besökta och utlåningsfrekventa i länet, men brottas med geografiskt ojämn utlåningsstatistik.

Vår spridning med ett stadsbibliotek och tre filialer ger oss en låg bemanningsgrad vilket ständigt påminns om i schemaläggning och extratjänster. I dagsläget får programverksamheten stryka på foten och utveckling i verksamheten är hänvisad till projektsatsningar. Det sprider även bokbeståndet där närhetsprincipen måste vägas mot större medieinköp och logistik.

Rörviks bibliotek är för närvarande ej öppet, eftersom skolan byggs om.

Sammanfattning

Sävsjö folkbiblioteksverksamhet är en väl fungerande verksamhet med god spridning i hela kommunen. Med låg personaltäthet finns utmaningar att hinna med utveckling och samarbeten. Fokus ligger på närhetsprincipen (genom filialverksamhet), läsfrämjande aktiviteter, barn & unga, service till skolbiblioteken. Till detta läggs en del fokus på minoritetsgrupper och tillgänglighet för funktionshindrade.

Denna utmaning möts främst genom projektansökningar, där bland annat insatser mot digitalt utanförskap stöttas. Detta har också möjliggjort satsning på "meröppet" och byggnation för bättre tillgänglighet och effektivare nyttjande av i biblioteksrummet.

Målstyrning

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Aktiv hela livet

Kvalitetsmätning	Målvärde
Utlåningsstatistik	
Antal besökare i våra verksamheter	75 000
Energieffektivisering	

Större förändringar kommande budgetår

Återöppning av biblioteksfilial i Rörviks skola.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Bibehålla och utveckla tillgängligheten med meröppet i Sävsjö och på våra biblioteksfilialer.

Anläggning

Verksamhetsidé

Löpande driftansvar och inre underhåll av kommunägda idrotts-, fritids- och turistanläggningar.

Grunduppdrag

Grunduppdraget utgår från att sköta idrottsanläggningarna på Sävsjö fritidcenter, Sävsjö camping, motionsspår, vandringsleder och friluftsbad.

Visst verksamhetsunderhåll för serviceförvaltningens interna behov.

Viktiga styrdokument

Idrottsförbundens mått och riktlinjer.

Beskrivning av organisation

Hofgårdsvallen med en konstgräsplan, en gräsfotbollsplan, en beachhandbollsplan, friidrottsanläggning, tennisbana, servicebyggnad med fem omklädningsrum, föreningsförråd, personalutrymmen, garage, samt grönytor för fotbollsträning och lek.

Gräsyteverksamheten pågår normalt under cirka sex månader från mitten av april månad till början av oktober. Konstgräset används året om.

Sävsjö ishall bedrivs normalt under sju månader från september till mars månad. Kiosk och klubblokal är uthyrd till förening.

Fastigheten Löjan 1 bestående av klubblokal som är uthyrd till förening samt garage för områdets skötsel.

Sävsjö sporthall med föreningslokal. Kioskverksamheten utarrenderad till förening.

Sävsjö camping med tio campingstugor med fyrbäddar, sextiototal campingtomter, varav 34 med elanslutning, bangolf, beachvolleyplan och streetbasketplan. Dessutom finns Hofgårdsbadets friluftsbad i direkt anslutning till campinganläggningen.

Vid gamla Sturevallen hyr pensionärsförening och bedriver bouleverksamhet i gamla brottarlokalen. Dessutom finns åtta utomhusbanor för boulespel anlagda.

Elljusspårerna i Rörvik, Sävsjö och Vrigstad som sköts av föreningar mot kommunalt bidrag. Elljusspåret i Stockaryd är föreningsägt och sköts av förening mot kommunalt bidrag. De elbelysta motionsspårerna är tända från september till och med mars månad.

Utomhusgymmet som är placerat inom Sävsjö Fritidscenter i anslutning till Eksjöhovgårdssjön med bland annat promenadslinga och övriga fritidsanläggningar inom området.

Motionsspårerna runt Eksjöhovgårdssjön samt vandringsleden Högländsleden 42 kilometer som sköts av förening mot kommunalt bidrag.

Friluftsbaden som består av Hofgårdsbadet i Sävsjö, Vallsjöbaden, Skärsjöbadet i Skepperstad, Slättsjöbadet i Vrigstad, Svinsjöbadet i Rörvik, Västerkvarnsbadet i Stockaryd samt Möcklehultsbadet och Mobadet. De sistnämnda friluftsbaden sköts av förening mot kommunalt bidrag.

Vallsjöbadens fritidsanläggning med utomhusdansbana, serveringsbyggnad med kiosk, bangolf, friluftsbad med bryggor. Verksamheten utarrenderas.

Samverkan - intern och extern

- Idrottsföreningar/förbund för att stötta deras behov på ett balanserat sätt.
- Skolan för att fungera som stöd för skolidrott och friluftsdagar.
- Delad tjänst med Familjebadet.

Kompetensförsörjning

Utmaningen ligger i att skapa scheman som fungerar över sommaruppehållet. I övrigt planerar arbetslaget själva efter föreningslivets och allmänhetens behov om än under viss påtryckning från enskilda föreningar.

Omvärldsbevakning

Vi strävar efter att utveckla besöksanläggningarna för att locka besökare och invånare till kommunen. En mångfald av aktiviteter är ett mått på attraktivitet och därför använder vi bland annat Ung livsstil för att se till att alla får plats hela livet.

Analys

Utveckla Hofgårdsområdet mot ett mer flexibelt och anpassat område för förenings, frilufts- och fritidsliv med smidig logistik och möjligheter för utveckling i samråd med aktiva föreningar och andra aktörer på området.

Den gemensamma nämnaren för anläggningarna är att underhållskostnaderna ökar för varje år. Framtiden för energipriser är oviss.

Sammanfattning

Anläggningssidan bedrivs rutinenligt sedan många år och de investeringar som görs syftar även till att minska sårbarhet och underhållsbehov. Oklarhet kvarstår för fastighetsskötsel av de olika byggnaderna likaså osäkerhet kring de olika arrendena och uppdragen som lagts ut på föreningar.

Målstyrning

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Aktiv hela livet

Kvalitetsmätning	Målvärde
Antal besökare i våra verksamheter	300 000
Energieffektivisering Ishallen	550 000

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Andel kvinnor i föreningarnas aktiviteter	37,04 %	37,63 %	
Bokad tid i våra anläggningar	14 292	745	

Större förändringar kommande budgetår

- Fortsatt modernisering och effektivisering av anläggningar.
- Utbyte till mer energieffektiv kylanläggning i ishallen.
- Ny pist och sarg i ishallen.
- Utbyte till mer energieffektiv armatur (LED) i kommunens elljusspår fortsätter.
- För att ytterligare tillgängliggöra idrottshallar kommer digitalt passersystem installeras löpande och kopplas ihop med befintligt bokningssystem.
- Större underhållsplan av kommunens badplatser.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

- Fortsatt modernisering och effektivisering av anläggningar.
- Utökade aktivitetsytor i kommunen, med extra fokus på spontanidrott och rörelseaktiviteter.
- Utökad tillgänglighet till motions- och idrottsanläggningar i kommunen.
- Utbyte till mer energieffektiv armatur (LED) i kommunens elljusspår.
- Byte av armaturer i kommunens fritidsanläggningar.

Genomlysning och behovsanalys av aktivitetsytor på Sävsjö fritidscenter kommer att ligga till grund för framtida utveckling.

Bidragsverksamhet

Verksamhetsidé

Verksamhets-, drift- och investeringsbidrag till, enligt riktlinjer beviljade organisationer verksamma inom kultur- och fritidslivet i Sävsjö Kommun.

Grunduppdrag

Följande bidrag erbjuds till berättigade organisationer verksamma inom kultur och fritidslivet i Sävsjö kommun.

Allmänna bidrag till kultur- och fritidslivet

Arrangemangsbidrag, investeringsbidrag och bidrag för startup.

Bidrag till föreningar med egen barn- och ungdomsverksamhet

Aktivitetsstöd, hyresbidrag och anläggningsbidrag.

Kulturbidrag

Verksamhetsbidrag kultur, samlingslokalsbidrag och bidrag till pensionärsföreningar.

Övriga bidrag

Bidrag till folkbildande organisationer.

Alla bidragssökande organisationer åtar sig att årligen rapportera registeruppgifter och vid förfrågan ge insyn i organisationens hela verksamhet och rapportera bidragets utfall.

Viktiga styrdokument

- Bidragsnormer,
- Tariffer,
- Delegationer år 2023.

Beskrivning av organisation

Ingår i kultur- och fritidsenhetens administrativa uppdrag med 50 procent tjänst.

Samverkan - intern och extern

- RF-SISU, specialidrottsförbund och dess anslutna föreningar.
- Lokala folkbildningsråd.
- Pensionärsorganisationer.

- Handikapporganisationer.
- Religiösa organisationer.

Kompetensförsörjning

Uppdraget kräver ett oberoende samarbete med civilsamhället, därför finns ett tydligt bidragsdokument som ligger till grund för arbetet.

Ständig kompetensutveckling av befintlig personal.

Omvärldsbevakning

- Länsöverskridande utbyte mellan fritidschefs- och administratörsnätverk med fokus på Aktiv hela livet.
- Stickprov på andra kommuners struktur.
- Föreningsdialoger på lokal, regional och nationell nivå, exempelvis RF-SISU och Folkbildningsrådet.

Analys

En ständig översyn och genomlysning av bidragen sker och förändringar görs utifrån olika omständigheter. Målsättningen är ett rättvist och tillgängligt bidragssystem för alla anslutna föreningar.

Sammanfattning

Verksamheten har de senaste åren stöttats upp från att utgå från en persons bedömning till en process där flera personer stöttar upp varandra. Allt för att få så rättvis och rimlig nytta av de bidragsmedel som finns att tillgå.

Det nya digitala bidragssystemet har implementerats och ger en effektivare hantering av ansökningar och redovisningar.

Viss förstärkning av bidragen, syftat att stärka föreningarnas anläggningskostnader infogas i befintligt bidragssystem.

Målstyrning

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Aktiv hela livet

Kvalitetsmätning	Målvärde
Antal besökare i våra verksamheter	11 700

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Andel kvinnor i föreningarnas aktiviteter	37,04 %	37,63 %	
Antal registrerade föreningar	52	51	9
Föreningarnas deltagarsammankomster	57 555	27 331	
Studieorganisationernas deltagartimmar	19 058	35 446	69 403

Större förändringar kommande budgetår

Nya bidragsnormer implementeras under 2023.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Fortsatt arbete med att erbjuda ett rättvist och genomlyst bidragssystem som tar sats i Aktiv hela livet. Aktivt använda bidragsdokumentet som styrmedel mot ett mer jämställt föreningsliv.

Möta föreningslivets utmaningar med att stötta spontana och sociala aktiviteter.

Programverksamhet

Verksamhetsidé

Programverksamhet i egen och bidragsberättigade organisationers regi.

Grunduppdrag

Konserter, teater, utställningar och annat som arrangeras i egen regi och i samarbete med kulturaktörer.

Sedan ett flertal år arrangeras en musikcaféserie, omfattande högkvalitativa musikföreställningar. Programserien genomförs i samverkan med Smålands Musik och Teater.

Dessutom lämnas årligen ett ekonomiskt stöd till olika lokala kulturarrangemang.

Viktiga styrdokument

- Avtal med SMOT gällande Musikcaféserien.
- Regionens kulturplan.

Beskrivning av organisation

Ingår i kultur- och fritidsenheten befintliga uppdrag.

Samverkan - intern och extern

Genom att arrangera och stödja utvecklingen av nyskapande och kvalitativa kulturarrangemang i samverkan med kulturaktörer skapas goda möjligheter till positiva kulturupplevelser i kommunen.

Arrangemangen ska skapas för en bredd av olika målgrupper och inom olika konstformer. Skapande verksamhet för barn och unga prioriteras.

Viss verksamhet, främst gällande scenkonst riktad till barn och ungdomar, förvaltas av biblioteket. Musikcaféserien anordnas i samverkan mellan bibliotek, SMOT och Kulturhuset.

Kompetensförsörjning

Kompetens och resurser i att anordna arrangemang har knutits till enheten.

Omvärldsbevakning

Regionalt samarbete genom Regionen och Kulturchefs nätverket.

Analys

I Sävsjö kommun finns ett gediget intresse av att skapa en mångfald av kulturarrangemang vilket vi haft en tradition av att stötta efter förmåga.

Vi ser en framtid där vi hoppas kunna skapa en plattform för att vi och föreningslivet

ska kunna anordna arrangemang mer strukturerat. Anordnarskapet gällande Musikcaféet behöver struktureras.

Sammanfattning

Anordnarskapet av kulturarrangemang i Sävsjö kommun har av tradition lagts på civilsamhället. Vi håller på att närma oss en organisation där vi kan stötta detta bättre och dessutom anordna arrangemang i egen regi.

Målstyrning

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Aktiv hela livet

Kvalitetsmätning	Målvärde
Antal besökare i våra verksamheter	8 760

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Antal kulturarrangemang	1 035	1 353	3 236

Fritidsgård

Verksamhetsidé

Fritidsgårdarnas grunduppdrag är att bedriva öppen verksamhet för ungdomar främst mellan 13 och 19 år genom att:

- skapa en attraktiv mötesplats med meningsfull och varierande fritid, där ungdomar såväl kan delta i som själva skapa utvecklande fritids- och kulturaktiviteter,
- vid behov bedriva eftermiddagsverksamhet i samverkan med skolorna,
- samordna lovverksamhet,
- och vara närvarande och skapa relationer med ungdomar på skoltid.

Grunduppdrag

Bedriva öppen fritidsgårdsverksamhet 13-19 år, i Sävsjö, Stockaryd, Vrigstad och Rörvik samt anordna lovaktiviteter för skolledig ungdom.

Verksamheten vänder sig i huvudsak till barn och ungdomar, men insatser kan även göras för andra målgrupper som bedöms vara i behov av utökat stöd för att få en meningsfull fritid.

Normalt bedrivs öppen fritidsverksamheten under perioden augusti-juni månad. Inom verksamheten finns fritidsledare som bedriver verksamheten i samråd med besökarna.

Bland de aktiviteter som erbjuds, kan nämnas:

- Musikstudio
- Tv-spel
- Pingis
- Biljard
- Brädspel
- Rörelseaktiviteter i gymnastikhall (fotboll, basket, parkour, dans m.m.)

- Café
- Utflykter
- VR, robot programmering, t-shirt tryckning och 3D-printing

Viktiga styrdokument

- Barnkonventionen
- "Chartern" Europiska riktlinjer för öppen fritids och ungdomsverksamhet
- Kommunens ANDT-plan
- Gårdsregler

Beskrivning av organisation

Sävsjö Fritidsgårdar och dess uppdrag drivs av en gemensam personalgrupp med en samordnartjänst.

Samverkan - intern och extern

Samverkan sker främst med service, skola- och socialförvaltningen, samt ideella föreningar.

Aktivt deltagande i det regionala fritidsgårdsnätverket (FoUrum)

Digitala fritidsgårdar i samverkan.

Kompetensförsörjning

Utmaningen är vidare att behålla personal.

Befintlig grupp har en bred kompetens som behöver kompletteras av utbildade fritidsledare.

Intern kompetenshöjning erbjuds genom regional samverkan. Särskild regional kompetenskartläggning görs 2023.

Omvärldsbevakning

Det regionala samarbetet medger kvalitets- och erfarenhetsutbyten vilka gagnar verksamheten stort.

Analys

Vi deltar i regionens kvalitetsarbete där vi tittar på gemensamma indikatorer, samt egna behov.

Dessa underlag, tillsammans med olika ungdomsenkäter används som underlag för fortsatt utveckling och kvalitetshöjande åtgärder.

Vi deltar dessutom aktivt i regionens fritidsgårdsnätverk där direkta utbyten görs.

En viktig del är samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen, föreningsliv och bibliotek. Detta för att bättre dra nytta av varandras styrkor i att attrahera och utveckla olika ungdomsgrupper.

Sammanfattning

Fritidsgårdarna behöver anpassa sin verksamhet till de resurser de har att tillgå. Kransgården i Vrigstad har fortfarande inga tillfredsställande lokaler att tillgå.

Fokus läggs på ökat ungdomsinflytande för att öka attraktiviteten och tillgängligheten för ungdomar i Sävsjö samt kransorter. Detta bland annat genom att ställa i ordning

lokalerna och genom implementering av "Chartern" - Europeiska riktlinjer för öppen fritids och ungdomsverksamhet.

Målstyrning

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Aktiv hela livet

Kvalitetsmätning	Målvärde
Antal besökare i våra verksamheter	6 300
Ungdomsinflytande	

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Antal besökare Chillan (Sävsjös tonårsverksamhet)	1 242	3 570	1 733
Antal besökare Unkan (Rörviks tonårsverksamhet)	108	64	103
Antal besökare Stockan (Stockaryds tonårsverksamhet)	206	281	435
Antal besökare Vriggan (Vrigstads tonårsverksamhet)	0	0	11
Antal deltagare i sommarlovsaktiviteter där vi är anordnare	386	409	472
Antal deltagare i sommarlovsaktiviteter där föreningslivet är anordnare.	1 881	738	1 070
Andel flickor i verksamheterna	40,4 %	28,1 %	30,2 %

Större förändringar kommande budgetår

Utökning av tjänster med 50 procent leder till större möjligheter för schemalagd skolnärvaro och tätare samverkan i personalgruppen. Mer fokus på grunduppdraget med färre sidoprojekt skall skapa större trygghet för besökare och personal.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Vi märker ett tuffare samhällsklimat som ställer större krav på förebyggande insatser, liksom stödinsatser på plats. Detta kräver ökad samverkan och fler personer som skapar trygga miljöer. Detta inkluderar behovet av öppna kransgårdar.

Myndighetsnämnden

Verksamhetsidé

Myndighetsnämndens uppdrag syftar till att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en hälsosam och god långsiktig hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

Myndighetsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, och EU:s förordningar samt de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Myndighetsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet enligt plan- och bygglagen dock inte den fysiska planeringen som faller under kommunstyrelsens ansvar.

Myndighetsnämnden svara för tillsyn samt att hantera tillståndsgivning för tobaksförsäljning enligt lag om tobak och liknande produkter samt svarar för tillsyn över handel med vissa receptfria läkemedel.

Myndighetsnämnden ansvara också för upprättande och tillhandahållande av kartor och det geografiska informationssystemet (GIS).

Grunduppdrag

Politisk verksamhet inklusive gemensam administration.

Myndighetsnämndens verksamhet.

Myndighetsförvaltningens ledningsansvar.

Bygg och Karta

Bygglov- och tillståndsprövningar samt service till enskilda. Mättnings- och kartteknisk verksamhet. Medverkan vid upprättande av detaljplaner, renritning och digitalisering av detaljplaner: Den kommunala förvaltningens GIS- och kartstöd.

Miljö- och hälsoskydd, livsmedel samt tobak och receptfria läkemedel

Tillsyn enligt gällande lagstiftningar, kalkningsverksamhet samt service till enskilda, företag, skolor och myndigheter inom olika områden.

Viktiga styrdokument

Statlig styrning:

- Plan- och bygglagen (PBL) med tillhörande förordning och föreskrifter.
- Miljöbalken (MB) med tillhörande förordningar och föreskrifter.
- Livsmedelslag (LivsL) med tillhörande förordningar och föreskrifter.
- EU-bestämmelser inom livsmedelsområdet.
- Lag om tobak och liknande produkter
- Lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- Förvaltningslagen (FL)
- Kommunallagen (KL)

Kommunal styrning:

- Reglemente för Myndighetsnämnden
- Myndighetsförvaltningens delegationsordning
- Myndighetsförvaltningens riktlinjer inom miljö- och byggverksamhetens område
- Utvecklingsstrategin (US:en)
- Lokala hälsoskyddsföreskrifter
- Kommunala policys och riktlinjer

Beskrivning av organisation

Politisk verksamhet inklusive gemensam administration

Myndighetsnämndens politiska verksamhet. Sekreterarskap i nämnden. Ledning och samordning av myndighetsförvaltningens olika verksamhetsområden så som miljö, bygg, karta. Verksamhetsplanering, uppföljning och budget. Ärende- och fakturahantering. Hantering av personalärenden. Handläggning av vissa miljö- och byggärenden. Utredningar inom miljö- och byggområdet.

Bygg och Karta

Övervaka den formella hanteringen av detaljplanering av mark- och vattenanvändningen. Bygglov- och tillståndsprövning enligt Plan- och bygglagen. Tillsyn över allt byggande i kommunen. Prövning och godkännande av kontrollansvariga och kontrollplaner samt utfärdande av start- och slutbesked. Råd och anvisningar till allmänheten i plan- och byggfrågor. Tillsynsmyndighet för funktionskontroll av ventilationssystem. Tillsyn över tillgängligheten i kommunen. Adressättning i enlighet med avtal med lantmäteriet (ABT-avtal), ansvar för lägenhetsregistret i kommunen. Kommunens mättnings- och karttekniska verksamhet. Ansvar för underhåll av stomnät, utsättningar och inmätningar. Underhåll av primärkartverk. GIS-stöd till kommunens övriga verksamheter. Spridning och åtkomst av GIS-baserat verksamhetsstöd. Upprättande av nybyggnadskartor. Stöd till Njudungs Energi med ajourhållning av ledningskartor för kommunens va-verksamhet och andra nyttjare. Behjälplig vid upprättande av fastighetsägarförteckningar och detaljplaner. Uppdatering av geografisk kartdata i enlighet med avtal med Lantmäteriet (ABT-avtal).

Hälsoskydd

Hälsoskyddsarbetet inriktar sig på att upptäcka, förebygga och undanröja hälsorisker i miljön. Uppgiften innebär att utreda fall av samhällsfarlig smitta, motverka bristande sanitära förhållanden, medverka till spridning av kunskap kring allergier, följa utvecklingen av miljörelaterad ohälsa och hälsorisker i miljön, värdera hälsorisker från exempelvis radon, UV-strålning eller ohyra och sammanställa underlag både för det egna tillsynsarbetet och för andra myndigheter. Tillsyn över receptfria läkemedel och tobaksvaror ingår i myndighetsnämndens verksamhetsområde. Det viktigaste kravet är att ingen försäljning får ske till personer som är under 18 år. Det är butiksägaren som ansvarar för att reglerna för försäljning av tobak och receptfria läkemedel följs. Nämndens ansvar över prövning och godkännande av enskilda vatten- och avloppsanläggningar ingår i såväl hälsoskydds- som miljöskyddsarbetet.

Miljöskydd

Myndighetsnämnden är med stöd av miljöbalken lokal tillsynsmyndighet över viss miljöfarlig verksamhet inom kommunen. Tillsynens syfte är i praktiken att begränsa störningar från miljöfarlig verksamhet och att ha god kännedom om olika verksamheters påverkan på och potentiella olycksrisker för människors hälsa och miljön.

Livsmedel

Miljö- och byggförvaltningen besöker årligen i princip samtliga avgiftsbelagda livsmedelsverksamheter i kommunen, omkring 90 stycken, för besiktning av lokalernas standard och utrustning, uttag av bakteriologiska och kemiska livsmedelsprover samt kontroll av hanteringen av livsmedel. För ökad samsyn mellan kommuner sker länsövergripande tillsynsprojekt.

Alkoholhandläggning

Från och med 1 januari 2023 tar myndighetsnämnden över alkoholhandläggningen från socialnämnden. Alkoholagens regler styr hur servering av alkoholdrycker får ske. Syftet med reglerna är att begränsa den alkoholkonsumtion som kan vara skadlig. Serveringstillstånd krävs i de flesta sammanhang om du ska få sälja och servera starköl, vin, sprit och andra jästa alkoholdrycker. Kommunen tillsammans med Polisen är tillsynsmyndighet med uppgift att se till att lagen följs. I uppdraget ingår även tillsyn av försäljning och servering av folköl.

Samverkan - intern och extern

Internt

PASS-möten
Hållbarhetsråd
Ekologisk hållbarhet
Strategigruppen
Digitaliseringsråd
Vattengruppen (Emåförbundet, Njudung Energi)
Gruppen för utveckling av Sävsjö kommuns hemsidan
Nämndsekreterargruppen
Samverkan Näringsliv samt SNAB - en väg in.
Samverkan Utvecklingsavdelningen/Samhällsbyggnad
Barn och ungdomar i riskzon
Ledningsgruppen

Extern

Samverkan högländskommunerna avtal
Samverkan ärendehanteringssystem (EDP) och HIT
Samverkan karta/GIS och HIT
Miljösamverkan Jönköpings län
Byggsamverkan Jönköpings län
Samverkan Länsstyrelsen (planfrågor)
Jönköpings läns luftvårdsförbund
Emåförbundet
Lagans vattenråd
SVANTE-gruppen

Kompetensförsörjning

Utmaningar som påverkar kompetensbehovet framöver

De trender som påverkar utvecklingskrav och kompetenser inom förvaltningen är framför allt inom digitala verktyg. Efterfrågan hos våra medborgare/företag att kommunicera digitalt med oss kommer öka.

Digitaliseringen i sig löser inte den kompetensbrist som förvaltningen har att hantera utifrån de krav som ställs. Digitala lösningar kan däremot skapa behov av nya kompetenser. En ökad specialisering leder också till ett behov av att ha kvalificerade administratörer som kan avlasta specialisterna.

Generellt ökar också kraven från myndigheter, exempelvis nya lagkrav, som kräver mer specialistkunskap för att hantera en ökad komplexitet.

De kompetenser som är mest kritiska på förvaltningen är spetskompetens inom olika tillsynsområden för miljö, hälsoskydd och livsmedel samt inom karta/GIS och byggtillsyn. Det finns även vissa kritiska specialistroller för att stödja vitala delar av IT-miljön såsom förvaltningens e-tjänster, webbplats, kartsystem och ärendehanteringssystem. Befattningar som inspektör och miljöutredare utgör till större delen av förvaltningens verksamhet och kompetenskraven inom dessa befattningar inkluderar ofta flera av de för förvaltningen nämnda kritiska kompetenserna.

Behålla personal

Viktigt för att behålla anställda är en god arbetsmiljö med bra kollegor, utvecklande och meningsfulla arbetsuppgifter samt en lön som är konkurrenskraftig. Andra faktorer som spelar in är flexibla arbetsförhållanden och förmåner som till exempel friskvård.

Medelåldern är 48 år och relativt få personer står inför pensionsavgångar men någon av dem som gör det innehar kritisk kompetens.

Myndighetsförvaltningen satsar på kontinuerligt kompetensutveckling, som till exempel externa ämnesspecifika utbildningar. Den största delen av kompetensutveckling sker inom ramen för det dagliga arbetet och tillsammans med kollegor. Utanför det dagliga arbetet medverkar förvaltningen även på utbildningar som bedrivs genom Miljösamverkan Jönköpings län.

Genom ett samarbetsavtal mellan kommunerna på höglandet har vi möjlighet att utbyta kompetenser och kunskap med varandra.

Förvaltningens uppfattning är att det behövs satsningar på nationell nivå då det finns för få lärosäten som tillhandahåller adekvat utbildning inom offentlig förvaltning miljö. Det finns inte tillräckligt med utbildningar för att mätta det framtida behovet av kompetens.

Omvärldsbevakning

- Nyhetsbrev från olika myndigheter
- Nyhetsbrev från olika juridiska organisationer
- Regelbundna träffar med myndigheter
- Sociala medier
- Ping Pong inom Miljösamverkan Jönköpings län
- Mediabevakning

Ett extra öga läggs på information från Naturvårdsverket, Boverket, Folkhälsomyndigheten samt Livsmedelsverket.

Analys

Den 26 september genomförde myndighetsförvaltningen tillsammans med myndighetsnämnden en strategidag. Under dagen gjordes en swot-analys över verksamheten. Nedan följer ett axplock om vad som kom fram under dagen.

Styrkor

Väl fungerande och stabil organisation. Kompetent och engagerad personal med ett brett kunnande. Personal som upplever sig trygga i sina roller.

Flexibel organisation med omväxlande arbetsuppgifter.

En nätverkande organisation med ett bra samarbete både internt, med andra förvaltningar samt med näringsliv.

Bra ärendehanteringssystem och karta samt en bra hemsida. Korta handläggningstider.

Det upplevs en god arbetsmiljö och gott samarbetsklimat på förvaltningen.

Svagheter

Sårbara vid sjukdom/frånvaro

Resursbrist

Generalister istället för specialister. Saknar specialistkompetens.

Bristande kunskap inom vissa områden (lagstiftning/tillsynsprocess)

Mycket "icke verksamhetsknutna" måsten

Liten kommun - blir lätt jävig

Möjligheter

Möjlighet att samarbeta med andra kommuner på höglandet. Samarbetsavtalet skapar möjligheter vid resursbrist att köpa in kompetens.

En liten kommun, lätt att ha överblick. Mer tid för information till verksamhetsutövare och allmänhet.

Digitalisering en möjlighet både för sökanden och handläggare. Skapar en mer effektiv handlägningsprocess.

Tillsynsvägledning av Länsstyrelsen

Miljösamverkan och Byggsamverkan i Jönköpings län

En väg in - Det gemensamma forumet mellan samhällsbyggnad, SNAB och Myndighetsförvaltningen.

Hot

Den just nu upplevda osäkerheten i omvärlden med hög inflation, höga räntor, höga materialpriser leder till ökade kostnader. Ökade kostnader, svårt med budget.

Risk för ökad brottslighet inom nämndens verksamhetsområde till följd av tuffare tider.

Snabbt förändrad lagstiftning där verksamheten snabbt måste ställa om. Till följd av detta bristande kunskap inom området.

Försämrad budget bidrar till mindre medel för kompetensutveckling.

Miljöövervakning samt klagomål har ökat genom åren.

Digitalisering - både medborgarens IT-vana samt IT-sårbarheten.

Myndigheterna krav på digitala tjänster för företagarnas kontakter med det offentliga samt att andelen ärenden som kan hanteras digitalt ska öka. Hur bemöter vi dessa krav?
Förvaltningens beroende av teknik samt fungerande datorer och program för den dagliga verksamheten.

Föråldrade detaljplaner som hämmar tillväxt.

Sammanfattning

Utifrån behovsanalyser uppfyller nämnden inte sitt uppdrag i förhållande till de resurser som är tilldelade nämnden.

Förvaltningen har en stor sårbarhet vid eventuell längre personalfrånvaro.

Förvaltningen saknar specialistkompetens inom vissa områden.

Förvaltningen har en beroendeställning till fungerande IT-system för den dagliga verksamheten.

Vid eventuella rekryteringar är sökanden med adekvat utbildning en utmaning inom nämndens verksamhetsområde.

Förvaltningen har en stabil organisation där arbetsmiljö upplevs som god.

Samarbetsavtal och gemensamma verksamhetssystem på höglandet bidrar till en något mindre sårbar organisation.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Utifrån arbetet med Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi har Myndighetsnämnden har valt ut tre stycken fokusområden under 2023 och framåt.

Digitalisering

Skanning av det fysiska arkivet till digitala handlingar. Det pågående projektet kommer att leva kvar under 2023. Fler e-tjänster kopplat till verksamhetssystemet. Tjänster kompatibla med systemets databas utan extra handpåläggning i processen. En fortsatt uppdatering av förvaltningens webbplats.

Tillsyn enligt Miljöbalken

Fortsatt fokus på enskilda avlopp under 2023. Dels kommer förvaltningen följa upp gamla beslut om förbud, dels fortsätta inventering av enskilda avloppsanläggningar under året. Investeringsstakten kommer att minska från tidigare 100 stycken under året till 50 stycken. Ytterligare fokusområden under 2023 kommer vara jordbrukstillsyn samt förorenade markområden. Avstämningar kommer att ske regelbundet under året.

Tillsyn enligt Plan- och bygglagen

Under 2023 kommer förvaltningen att lägga fokus på uppföljning av lantmäteriets flygbilder om eventuella olovliga byggnationer och överträdelser. Under 2024 läggs fokus på uppföljning av obligatorisk ventilationskontroll. Avstämning kommer att ske regelbundet under året.

Ytterligare ett projekt som förvaltningen valt att genomföra under 2023 är uppdatering av rutiner och nya mallar gällande nämndprocessen.

Fokusområden och kvalitetsmätningar

- Digitalisering

- Tillsyn enligt Miljöbalken
- Tillsyn enligt Plan- och bygglagen

Verksamhetsindikatorer

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Andel överklagande från kund som lett till ändring av myndighetsnämndens beslut	5	1	1
Antal bygglovsärenden	212	160	145
Antal anmälningar enligt PBL	37	40	40
Antal beviljade förhandsbesked	12	5	10
Antal beviljade strandskyddsdispenser	13	12	7
Antal genomförda tillsyner enligt miljöbalken	130	105	13
Antal kontroller enligt livsmedelslagen	104	72	107
Antal ärenden om förorenad mark	12	10	8
Antal anmälan om enskilt avlopp	67	63	45

Större förändringar kommande budgetår

Myndighetsnämnden tar över serveringstillstånd och tillsyn över alkohollagen (innefattar även folköl) från socialnämnden. Förvaltningen får tillsyn över en ny lagstiftning - nikotinfria tobaksprodukter. En av förvaltningens byggnadsinspektörer är tjänstledig fram till början av mars. Efterdebitering av livsmedelskontrollen träder ikraft. Genom Miljösamverkan Jönköpings län har länets alla kommuner kommit överens om en gemensam miljöbalkstaxa.

Den 1 augusti 2022 ändrades Plan- och bygglagen, PBL, och plan- och byggförordningen, PBF, för att möjliggöra för byggherrar att använda ett certifierat byggprojekteringsföretag vid nybyggnad av vissa bostadshus. Företag kan på byggherrens uppdrag projektera vissa bostadsbyggnader. Företaget gör vid projekteringen en kontroll av om vissa krav uppfylls. Denna kontroll ersätter byggnadsnämndens prövning av dessa krav i samband med bygglov och vid bedömning inför startbesked. Hur detta kommer att påverka Myndighetsnämndens verksamhet kan vara svårt att säga i dagsläget.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Myndighetsnämndens långsiktiga fokusområden ligger inom tillsyn och digitalisering. Framförallt ser nämnden ett strategiskt arbete med att digitalisera verksamheten som helhet. Boverket har på uppdrag av regeringen ett arbete med att främja utvecklingen för en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen i dess helhet i digital miljö. Likaså har Naturvårdsverket ett regeringsuppdrag att utveckla digital miljöbalkstillsyn.

Digitalisering

Detaljplanerna är inför stora förändringar då de ska vara digitaliserade. Snart finns program även för att ”söka bygglov digitalt” – alltså med digitala plankartor som grund. För att skapa dessa förutsättningar kan det framöver innebära en investering i programvara.

Med det nya verksamhetssystemet som bas kommer förvaltningen på sikt införa fler e-tjänster inom exempelvis bygglovhanteringen. Målet är att digitalt kunna ansöka om olika tillstånd samt följa sina ärenden. Satsningen är en del av den pågående digitaliseringen som ska ge effektivare handläggning samt en ökad samverkan mellan högländskommunerna.

Generellt blir digitalisering av verksamheten alltmer tekniskt krävande och kostnadskrävande. Lansering av it-tjänster och nya produkter till befintliga verksamhetssystem kommer att öka i kostnader då varje ”ny” produkt och lansering av olika tjänster kommer att fördyras. Varje tilläggstjänst blir en kostnadsökning och varje

installation kräver konsulter till hjälp. Här bör en översyn av nämndens årliga investeringsbidrag samt se till att driftsbudget ses över så den täcker både konsultkostnader samt kostnader för tilläggstjänster till verksamhetssystem.

Nya lagar och förordningar

Under året 2024 kommer den nya riskklassningen inom livsmedelsområdet genomföras. Den nya riskklassningen kan innebära färre kontrolltimmar, vilket kan leda till mindre intäkter på livsmedelssidan.

En anpassning till EU:s nya kontrollförordning har gjorts. År 2024 ska livsmedelskontrollen efterdebiteras. Tidigare har företagen betalat en årlig avgift i förväg. Myndighetsnämnden har tidigare beslutat om att övergå till efterdebitering redan under 2023.

Flytt till Stadshotellet

Tillväxthuset framtida flytt till Stadshotellet har skjutits på framtiden. Eventuellt blir det en flytt årsskiftet 24/25.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Politisk vht och gem administration	-2 278	-3 142	-3 260	-2 873	-2 888
Miljö- och hälsoskydd	-1 465	-2 125	-2 243	-2 251	-2 262
Bygg och karta	-659	-1 374	-1 437	-1 443	-1 450
Summa budgetram	-4 402	-6 641	-6 940	-6 567	-6 600

Verksamhetsförändringar jämfört med 2022

Verksamhetsförändringar	Budget	Plan	Plan
	2023	2024	2025
Scanning av arkivet		-400	
Summa		-400	

Investeringsbudget 2023-2025 myndighetsnämnden

Belopp i tkr	Anslag	Budget	Budget	Plan
	2022	2023	2024	2025
Möbler Stadshotellet			250	
Karta GIS-system	100	280	70	
Samlade investeringsmedel	100	100	100	100
Summa	200	380	420	100

Överförmyndarnämnden

Verksamhetsidé

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet och har som sitt huvudsakliga uppdrag att utöva tillsyn över ställföreträdare i syfte att motverka att personer som är underåriga eller på grund av sjukdom eller annan anledning som har god man eller förvaltare förordnad för sig lider rättsförluster. Tillsynen utövas främst genom att granska årliga redovisningar som ställföreträdarna lämnar och även genom olika samtycken som en ställföreträdare ansöker om. Verksamheten utreder också behov av att ställföreträdare förordnas samt rekryterar och utbildar personer som vill åta sig uppdrag som ställföreträdare.

Beskrivning av organisation

Kommunerna på höglandet har en gemensam överförmyndarnämnd som är placerad i Vetlanda.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Överförmyndarnämnd	-1 393	-1 712	-1 712	-1 712	-1 712
Summa budgetram	-1 393	-1 712	-1 712	-1 712	-1 712

Valnämnd

Verksamhetsidé

Valnämnden ansvarar för genomförandet av de allmänna val som sker med fyra års mellanrum och val till Europaparlamentet som sker vart femte år samt eventuella folkomröstningar.

Grunduppdrag

Valnämnden ansvarar för genomförandet av de allmänna val som sker med fyra års mellanrum och val till Europaparlamentet som sker vart femte år samt eventuella folkomröstningar. I valnämndens uppdrag ingår att ansvara för det praktiska arbetet för att genomföra ett val. Det innebär bland annat att tillse att det finns tillgängliga och anpassade röstnings- och vallokaler, rekrytera och utbilda röstmottagare samt ansvara för den preliminära räkningen av röster på valkvällen och på den så kallade onsdagsräkningen. I uppdraget ligger också att se till så att förtidsröstning och röstning på valdagen sker på ett säkert och oantastligt sätt.

Viktiga styrdokument

Vallagen SFS 2005:837, valförordningen SFS 2005:874 samt Valmyndighetens författningssamling styr övergripande valnämndens arbete. På kommunal nivå finns bland annat reglemente för valnämnden.

Beskrivning av organisation

En organisation för genomförande av valprocessen sätts upp inför varje val, däremellan är organisationen vilande.

Analys

Efter varje genomfört val gör valnämnden en omfattande utvärdering av det genomförda valet. Synpunkter inhämtas från olika personer som varit involverade i valarbetet och sammanställs för att ge underlag till förbättringar inför kommande val.

Sammanfattning

Inför nästa val kommer vi att se över annat alternativ till någon av förtidsröstningslokalerna och någon av vallokalerna. Förstärkning av personal för förtidsröstning måste göras till nästa val.

Större förändringar kommande budgetår

Budgetår 2023 är inget val planerat så i stort förväntas inga kostnader för valnämnden då.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Det pågår utredningar för att digitalisera valprocessen mer, vid valet till Europaparlamentet 2024 kommer bland annat digitala röstkort och digital rapportering av preliminär rösträkning. Vid valet 2026 planeras för digitala röstlängder och scanning av ID-kort.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Valnämnd	-1	-255	-5	-260	-5
Summa budgetram	-1	-255	-5	-260	-5

Kommunens revisorer

Verksamhetsidé

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen samt pröva ansvarstagandet.

Grunduppdrag

Revisionen är kommunfullmäktiges organ för att kontrollera att all kommunal verksamhet bedrivs på ett för kommuninnevånarna optimalt sätt. Kontrollen sker i enlighet med kommunallagen och god revisionssed.

Granskning utförs dels av basverksamheterna vård, skola och omsorg men också av övrig kommunal verksamhet. Däri ingår samtliga nämnder i Sävsjö kommun, kommunalförbund och andra typer av kommunala samarbetsformer, hel- och delägda kommunala bolag och stiftelser. Den verksamhet som sorterar under kommunstyrelsen, ingår också i granskningen.

Granskning av delägda kommunala bolag och andra verksamheter, som bedrivs i samarbete med andra kommuner granskas av revisorerna i en av delägarkommunerna enligt ett rullande schema.

För att ge revisorerna tillräcklig kunskap om hur olika verksamheter bedrivs kompletteras den grundläggande granskningen vid behov av olika typer av fördjupad granskning.

Viktiga styrdokument

Granskningen utförs i enlighet med SKR:s begrepp Grundläggande granskning.

Beskrivning av organisation

I revisionen ingår sex personer, som utses av de politiska partierna i kommunen. Revisionen har ingen anställd personal utan utför sitt arbete med hjälp av ett Sakkunnigt biträde från ett revisionsbolag.

Samverkan - intern och extern

Revisionen arbetar självständigt och kan inte ingå i eller samarbeta med andra kommunala verksamheter, som man är satt att granska.

Däremot sker ett interkommunalt samarbete i Högre, där revisorer från Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås och Vetlanda ingår.

Samverkan sker också med regionrevisionen och revisorerna i övriga kommunrevisorer i länet, som träffas två gånger varje år och utför länsgemensamma granskningar.

Kompetensförsörjning

Revisionen har ingen anställd personal.

Omvärldsbevakning

Omvärldsbevakning är viktigt inom revisionen. Den sker dels genom samarbeten med revisionen i andra kommuner och regionen men framför allt med hjälp av det revisionsbolag som stöttar revisorerna i arbetet och som även genomför utbildningsinsatser.

Analys

För att kunna genomföra revisionsarbetet på ett optimalt sätt samlas kunskap inom olika områden. Detta sker till exempel vid träffar med samtliga kommunala nämnder och styrelsen samt deltagande vid vissa sammanträden och styrelsemöten i bolag men även via påpekanden från allmänheten.

Efter sammanvägning av tillgänglig kunskap sker granskningen enligt en årlig revisionsplan. Ofta uppdateras granskningsplanen under verksamhetsåret beroende på att revisorerna erhåller ny information om eventuella brister i den kommunala verksamheten.

Sammanfattning

Eftersom vi går in i en ny mandatperiod och dessutom nyss har genomfört en upphandling av revisionsbolag, har ingen revisionsplan fastställts för nästkommande år. Det är först när den nya besättningen i revisionen samlas under januari som arbetet med sammanställning av tillgänglig kunskap kan starta och revisionsplan för 2023 fastställas.

Större förändringar kommande budgetår

Efter valet kommer troligtvis nya personer in i revisionen. De revisorer som granskat verksamheten under 2022 har ansvaret till och med årsbokslut och bolagsstämmor. Det innebär att nya och gamla revisorer kommer att arbeta parallellt under de första månaderna under 2023, vilket medför något ökade kostnader för revisionen jämfört med föregående år.

Viss utbildning kommer också att krävas för de nya revisorerna.

I revisorernas uppdrag ingår också att fungera som lekmannarevisorer i hel- och delägda kommunala bolag och andra kommunala samarbetsorgan, stiftelser o.s.v. Vid 2023 års första sammanträde kommer revisorerna att ta fram och fördela dessa poster internt och överlämna förslaget till kommunfullmäktige för beslut.

Utveckling 2024 och 2025 med utblick 2026

Inga förändringar är kända för närvarande.

Ekonomi i sammandrag

Belopp i tkr	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Revision	-817	-834	-844	-851	-859
Summa budgetram	-817	-834	-844	-851	-859